Poštnina plačana v gotovini.

Leto XVIII., št. 109 — Ljubljana, sreda 12. maja 1937 — Cena 2 Din

Upravništvo, Ljubljana, Knafljeva ulica 5 — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2 Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga čislo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11, telefon št. 2440, Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1, telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Coronation

V britansko prestolnico ob Temzi se že ves mesec zgrinjajo gostje iz vseh delov sveta, da prisostvujejo svečanostim kronanja. Četrtina kopne zemlje je pokorna angleškemu levu in ves ta svet je poslal svoje zastopnike k slavnostim, na drugi strani Atlantskega oceana leži mogočna in bogata država, koje narod se prišteva k Anglosasom, ter je zato tudi poslal tisoče in tisoče svojih sinov, da se opajajo in naslajajo nad veličino dogodka v bratski državi, preko teh političnih in etničnih meja pa se širi vpliv britanske moči. Tri in petdeset narodov, ki ne pripadajo angleškemu imperiju, je poslalo svoje zastopnike k proslavi velikega dne.

Kje je vzrok, da trezni, praktični in realno misleči Angleži s tako zelo poudarjenim pompom prirejajo ceremonije, ki so danes komaj še spomin pomena nekdanjih časov? Tudi na Angleškem vsakdo prav dobro ve, da kronanje in maziljenje nima več nekdanjega mističnega značaja, saj je ceremonija samo še družabna in formalna ratifikacija dogodka, ki že ima silo zakona. In vendar se bodo v nekoliko skrajšanem obsegu in bržem tempu sicer, ponovili vsi srednjeveški običaji, segajoči globoko v dobo Normanov. Kralj Velike Britanije in Irske, branilec vere in množilec države, vse to so naslovi, ki se jih drži častitljiva patina zgodovine, simboli, spominjajoči na burno zgodovino države, ki so nanjo Angleži z vso pravico ponosni. Vsak ceremonialni akt je tesno spojen z zgodovinskim razvojem, ki je v današnjih časih dosegel ono točko, da za angleškega kralja velja originalna rečenica: kralj kraljuje, a vlada — vlada.

Ogromni britanski imperij je prečudna tvorba. Poleg materinskega otočja, osnovne celice, spadajo vanj dominioni, skoro popolnoma samostojne države z lastnimi vojskami, lastnimi valutami in lastno diplomacijo, pa kronske kolonije in ogromna ozemlja, ki niso ne dominioni ne kolonije, pa ogromna področja raznih protektoratov. Vso to pestrost še povišuje Irska republika, ki se nikakor ne more popolnoma izluščiti iz sklopa ogromnega imperija. In vendar tvorijo vsi ti politično in narodnostno, socialno in kulturno tako raznoliki deli trdno celoto. Razen Slovanov, so vsa plemena zemeljske oble zastopana med britanskimi podaniki. Na ozemlju britanskega imperija solnce nikoli ne zaide; tu žive vsi mogoči narodi, vse vere imajo tu prostor in najrazličnejši jeziki se govore v tem čudovitem cesarstvu.

Nad vso to na videz rahlo povezano pestrostjo pa vlada modri, samozavestni in strogi anglosaški duh ter vkljub skoro nepremagljivim oviram in težkočam kuje iz teh elementov zavest državne skupnosti, usodne povezanosti in gospodarske nujnosti. Londonske svečanosti imajo pred vsem namen, poudariti pred svetom in pred britanskimi podaniki to skupnost in to zavest ter so zaradi tega neprecenljivega političnega pomena. Kakor vse kaže, se to pot namenoma obhajajo svečanosti v še večjem obsegu in veličju. Več kakor dva milijona gostov iz vsega sveta je danes v Londonu.

Krona, nje nosilec in dinastija so skoro edina vez med mnogolikimi deli države in bolj kot kdaj poprej je treba naglasiti neomajno silo te vezi. Treba je zagladiti neprijetni dojem, ki ga je v dušah milijonov ostavila nedavno likvidirana epizoda na prestolu. Treba je znova utrditi prestiž krone, kajti epizoda je močno vznemirila milijone podanikov in v samem angleškem narodu vzbudila neprijetne občutke. Saj so se v zvezi ž njo že oglašale napovedi, da je znana državna afera napovedovalka bližajočega se zatona britanske mogočnosti.

Pred podložniki vseh barv kože, pred odličniki iz vseh delov države, pred množico vazalnih in suverenih knezov bo Anglija danes razvila vse svoje mogočno veličje, da pokaže, kako trdna je še vedno ona vez, ki združuje četrtino sveta pod britanskim žezlom. Sijaj kronanskih svečanosti naj utrdi v podložnikih misel, da nad njimi še vedno vlada močna roka. Ni dvoma, da se bo vsa prireditev mogočno dojmila zlasti predstavnikov primitivnejših narodov in da bodo le-ti raznesli občutek slavnostnega strahospoštovanja v kraje pod ekvatorjem, kjer je vir angleške sile in bogastva ter v predele obeh polarnih krogov. Publiciteta, ki jo bosta omogočila radio in film, bo londonski državni akt razširila do najodljudnejših kotičkov angleške oblasti in s tem bo dosežen veliki politični namen in pomen londonskih svečanosti.

Vodstvo prireditve se tudi trudi na vso moč, da bi preglasilo morebitne neugodne odmeve lanske afere in osredotočilo vso pozornost na sedanjega kralja. V tem oziru se opaža, da hočejo začetek vlade novega kralja navezati neposredno na slavno viktorijansko tradicijo in program svečanosti obsega mnogo reminiscenc na kraljico Viktorijo, pod katere vlado je britanski imperij dosegel največjega razmaha. Značilno je tudi, da si prireditelji osobito prizadevajo, da bi novo kraljevsko dvojico čim globlje zasidrali v srcih podanikov.

Razposlali so v to svrho 7.700 uradnih vabil in ta vabila niso dobili samo odličnjaki, plemstvo, vazalni knezi ter tuji suvereni in suvereni predstavniki, marveč tudi zastopniki najsiromašnejših anglosaških ljudskih krogov. Ravno iz krajev, kjer vlada največja beda in brezposelnost, so se po žrebu določile po štiri osebe, mož, žena, mladenič in dekle, ki se bodo s pravoveljavnim povabilom vojvode Norfolškega udeleževale vseh svečanosti kot enakovredni gostje kraljeve dvojice.

Kdor hoče londonske svečanosti do kraja doumeti, si mora biti na jasnem, kako intimna je vez angleškega kralja in njegovega doma z narodom. V svojem vladarju, ki mu je vzel v toku stoletij skoro vsako stvarno odločitev v vodstvu države, vidi angleški človek poosebljenje vsega, kar spoštuje na sebi samem. Zato je vdanost kraljevi osebi, spoštovanje napra mkroni dolžnost, ki je vsakemu Angležu brez razlike političnega mišljenja tako rekoč prirojena. V svojem kralju vidi Britanec poosebljenje veličine svoje države, svoje rase in navdušenje, s katerim bodo nešteti milijoni angleških državljanov in prebivalcev britanskega imperija proslavljali današnji dan svojega kinga in imperatorja Jurija VI., bo ena najgrandioznejših manifestacij sveta.

V dušah petsto milijonov ljudi odmeva iz londonske historične katedrale Good save the King in tudi naš narod se prisrčno pridružuje slavi britanske nacije.

ŽIVAHNA AKTIVNOST FRANCIJE IN ANGLIJE

Pariz in London složno pripravljata velikopotezno akcijo za zagotovitev miru v Evropi

London, 11. maja. k. Francoski zunanji minster Delbos se že drugi dan mudi v Londonu, kjer se bo kot posebni zastopnik francoske vlade udeležil kronanja angleškega kralja, poleg tega pa bo imel celo serijo izredno pomembnih političnih razgovorov z Edenom, Baldwinom, Chamberlainom in drugimi angleškimi državniki. Njegova glavna naloga je pridobiti Anglijo, katere spor z Italijo se je v poslednjih dneh hudo poostril, za tesnejše mednarodno politično sodelovanje s Francijo.

Znano je, da Anglije doslej ni bilo mogoče pridobiti za pravo zvezo s Francijo v glavnem zaradi francosko-ruskega pakta. O priliki poslednjih razgovorov, ki jih je imel Delbos z Litvinovom, pa se je, kakor zatrjujejo francoski politični krogi, našla formula, spričo katere bo morda sedaj mogoče prikleniti Anglijo tesneje na Francijo. **Litvinov je Delbosa pozval, naj se francoska vlada odloči za sklenitev vojaških konvencij z Rusijo. Delbos se je glede na to postavil na stališče, da bi bila pogajanja o tej stvari zaželjena šele po kronanju angleškega vladarja.**

Glede na to sodijo, da je Franciji trenutno predvsem na tem, da sklene efektivno zvezo z Anglijo, ki naj bi ne glede na vse druge mednarodnopolitične iniciative takega značaja, prevzela jamstvo za status quo na Renu. V ta namen bi bila Francija po mnenju poučenih krogov pripravljena celo odreči so vojaškim konvencijam z Rusijo in se omejiti na sedanji francosko-ruski pakt o vzajemni pomoči, ki je slej ko prej občega značaja in doslej ni bil podrobno konkretiziran s posebnimi konvencijami in sporazumi. Francija je vselej pripravljena Anglijo podpirati nasproti Italiji, na drugi strani pa pod zgoraj navedenimi pogoji, ter na specifično angleško zahtevo pristati tudi na ureditev svojih odnošajev napram Nemčiji.

Če pa se te dni v Londonu ne bi dosegla politična in vojaška zveza med Anglijo in Francijo, je pričakovati, da bodo prav v kratkem sklenjena francosko-ruske vojaške konvencije, ki bodo nedvomno odločilno vplivale na nadaljnjo francosko orientacijo kakor tudi na bodoči razvoj evropskih odnošajev. Nujno bi v takem primeru nastala dva bloka, kar bi Anglija sedaj lahko preprečila le tako, da sama sklene zvezo s Francijo. Spričo vpliva, ki ga ima slej ko prej na Nemčijo, bi bilo pričakovati, da bo os Rim—Berlin v tem primeru izgubila ves svoj sedanji pomen fašističnega bloka.

Delbosovi razgovori z Litvinovom

Pariz, 11. maja. d. O razgovorih ruskega komisarja za zunanje zadeve Litvinova z zunanjim ministrom Delbosom preteklo soboto niso francoski listi objavili nobenih vesti. Litvinov, ki je v nedeljo odpotoval dalje v London, je izročil Delbosu spomenico o izpopolnitvi rusko-francoske pogodbe ter njeni prilagoditvi francosko-angleški antanti. Spomenica tolmači v posebnem odstavku rusko stališče glede za zavarovanje zapadno-evropskega miru in bodoči zapadni pakt, ki naj bi tvoril izhodišče evropske mirovne politike. Litvinov je izjavil francoskemu zunanjemu ministru, da zastopa Sovjetska unija slej ko prej načelo nedeljevega miru.

Kakor govore, Litvinov ni bil posebno zadovoljen z Delbosovimi pojasnili, ker se je baje prepričal, da francoska vlada ni pripravljena skleniti s Sovjetsko unijo generalštabni dogovor po zgledu angleško-francoskega dogovora. Zdi se, da francoska vlada za sedaj ne smatra za primerno razširiti francosko-rusko pogodbo tudi v vojaškem pogledu.

Litvinov bo v Londonu nadaljeval svoja prizadevanja v tej smeri, čeprav je angleško stališče istovetno s francoskim. Francoska diplomacija smatra kot svoj glavni cilj zagotovitev miru v zapadni Evropi. Delbos bo v Bruslju razpravljal v soglasju z angleško vlado o osnovah zapadnega pakta, sporazum z Belgijo pa se smatra le v tem primeru za mogoč, če se bodo francosko-ruski dogovori opirali izključno na proceduro Društva narodov. Zato smatrajo v vodilnih francoskih krogih kot nemogoče, da bi se določbe francosko-rusko pogodbe o izvedbi avtomatske vojaške pomoči izpopolnile v vojaško-tehničnem pogledu.

Schachtov načrt za mednarodno sodelovanje

Pariz, 11. maja. AA. »Republique« se bavi z napovedanim obiskom guvernerja nemške državne banke dr. Schachta v Parizu in pravi med drugim: Zvedeli smo, da bo prišel dr. Schacht v Pariz z izdelanim načrtom za mednarodno sodelovanje. Načrt je tak, da bi mogel služiti za primerno osnovo pogajanjem širšega obsega. Francija očitno ne bo ničesar ukrenila brez popolnega soglasja z Veliko Britanijo. V Londonu bi seveda radi čim prej dočakali dogodke, ki bi bili znamenje, da je napetost popustila. Isto želo tudi v Parizu, kjer pa mislijo, da je treba biti oprezen.

Bilbao resno ogrožen

Položaj baskovskega glavnega mesta postaja od dne do dne bolj kočljiv

Pariz, 11. maja. o. Po poslednjih vesteh z baskovske fronte kaže vse, da nacionalisti forsirajo svojo ofenzivo proti Bilbau, da bi po možnosti onemogočili nadaljnjo evakuacijo civilnega prebivalstva. Evakuacija se vrši sedaj pospešeno, vendar ni pričakovati, da jo bo mogoče izvršiti do kraja. Bržkone bo ostalo mnogo ljudi v Bilbau tudi še v dneh, ko se bodo v mestu samem pričele poulične borbe, do katerih bo vsekakor prišlo, ker so Baski sklenili do zadnje možnosti braniti svoje glavno mesto.

Sedaj gre le še za to, da bi Baski kolikor mogoče zadržali nasprotnika. Med fronto in Bilbaom je sicer zgrajenih še nekaj obrambnih postojank, na katerih pa se bodo mogli Baski le malo časa upirati zmagovitim nacionalistom. Njihov položaj je tem težavnejši, ker so nacionalisti na mnogih krajih prodrli do obale, odkoder lahko sedaj streljajo s svojimi baterijami Baskom v hrbet. Nacionalisti se sedaj polagoma spuščajo s solubijskih gora v bilbajsko kotlino, kjer bodo lahko zopet z uspehom uporabljali svoje tanke in motorizirane oddelke. Nacionalisti sedaj ne štedijo s svojimi močmi in postavljajo v borbo vse sile, da bi se čim prej polastili Bilbaa. Franco misli, da bo tako prizadel najhujši udarec Franciji in Angliji, ki sta se v zadnjem času toliko zanimali za usodo Baskov.

Edina ovira za ostvaritev njegovih načrtov bi lahko postal udarec, ki so ga španski republikanci izvršili proti Toledu. Nacionalisti so namreč vse svoje razpoložljive sile postavili na bilbajsko fronto, kar so republikanci izkoristili za ofenzivo proti Toledu. Nevarnost, ki sedaj grozi Toledu — njegov padec bi izzval nujno umik Francove vojske od Madrida daleč nazaj proti jugozapadu — povzroča nacionalističnemu glavnemu stanu precejšnje skrbi. Sedaj skuša Franco z drugih mirnejših front prestaviti večje oddelke nacionalistične vojske na toledsko fronto.

Iz republikanskega tabora

Madrid, 11. maja. AA. Na severni fronti se nadaljujejo srditi boji. Sovražnik je zadnja dva dneva napadal istočasno na štirih točkah, v pokrajini Cobieri zahodno od Bermeja, jugozahodno od tega kraja na vrhovih Sollube, nekoliko južneje od Rigoitije in v okolici Ibaruira med Guernico in Durangom. Ob morju so uporniki napadali z vsem svojim modernim materijalom in je bil njihov naskok zelo silovit. Na vrhovih Sollube se je republikanskim četam posrečilo ustaviti prodiranje upornikov. V okolici Ibaruira, nekoliko južneje v smeri Duranga, so čete generala Franca po hudi letalski pripravi zvršile napad z velikimi oddelki čet. Republikanci so v tej pokrajini zelo dobro utrjeni in so vzdržali na svojih postojankah vzlic hudi sovražni topniški pripravi. Davi so vladne čete zavzele koti 309 in 330.

Letalski napad na Bilbao

Bilbao, 11. maja. g. Danes so bila nacionalistična letala petkrat priletela nad Bilbao, metala bombe ter s strojnicami obstreljevala civilno prebivalstvo. Vrgla so več bomb tudi na neki samostan. En redovnik je bil ubit, več pa je hudo ranjenih. Obstreljevanje mesta je med civilnim prebivalstvom zahtevalo mnogo smrtnih žrtev, med njimi več žensk in otrok. Tudi gmotna škoda je zelo velika.

Anglija zavrnila tudi drugi Francov protest

London, 11. maja. d. Kakor znano, je general Franco posial angleški vladi že drugo noto, v kateri je ponovno protestiral proti evakuaciji baskovskega civilnega prebivalstva, češ da bi pod humanitarno pretvezo predstavljala mednarodno nedovoljen predor blokade. Franco je ponovno predlagal, naj bi se določil sporazumno z mednarodnim Rdečim križem v baskovski deželi nevtralni pas za civilno prebivalstvo. Angleška vlada je njegovo zahtevo odklonila in bo nadaljevala evakuacijo baskovskega civilnega prebivalstva.

Novo obstreljevanje Madrida

Pariz, 11. maja. w. Kakor javlja »Temps« iz Madrida, je nacionalistično topništvo včeraj dopoldne prvič po dolgem času zopet obstreljevalo Madrid. Nacionalistično topništvo je obstreljevalo središče mesta cele tri ure.

Anarhistični upor v Barceloni zatrt

Pariz, 11. maja. w. Po vesteh iz Barcelone je bila danes končnoveljavno sestavljena nova katalonska vlada, ki ima samo štiri člane.

Vojaški komisar valencijske vlade general Pozas odločno nadaljuje svojo akcijo proti anarhistom so nastopile sedaj tudi še nekaj mest in krajev na deželi. V akcijo proti anarhistom so nastopile sedaj tudi republikanske vojne ladje ki so se vsidrale v barcelonski luki in obstreljujejo anarhistične postojanke na periferiji mesta.

Kakor poroča »Matin« je general Pozas snoči odredil naravnost drakonske ukrepe proti anarhistom, ki jih sedaj čete valencijske vlade z vso odločnostjo preganjajo. Kar je bilo doslej anarhistov ujetih, bodo postavljeni pred vojaško sodišče. V Barceloni je zopet mir in red.

Izpremembe v vodstvu ruske vojske

Berlin, 11. maja. AA. V rdeči vojski so izvedli velike osebne izpremembe. Maršal Tuhačevski je imenovan za poveljnika armade področja na Volgi, maršal Jegorov je razrešen dolžnosti šefa glavnega generalnega štaba in postavljen za prvega namestnika komisarja za narodno obrambo. Za šefa generalnega štaba je imenovan general Zapožnikov, za poveljnika petrograjskega armadnega področja pa general Jakir.

London v slavju

Prestolnica britskega imperija je danes popolnoma v znamenju kronanskih svečanosti

London, 11. maja. AA. V Londonu so bile davi ulice skoraj puste zaradi hudega dežja, ki pada že od zore. Kljub deževnemu vremenu se spored svečanosti ne bo izpremenil. Le ministrski predsednik Baldwin je odpovedal današnjo čajanko na prostem (gardenparty), namenjeno prekmorskim gostom. Nekoliko živahnejše je bilo danes vzlic dežju pred buckinghamskim gradičem, kjer so ministrski predsedniki Kanade, Avstralije, Nove Zelandije in Južne Afrike ter zastopniki Indije in kolonij izročili kralju Juriju VI. adreso zvestobe. Kralj se je prisrčno zahvalil delegatom ter je dejal med drugim: Zelo se čutim ohrabrenega, ko vidim, da morem računati na vašo neupogljivo pomoč in naklonjenost. S svoje strani bom storil vse, kar je mogoče, da nadaljujem delo svojega očeta za blagostanje našega velikega imperija.

Dopoldne so prenesli v westminstrsko opatijo kronske dragocenosti in insignije kraljevskega dostojanstva.

Snoči so bila glavna londonska poslopja razkošno razsvetljena. Tudi na Temzi so bile ladje bogato iluminirane.

Največ škode je dež napravil v delavskih okrajih mesta, kjer so siromašni prebivalci žrtvovali svoje prihranke, da okrase ulice, ni pa skoraj nič škodoval westminstrskim dekoracijam. V tem delu Londona vlada živahno vrvenje ljudi, ki jih dež prav nič ne moti. Na mnogih točkah je vozni promet prav tako kakor pretekle dni skoraj popolnoma onemogočen.

Ob kronanju bo angleški kralj odlikoval mnogo uradnikov in zasebnikov, ki so znani po svojih dobrodelnih akcijah v španski državljanski vojni. Med odlikovanci je tudi Oliver Forbes, svetnik angleškega veleposlaništva v Berlinu, ki je bil poprej odpravnik poslov pri vladi v Valenciji. Skupno bo odlikovanih 1.400 oseb.

Ameriška letalca Dick Merril in Jack Lambie, ki sta v nedeljo nekoliko po 9. zvečer odletela iz Newyorka, sta prispela včeraj ob 6.35 zjutraj s svojim enokrovnikom v Croydon. Letalca bosta že jutri odpotovala nazaj v Newyork, ter bosta ponesla v Ameriko filmske posnetke o svečanostih kronanja v Londonu. Za izvedbo tega poleta jima je bila obljubljena nagrada 20.000 funtov. Upajo, da bodo filme o kronanju v Londonu predvajali v ameriških kinematografih že v četrtek zvečer.

Avtobusna stavka se bo izvajala tudi jutri. V nadomestilo so stavili v promet izredno veliko število zasebnih avtomobilov in drugih razpoložljivih vozil.

Svečanosti v Beogradu

Beograd, 11. maja. p. Ob kronanju angleškega vladarja bodo tudi v Beogradu velike svečanosti, ki se jih bo udeležila vsa angleška kolonija v Jugoslaviji. V anglikanski cerkvi bo jutri dan kronanja svečana služba božja. Udeležilo se je bo osebje poslaništva s poslanikom Campbellom na čelu ter člani britanskih kolonij. Tudi v Beogradu bodo priredili poseben sprejem radijske reportaže o kronanju.

Poslanik Campbell in njegova soproga bosta od 4. do 6. popoldne sprejemala člane britanske kolonije in zastopnike raznih anglofilskih društev in ustanov. Zvečer bo v poslaništvu velik sprejem zastopnikov najvišjih ustanov in diplomatskega zbora.

V Beogradu bo ob tej priliki tudi več predavanj o angleškem kralju in britanskem imperiju. Bivši minister Joca Jovanović bo predaval po radiu o pomenu kronanja, profesor Vlada Popović bo v Kolarčevem ljudskem vseučilišču govoril o britanskem imperiju in kronanju angleških vladarjev, v soboto pa bo anglo-ameriško-jugoslovenski klub priredil o Oficirskem domu slavnostni ples.

Rim bojkotira londonske svečanosti

Brezuspešna intervencija angleškega poslanika v Rimu

London, 11. maja. o. Iz Rima poročajo, da je angleški poslanik v Rimu sir Eric Drummond osebno interveniral pri zunanjem ministru Cianu in ministrskem predsedniku Mussoliniju zaradi prepovedi angleških listov v Italiji in odpoklica italijanskih novinarjev iz Anglije. Po naročilu angleške vlade je poskusil likvidirati to zadevo in pridobiti italijansko vlado za nova pogajanja, ki naj bi se pričela nemudoma po kronanju angleškega vladarja. Drummond je dobil uradno pojasnilo, da omenjena dva ukrepa italijanske vlade ne pomenita izvajanja bojkota proti kronanju angleškega kralja. Italija je že pred več meseci sklenila, da pri kronanju v Londonu ne bo sodelovala njena posebna delegacija, ker je bil k londonskim svečanostim povabljen tudi neguš. Italija se za te svečanosti zaradi tega prav enostavno ne zanima. Ker te svečanosti za Italijo takorekoč ne obstojajo, odpoklic italijanskih novinarjev iz Anglije tudi ne more pomeniti, da bi jih Italija nameravala bojkotirati. Kar se tiče angleških novinarjev v Italiji ne bo izdana nikaka generalna odredba o njih izgonu. Izgnani bodo individualno le oni, ki bodo pošiljali svojim listom lažna poročila o položaju v Italiji, ki bodo v njih žalili italijanskega vladarja, kraljevsko rodbino, Mussolinija in italijanski narod. Ostali novinarji bodo lahko mirno nadaljevali svoje delo, vendar od italijanskih oblasti nimajo nikakih ugodnosti in olajšav.

Angleški listi beležijo danes, da italijanski listi skoraj nič ne poročajo o kronanju angleškega vladarja, odnosno, da so njih poročila vsa negativna. Tako so listi objavili daljša poročila o prizadevanju neke pretendentke na angleški prestol, da bi se kronanje angleškega vladarja preprečilo, nadalje sklep, ki je bil sprejet od mestnega sveta v Bombayu, da se uradno ne bo udeležil kronanja v Londonu, kar italijanski listi razlagajo kot nekak indijski protest proti angleškemu režimu v Indiji, in še več drugih takih vesti.

Napredovanja učiteljev

Beograd, 11. maja. p. Napredovali so naslednji učitelji in učiteljice: V 7. položajno skupino Bogumila Ledinek na Teznu pri Mariboru, Marija Gale v Sevnici pri Brežicah, Janko Jankovič v Ambrusu, Franjo Kotnik v Mariboru, Gabrijela Kurbus pri Sv. Križu (srez Šmarje), Karel Černigoj v Olimljah (srez Šmarje), Vilibald Zeher v Kozjem, Ivanka Perjan na Jesenicah, Danica Potokar v Škofji Loki. V 8. položajno skupino: Anton Senica v Brežicah, Viljem Grunter v Radovljici, Edvard Zorko v Beltincih, Marija Žitko v Moravčah, Janko Malešič v Mekinjah, Ana Levec v Ljubljani, Mihael Lazarov na Trati, Frančiška Rejc na Vrhu pri Sv. Treh kraljih (srez Logatec), Marija Bramzos v Grahovem, Nežica Nagler v Ribnici, Marija Kopore v Višnji gori, Viljem Deržaj, Natalija Ahčin in Zdravko Omerza v Ljubljani, Eva Mlekuž na Pobrežju pri Mariboru, Jakobina Pejko v Šmarju, Franjo Stiplovšek v Krškem, Rozina Leben pa v Slov. Bistrici.

Justifikacija nevarnih razbojnikov

Negotin, 11. maja. p. Davi ob 9. je bila izvršena justifikacija na smrt obsojenih razbojnikov bratov Dimitrija in Vojina Krajilovića, ki sta bila obsojena zaradi več umorov in razbojništev, ki sta jih izvršila skupno z drugimi pod vodstvom razbojnika Djordje Stojanovića v okolici Negotina. Tudi Stojanović je bil že obsojen na smrt, a je pred kratkim pobegnil iz ječe. V spopadu s orožniki, ki

Slovesna promocija kneza Pavla v Oxfordu

Poljski zunanji minister Beck pri knezu namestniku

London, 11. maja. AA. Danes ob 14. so Nj. Vis. kneza namestnika Pavla v Oxfordu slovesno promovirali za častnega doktorja civilnega prava tamošnjega vseučilišča.

Nj. Vis. knez namestnik Pavle je prispel s kneginjo Olgo v Oxford ob 13. z avtomobilom iz Londona. Takoj nato je v spremstvu ministra dvora Milana Antića in odpravnika poslov jugoslovenskega poslaništva v Londonu Vladimirja Milanovića obiskal oxfordski zavod Ballyol, kjer ga je sprejel rektor vseučilišča in ravnatelj Ballyola, Lindsay.

Rektor Lindsay je nato priredil v svojem domu na čast Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu in japonskemu prestolonasledniku princu Čičibuu, ki so ga danes prav tako promovirali v Oxfordu za doktorja, intimno kosilo, ki sta se ga udeležila tudi Nj. kr. Vis. kneginja Olga in princesa Čičibu.

Po obedu se je ob 14. pred domom rektorja Lindsaya zbral majhen sprevod, ki so ga tvorili Nj. Vis. knez namestnik Pavle, princ Čičibu, rektor Lindsay in štirje glasniki v črnih togah in z zlatimi palicami. Sprevod se je napotil v slavnostno dvorano, znano pod imenom Divinity School, kjer so opravili obrede. Navzoči so bili vseučiliški profesorji in najuglednejše oxfordske osebnosti.

Nj. Vis. knez namestnik Pavle, ki je bil oblečen v črno doktorsko togo in je nosil na glavi širok vseučiliški klobuk iz temnomodrega žameta, je zavzel svoje mesto na malem podu proti občinstvu in sicer na desni strani rektorja, princ Čičibu pa na levi. Po starostnem redu so prvega promivirali kneza namestnika Pavla, nato pa princa Čičibuja. Pri tej priliki sta ravnatelj Ballyol Colledgea in profesor Belly imela kratke govore v latinščini, v katerih sta naglašala, da spada knez namestnik Pavle med najuglednejše člane oxfordskega vseučilišča, da je znan ljubitelj umetnosti in regent naroda, ki je angleškemu narodu prijateljsko naklonjen.

Prof. Belly je nato prečital sklep, s katerim podeljujejo Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu častni doktorat civilnega prava na oxfordskem vseučilišču, in mu izročil doktorsko diplomo.

Ker je že prej diplomiral na oxfordskem vseučilišču, so to pot izročili Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu redno doktorsko diplomo, ki jo sicer ne podeljujejo tistim, ki so diplomirali na tujih vseučiliščih in ki torej ne dobe tiskane diplome.

Rektor in prisotni profesorji so čestitali knezu namestniku Pavlu k naslovu, prisotne osebnosti pa so ga pozdravile z živahnim ploskanjem.

Nato so promovirali japonskega prestolonaslednika princa Čičibuja.

Pred svojim odhodom v London, kamor sta prispela ob 17,30, sta Nj. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga obiskala znani oxfordski muzej Assmolyan, ki mu je knez namestnik Pavle svojčas podaril nekaj umetniških del iz svoje zbirke.

Nocoj ob 18. je Nj. Vis. knez namestnik Pavle sprejel v svojih prostorih v buckinghamski palači poljskega zunanjega ministra Becka.

Postopna izprememba režima v Bolgariji

V Bolgariji se pripravlja obnova parlamentarnega režima — Pred rekonstrukcijo kabineta Kjuseivanova

Sofija, 11. maja. d. Zaradi ostavke, ki jo je podal trgovinski minister Valev, je bil včeraj min. predsednik Kjuseivanov v avdienci pri kralju Borisu. Danes je nenadoma oživela vsa politična javnost v Sofiji in splošno govore o skorajšnji izpremembi vlade ter o osebnostih, ki bodo na novo sprejete v kabinet.

Listi so še pred dnevi molče prešli preko dogodkov in latentne krize kabineta, danes pa že vsi razpravljajo nele o rekonstrukciji vlade dr. Kjuseivanova, nego tudi o normalizaciji političnih razmer v Bolgariji, torej o izpremembi režima. Prvič po 19. maju 1934 so listi danes odkrito izpregovorili o ustavnih vprašanjih, o parlamentarni demokraciji in političnih pokretih, naglašajoč, da so vse težave, ki so ovirale normalizacijo razmer v Bolgariji, premagane in da se lahko država sedaj vrne k normalnemu političnemu življenju. Ta smisel imajo danes tudi uvodniki skoraj vseh sofijskih listov. Značilen je uvodnik »Utra«, ki govori o poti po kateri bi bilo treba krenjiti, da se doseže pravilna normalizacija političnih razmer. List naglaša, da od bližnjih izprememb v vladi dr. Kjuseivanova še ni pričakovati obnove parlamentarizma v Bolgariji, pač pa legalno prehodno vlado, ki bo imela to nalogo.

Jurist v sodniški službi

Pod okriljem Društva prijateljev juridične fakultete je sinoči predaval docent dr. Bajič v ciklu, ki ga je priredilo omenjeno društvo pod naslovom »Jurist v praksi«, o zanimivem vprašanju, kakšne so naloge in vloga jurista v sodniški službi. Predavatelj je v svojem predavanju naglašal, da je naloga sodnika predvsem v tem, da služi zakonu in da zna pravilno tolmačiti zakonodajalčevo misel, ki jo je zakonodajalec položil v zakon.

Pri ugotavljanju krivice ali pravice, je sodnikova dolžnost, da ravna po zakonu in ne samo njega poslužuje. To delo pa zahteva od sodnika močnega osebnega značaja, visokih moralnih kvalitet, trdne strokovne izobrazbe in obsežnega poznavanja življenjskih prilik. Še zmerom se premalo poudarja, da se morajo za sodniški poklic, ki je eden najodgovornejših poklicev, odločevati samo tisti, ki so za to v izredni meri poklicani. Na sodnika pada ob nepravilnem in netočnem izvrševanju službe vsa odgovornost. On odgovarja disciplinsko pri vsakem kršenju svoje dolžnosti, odgovoren pa je za svoje delo tudi moralno in socialno. Njegov poklic je toliko bolj delikaten zlasti izven večjih mest, kjer je njegova družbena vloga toliko bolj vidna. Pri tem se je predavatelj dotaknil tudi vprašanja žene v sodniški službi. Žene prihajajo pri nas v poštev v prvi vrsti kot tajnice pri višjih sodiščih.

Posebne karijere si jurist v sodniški službi prav za prav ne more obetati. Kot sodniški pripravnik naleti na mnoge težkoče, preden se mu posreči dobiti mesto sodnika. Opraviti mora sodniški izpit, nato pa mu je odprta možnost zaposlitve v civilno-pravdni ali kazensko-pravdni stroki. Za vsako od teh dveh je potrebna specializacija. Danes opažamo, da materijalno stanje sodnika ni baš idealno. Kot začetnik prejema komaj 1200 dinarjev mesečne plače, po desetih letih 2100 dinarjev in šele po dolgoletnem službovanju se prikoplje do 4000 dinarjev mesečno.

Ena izmed poglavitnih zahtev sodniške službe je, da se zagotovi sodniku stalnost in nepremakljivost. Danes tudi vidimo, kako je sodnik preobremenjen z delom in svoje službe ne more tako izvrševati, kot zahteva to njegov poklic. Vendar pa je njegov poklic tako vzvišen, da zasluži polno upoštevanje. Poglavitna naloga sodnika je, da se bori pri svojem delu zoper nepoštenost in da zatira pojave kriminalitete. Pri izbiri sodniškega poklica jurist ne sme imeti v mislih, koliko bo prvega v mesecu prejel mesečnih dohodkov, ampak mora izvrševati svoj poklic s tisto svetostjo, ki jo od njega zahteva socialna in moralna služba zakonu. Zaradi gmotnih prilik torej ne sme trpeti njegovo odločevanje in presojanje pravnih slučajev, ampak mora ohraniti trden in neomajen značaj.

Predavatelju se je za interesantna izvajanja zahvalil predsednik odvetnik dr. Krivic, poslušalci pa so predavatelja nagradili s toplim aplavzom.

Generali in admirali pri Mussoliniju

Rim, 11. maja. o. Mussolini je danes sprejel v Beneški palači vse poveljnike armijskih zborov in divizij italijanske vojske, skupaj okrog 600 generalov in višjih oficirjev. Pozval jih je, naj v bodoče še bolj streme za tem, da bi se do najvišje mere ojačile oborožene sile italijanskega naroda. Takoj nato je sprejel 54 admiralov in 50 kapetanov bojnih ladij. Pohvalil je italijansko vojno mornarico in njeno delo v poslednjih dveh letih. Poudaril je potrebo, da se v bodoče posveti še večja skrb zlasti specializaciji in splošni nacionalni vzgoji mornarjev. Končno je sprejel še 84 letalskih generalov in višjih oficirjev, katere je prav tako vzpodbujal k nadaljnjemu delu za izpopolnitev italijanskega vojnega letalstva.

Dve justifikaciji na Dunaju

Dunajsko Novo mesto, 11. maja. w. Preki sod je danes po dvodnevni razpravi razglasil sodbo v procesu proti trem obtožencem, ki so 24. aprila umorili hčerko paragvajskega poslanika Ingrido Wiengreen. Vsi trije obtoženci, 21-letni Herbert Schlögel, 20 letni Fritz Fleck in 19 letni Viljem Stejskal so bili obsojeni zaradi roparskega umora in sicer prva dva na smrt na vešalih, Viljem Stejskal, ki je še mladoleten pa na 16 let težke ječe, poostrene s trdim ležiščem in postom vsakega četrt leta in temnico vsakega 24. aprila. Smrtna kazen nad obema na smrt obsojenima je bila ob 9. zvečer izvršena. Najprej je bilo obešen Schlögel, nato pa Fleck. Pred poslopjem sodišča se je za časa justifikacije zbrala velikanska množica, toda policija jo je razgnala.

Pogreb v Senju

Gospić, 11. maja. a. Danes ob 16. so v Gospiću pokopali padle žrtve senjskih dogodkov. Trupla so prepeljali v Gospić z avtomobili v noči med 10. in 11. majem iz Senja čez Karlobag. V Gospiću so jih položili v mrtvašnico pokopališča. Pogreb se je vršil v popolnem redu in miru. Ob odprtih grobovih so govorili inž. Avgust Košutić, Luka Hećimović, Božo Katalinić, upokojeni ravnatelj gimnazije v Senju in dva omladinca.

Med padlimi sta tudi dva, ki so jih svojčas obtožili in kaznovali zaradi razširjanja komunizma, eden je pa bil celo izključen iz bivše HSS zaradi komunizma. Hudo ranjeni Branko Milanković je sodeloval 16. maja 1935 pri nekem spopadu v Gospiću, ki je terjal zaradi odpora proti oblastvom šest žrtev. Proti njemu so takrat izdali tiralico, ker je spadal med glavne organizatorje tega spopada. Postopek proti njemu so kasneje ustavili, ker je bil deležen amnestije.

Kongres jug. nacionalnih akademikov v Sarajevu

Sarajevo, 11. maja. o. O binkoštih bo v Sarajevu kongres Zveze jugoslovenskih nacionalnih dijakov, ki je bila ustanovljena v Ljubljani. Kongresa se bodo udeležili delegati vseučiliščnikov iz Beograda, Ljubljane, Subotice in Zagreba.

Prva letalska proga Praga—Rim

Rim, 11. maja. k. Včeraj je bila v palači Chigi podpisana konvencija med Italijo in Češkoslovaško, s katero se ustanavlja prva civilna letalska proga med Prago in Rimom, na kateri se bo pričel promet že v najbližjih dneh.

Beležke

Anatema

Poročali smo o krasno uspelem nedeljskem sokolskem pomladnem zboru ljubljanske župe. Mobilizacijskemu pozivu župnega vodstva se je odzvalo 6815 pripadnikov, ki so organizirani v 59 društvih. Posebno sijajna je bila sokolska manifestacija v Ljubljani. Nastopilo je 3218 sokolskih pripadnikov v civilu z znaki in zastavami ter še 625 sokolskih kolesarjev in sokolska konjenica. Tisočglava množica je na ulicah pozdravljala sokolsko armado ter jasno pričala, v katerem taboru je bela Ljubljana. Zaključni manifestaciji na telovadišču ljubljanskega Sokola je prisostvovala tudi naša narodna vojska po njenih najodličnejših zastopnikih s komandantom generalom Tonićem na čelu. Na telovadišču je pred zbranim sokolstvom govoril tudi župni načelnik g. Lubej, ki je osobito poudarjal dolžnost sokolske discipline ter je svaril pred tujimi vplivi na naše narodno življenje. Njegove besede so bile naperjene proti tujim ideologijam. Glasilo JRZ je stvar zasukalo po svoje. Navezalo je na neke prejšnje izjave g. Lubeja, naperjene proti klerikalizmu ter je govornika obtožilo, da je napadel katoliško cerkev, ko je dejal, da v naši sredi odreja tujec moralo, red in disciplino, narod pa, ki daje svojo disciplino v zakup tujcu, se odreka samostojnosti in svobode ter se sam izroča hlapčevanju. Da ta tujec ni n. pr. komunizem, temveč katolicizem, se zdi »Slovencu« izven diskusije. In če je govornik menil, da si mora sokolstvo oz. narod z lastno disciplino, z lastnim nravstvenim redom graditi svojo samostojnost, je s tem po mnenju glasila JRZ zavrgel katoliško versko moralo. »Slovenec« obtožuje sokolsko vodstvo, da je navzlic dosedanjim skušnjam določilo g. Lubeja za govornika odn. da njegovega govora ni pregledalo in da je baš s tem dokazalo, da se z njegovimi izjavami strinja.

In že je stvar za »Slovenca« jasna ko beli dan: »Noben katoličan po svoji vesti ne more sodelovati pri takih organizacijah, kjer se nemoteno lahko razširjajo taki nazori. Vsega pa je krivo sedanje sokolsko vodstvo.« Glasilo JRZ »pričakuje, da taka izvaajnja ne bodo ostala brez posledic...«

K temu pripominjamo, da je minister za šume in rude g. Gjuro Janković, znani ideolog JRZ, na shodu stranke v Beogradu v nedeljo slovesno izjavil, da JRZ ne bo trpela nobene ideologije, ki ni vznikla iz jugoslovenske zemlje.

Pojasnilo Sokolske župe

Na članek v »Slovencu« z dne 11. maja 1937 »Na braniku domovine...« uprava Sokolske župe Ljubljana ugotavlja, da je meščanski učitelj br. Franjo Lubej dodeljen od ministrstva prosvete ministrstvu za telesno vzgojo naroda, ki ga je dodelilo I. namestniku staroste SKJ br. Engelbertu Ganglu.

Za letošnje poslovno leto je bil br. Lubej izvoljen za župnega načelnika. V svojem delovanju se je br. Lubej vedno točno in dosledno ravnal po sklepih župnih organov in glede verskih odnosov po načelih, objavljenih v sokolskem idejnem očrtu »Pota in cilji«, ki določa, da Sokolstvo kot ideja svobode spoštuje vsako versko prepričanje in čuvstvovanje.

Poudarjamo, da ne odgovarjamo za nestvarne in nelogične zaključke pisca, ki istoveti društvo »Katoliške akcije« s katoliško cerkvijo in vero in zlonamerno izziva nerazpoloženje proti Sokolstvu.

Odvratno je, da pisec poziva na osebno preganjanje.

Ljubljana, dne 11. maja 1937.

Uprava Sokolske župe Ljubljana.

Columniare audacter

»Slovenec« je objavil po zagrebškem »Obzoru« pod mnogo obetajočim naslovom »Stroški za vdanostne izjave JNS« 22. aprila daljšo notico, s katero je hotel dokazati, da »šele sedaj prihaja počasi na dan, kako so posamezni krajevni magnati v dobi največje premoči JNS delali z občinskim denarjem«. Navedel je izdatke komisarja občine Gospić Kolakoviča ter jih kratko in malo naprtil nesrečni JNS. Posebno je zameril g. Kolakoviču, da je 23. oktobra 1932 izplačal kar 52.802 din »predujma za namene, za katere ni občina dolžna ničesar prispevati«.

Mi smo že naslednji dan dokazali »Slovencu«, da so bili vsi inkriminirani izdatki potrošeni že dolgo pred tem, ko ni bilo o JNS ne duha ne sluha. Kar se je pa tikalo izdatka 52.802 din, smo ga opozorili, naj pogleda v svoje stare številke, kaj se je takrat dogajalo v Liki in Gospiču in potem pove, če so bili ti izdatki res takega značaja, »da ni bila občina zanje dolžna ničesar prispevati«.

»Slovenec« je na te naše ugotovitve molčal, kakor vselej, kadar ga ujamemo na laži. Zato pa se je sedaj oglasil s popravkom v zagrebškem »Obzoru« g. Kolaković, ki med drugim ugotavlja, da je izdal 52.802 din orožništvu ob priliki ustaške afere po nalogu nadrejenih mu oblasti, ki so se pri tem sklicevale na zakon o zaščiti države. Ta popravek je objavil »Obzor« že 5. maja in ga je »Slovenec« sramežljivo zamolčal. Ni pa mogel zamolčati tragičnih dogodkov v Senju, kjer so igrali prav usodno vlogo ravno ljudje iz Gospiča, o katerih pravi uradni komunike, da so bili vmešani v ustaško afero.

Glavni odbor Davidovićeve DS

Iz vrst vodstva bivše Demokratske stranke javljajo, da bo sklical predsednik Ljuba Davidović za 23. in 24. maj sejo glavnega odbora b. Demokratske stranke. Na seji bodo razpravljali o bodoči politiki stranke, taktičnem sodelovanju z združeno opozicijo in o predlogih za rešitev hrvatskega vprašanja. Končno bodo tudi nadomestne volitve v glavni odbor, ki je radi številnih izstopov bivših demokratskih politikov zelo razredčen.

V znamenju bratstva z Bolgarijo

Beograd, 11. maja. AA. Z odlokom notranjega ministra je dovoljeno uvažati in razširjati bolgarski list »Dnes«, ki izhaja v Sofiji.

Iz sodne službe

Beograd, 11. maja. AA. Sodnik Karel Novak je imenovan za starešino sodišča v Ratečah.

Ali ni to žalostno?

Napad »Slovenca« na našo nacionalno mladino

Poročali smo že o manifestacijah srednješolske omladine, ki so se vršile po telovadnem nastopu ljubljanskih srednješolcev na vojaškem vežbališču. O tej manifestaciji ve povedati »Slovenec« sledeče: »Prava sramota pa se je pripetila, ko je okoli petih srednješolska omladina odhajala z vojaškega vežbališča po Zaloški cesti skozi Moste v mesto. V bližini železniških zatvornic jih je pričakovala skupina fašistično usmerjene mladine, ki so med surovim vpitjem navalili na srednješolce ter jih začeli neusmiljeno pretepati. Prav po fašističnih metodah izza časa nekdanje Orjune so ti teroristi navalili na srednješolce. Fašisti so mladeniče pretepali, najhujša pa je bila družba kakih 5 znanih pretepačev, ki so imeli znake neke ilegalne organizacije. Fašisti so skušali izzivati z raznimi vzkliki, češ da so oni večji patrioti, kakor večina naših srednješolcev, toda naša srednješolska mladina čuti danes slovensko in jugoslovansko ter je v odgovor predrznim izzivalcem pričela vzklikati: »Živela Slovenija v svobodni Jugoslaviji!« To je naše fašiste še bolj pobesnelo. Le manjši del srednješolcev se je pridružil fašistično usmerjenim mladeničem. Ti so nekaj časa vpili po Zaloški in Sv. Petra cesti med splošnim posmehom vsega ljubljanskega občinstva. Ko so prišli v mesto, so se morali poparjeno raziti. Ta nastop fašistične in JNS-arske mladine je naše srednješolce še bolj ogorčil proti njenim metodam in so se naši mlajši inteligenti trdno odločili, da bodo v bodoče še bolj vestno čuvali dediščino slovenskih mater, enako pa bodo ljubili tudi našo skupno državo, nikdar in nikoli pa se ne bodo vdali zoprni fašistični ideologiji, ki žali slovenski narod in vse naše svetle tradicije!«

Tako »Slovenec«. O novinarski objektivnosti tega poročila prepuščamo sodbo ljubljanski javnosti, ki je s svojimi očmi videla, kako se je jugoslovenska nacionalistična omladina v mestu »poparjeno razšla«. Zanimiva je druga stran tega poročila, da je »Slovenec« preko noči zopet odkril svoje antifašistično srce, ko je zagledal korakati v nedeljo po ljubljanskih ulicah tisoče in tisoče sokolskih nacionalistov, katerim so se pridružili novi bataljoni srednješolske omladine v ponedeljek popoldne. Do včeraj je »Slovenec« lomil svoja posvečena kopja za vse mogoče fašizme od Francovega pa do belgijskih reksistov in Schuschniggovih »domovinskih frontašev«. Ogorčeno je napadal vsako kritiko teh pokretov, kakor tudi sleherni odpor proti njim, ki ga je svečano proglašal s svoje nezmotljive katedre za komunistične intrige in podvige. Sedaj pa se je zopet znašel sredi »antifašistov« ter suverено proglasil jugoslovenske nacionaliste za fašiste, ker imajo še vedno dovolj drznosti, da se upajo manifestirati za misel jugoslovenskega unitarizma po ljubljanskih ulicah.

Ali gospodje pri »Slovencu« ne vidijo, da je nacionalno oduševljena mladina najsigurnejše zavarovana proti razvratnosti komunistične ideje? Ali so tako zagrizeni, da se jim jugoslovenska misel zdi celo bolj opasna, nego boljševiška ideja? Ali nimajo res trohice razumevanja za nacionalni idealizem mladih ljudi, tudi če ta idealizem ne odgovarja temu, kar bi oni hoteli? Žalostna jim majka!

Sicer pa smo pripravljeni o ozadju ponedeljskih manifestacij ljubljanskih srednješolcev kaj več napisati, če to želi gospoda v Kopitarjevi ulici. Tako n. pr. o novem načinu prepevanja državne himne in še kaj o kakih okrožnicah v zvezi s tem. Prav tako bi bili hvaležni »Slovencu«, če bi malo točneje povedal, kakšne »ilegalne znake« so nosili srednješolci, ki so se mu tako zamerili. Kolikor smo mogli mi ugotoviti, je nosila večina dijakov res v gumbnicah male državne trobojnice, te pa menda tudi pri »Slovencu« ne prištevajo med »ilegalne znake«. Prav tako bi bil organ JRZ lahko tudi jasnejši s svojim namigavanjem glede neke ilegalne organizacije med srednješolskim dijaštvom. Njegovo namigavanje nas čudovito spominja na tista leta pred vojno, ko smo tudi čitali v njegovih stolpcih slične denunciacije, ki so pozneje dovedle do kranjskega procesa, pri katerem se je tako odlikoval eden njegovih glavnih prijateljev...

Naj na kraju rečemo še to-le: Vsa narodna in nacionalna Ljubljana je z iskreno radostjo pozdravila manifestacijo naše omladine, ki je zopet enkrat pokazala, koliko zdravega in svežega nacionalnega duha je v naši mladi generaciji.

Dr. Kramař nevarno obolel

Praga, 11. maja. o. Bivši minister dr. Kramař je hudo obolel zaradi hripe. Nastopile so komplikacije. Zdravniki so danes objavili, da ima visoko temperaturo in da mu je potreben absolutni mir.

Naši novinarji pri Mussoliniju

Rim, 11. maja. AA. Danes opoldne je minister za propagando Dino Alfieri priredil kosilo v čast jugoslovenskih novinarjev. Med kosilom je minister Alfieri pozdravil jugoslovanske novinarje z zdravico, v kateri je naglašal pomen njihovega obiska. Na kraju svoje zdravice je dvignil čašo na zdravje Nj. Vel. kralja Petra II., Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla in za napredek in blagostanje Jugoslavije.

Alfieriju je odgovoril v imenu jugoslovanskih novinarjev g. Pokić, ki je dvignil svojo čašo na zdravje Nj. Vel. kralja in cesarja Viktorja Emanuela III. in za blagostanje in napredek italijanskega naroda.

Nocoj ob 18.20 je predsednik vlade Mussolini sprejel v prisotnosti ministra za propagando Alfierija, pooblaščenega ministra in splošnega ravnatelja za tuje časopisje Rocca in uradnikov Tiberia in Milete, ki sta dodeljena jugoslovanskim gostom, v Beneški palači jugoslovanske novinarje.

Minister Alfieri je predstavil Mussoliniju jugoslovanske novinarje in se je za njihov pozdrav iskreno zahvalil. Njihov obisk v Italiji ga veseli. Naglašal je pomen tega obiska in velike naloge, ki čakajo časopisje obeh dežel za čimboljši in koristnejši razmah beograjskega dogovora. V tej zvezi je opozoril na glavne smeri, po katerih naj se v bodoče razvija. Izvedba teh nalog bo močno koristila ne le razmerju in interesom obeh dežel, temveč tudi miru kot takemu in zboljšanju splošnega političnega ozračja.

Ko je Mussolini končal svoj govor, se je obrnil k jugoslovanskem novinarjem in jih vprašal, kako so s svojim potovanjem zadovoljni in kaj bi želeli videti v Italiji. Novinarji so se zahvalili za pozornost, ki so je deležni. Pooblaščeni minister Rocco je nato izročil Mussoliniju razpored o prebivanju jugoslovanskih novinarjev v Italiji, ki si ga je predsednik italijanske vlade pazljivo ogledal. Pristavil je nekaj svojih opomb, nakar je stavil na jugoslovanske novinarje še nekaj vprašanj in se nato od njih prisrčno poslovil.

Med avdienco jugoslovanskih novinarjev so se z Beneškega trga pričeli oglašati vzkliki večtisočglave množice, ki se je vrnila z velikih iger vzhodnoafriških bojevnikov in hotela pozdraviti dučeja. Ko so jugoslovanski novinarji zapuščali sprejemno dvorano, se je Mussolini napotil na balkon da odzdravi množici.

Odlikovanja bolgarskih novinarjev

Beograd, 11. maja. AA. Z redom Jugoslovenske krone 4. stopnje so odlikovani nadzornik bolgarskega kmetijskega ministrstva in državnih posestev Hristov Semardjijev ter novinarji Boris Nikolov, Panča Petrov-Sopov, in Atanas Damljanov, glavni delničar koncerna sofijskih listov, ki so bili delegati bolgarske države na 7. mednarodni razstavi ter sejmu plemenske živine in perutnine v Novem Sadu.

Tekme za Davisov pokal

Naš nasprotnik v III. kolu bo Južna Afrika

London, 11. maja. V Brightonu je v tekmi za Davisov pokal med Južno Afriko in Novim Zelandom v singlu premagal Cirby Andrewsa s 6:2, 6:4, 6:3. Južna Afrika je tako dobila tretjo točko in izločila Novi Zeland iz nadaljnjega tekmovanja. V III. kolu se bo Južna Afrika srečala z Jugoslavijo.

Nadaljni odločilni rezultati II. kola tekem za Davisov pokal so naslednji: Francija—Norveška 3:0, Italija—Monako 3:0, Nemčija—Avstrija 3:2.

Pravda za sokolski plot

Zanimiva sličica z našega podeželja

Maribor, 11. maja.

V Slivnici pri Mariboru je bila v ponedeljek zanimiva sodna razprava o tožbi, ki jo je vložilo sokolsko društvo v Slivnici proti kaplanu Jožefu Loževiču in predsedniku bivše občine Josipu Kolmanu zaradi motenja posesti ter prisvajanja tuje lastnine. Že pred leti je dalo Sokolsko društvo v Slivnici napraviti okrog svojega letnega telovadišča, ki je s svojo krasno lego eden izmed najlepših prostorov v Slivnici tik ob državni cesti in ob robu grajskega parka, lep plot, katerega pa so letos meseca marca omenjeni gospodje kot funkcionarji krajevnega šolskega odbora pustili podreti, češ, da je last krajevnega šolskega odbora in da plod na tem mestu ni prav nič potreben. Pri podiranju tega plotu so omenjeni funkcionarji našli za potrebno, da so razbili tudi vhodna vrata in sneli desko z napisom »Sokol Slivnica — letno telovadišče«. Logično je bilo, da se je uprava Sokola v Slivnici zaradi tega primera podala na pravno pot. Po svojem zastopniku dr. Boštjančiču je vložila tožbo zaradi motenja posesti ter prisvajanja tuje lastnine. Sodna razprava je bila najprvo v Mariboru, nadaljevala se je na mestu dogodka. Ob priliki razprave same, ki jo je vodil starešina okrajnega sodišča dr. Germovšek, so prišle na dan zanimive stvari. Pokazalo se je n. pr., da smatrajo gotovi gospodje, da ni potrebno zapisati vseh sklepov v sejni zapisnik kraj. šol. odbora. Ta utemeljitev, ki jo je prednašal učitelj Mejovšek, je bila odločilna, da si je sodišče napravilo pravilno sodbo. Plot se mora postaviti nazaj, gospodje v šolskem odboru pa so bili obsojeni na povračilo škode in plačilo sodnih stroškov, ki niso malenkostni. Sedaj je vprašanje, ali bodo stroške nosili gospodje odborniki, ki so po svojih izjavah v sodni razpravi sklepali v imenu krajevnega šolskega odbora, ali pa bo ta znesek padel na breme davkoplačevalcev. Za razpravo, ki je trajala 7 ur, je bilo veliko zanimanje nele med domačini, temveč tudi med sosednjimi občani in celo med Mariborčani.

Samomor uglednega celjskega trgovca

Celje, 11. maja.

Danes okrog 15.45 si je znani celjski trgovec 56 letni Maks Oswatitsch pognal na vrtu svoje hiše na Bregu v Celju iz samokresa kroglo v desno sence. Krogla je prodrla možgane in obtičala v levi senčnici. Prepeljali so ga z reševalnim avtomobilom takoj v bolnišnico, kjer pa je zvečer podlegel poškodbam. Pokojni je bil ugleden in priljubljen mož.

Današnji »Slovenski Narod« poroča, da je pokojnikov sin Maks, ki je tudi trgovec v Celju in lastnik rudnika v Motniku, izsledil pri Blagovici bogata ležišča bakra. Sin je pred nekaj dnevi odpotoval v Nemčijo, kjer se je zaradi izkoriščanja teh ležišč bakra pogajal z neko nemško finančno skupino. Danes se je vrnil v Celje in se je popoldne o tem razgovarjal s svojim očetom, nato pa je odšel po opravkih v mesto. Pozneje je oče, najbrže v hipni duševni zmedenosti, segel po revolverju in si končal življenje.

Vremenska napoved

Zemunska: Prevladovalo bo jasno vreme po vsej državi, le na Primorju in v zapadnih krajih bo oblačnost nekoliko večja. Mogoče so krajevne nevihte s plohami. Temperatura se bo še dvignila.

Zagrebška: Pretežno lepo vreme, le ponekod je pričakovati nekoliko padavin.

Dunajska: Na zapadu najbrže prehoden dež, na vzhodnem robu Alp nevihte, prihod zraka z juga.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Parlament našega tujskega prometa

Zveza v Ljubljani je najdelavnejša tujsko prometna organizacija v Jugoslaviji

Ljubljana, 11. maja.

V sejni dvorani Zbornice za TOI so se dopoldne zbrali delegatje tujsko-prometnih organizacij iz vse banovine, da pretresejo bilanco v preteklem letu opravljenega propagandnega in organizatoričnega dela in pretehtajo izglede našega turizma v bližnji bodočnosti. Zborovanje je vodil predsednik Zveze za tujski promet, načelnik dr. Marn, na čigar predlog je bila s spontanim odobravanjem sprejeta udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Petru II. in pozdravni brzojavki ministru za trgovino in industrijo in banu dr. Natlačenu. Med udeleženci je še posebno toplo pozdravil banovega zastopnika šefa banovinskega turističnega urada, pisatelja Velikonjo, predsednika mestnega tujsko-prometnega sveta dr. Steleta, predstavnika železniške in poštne uprave, nadsvetnika Gregorko in Kitka, generalnega tajnika zbornice za TOI, narodnega poslanca Mohoriča, predsednika Zveze kopališč in letovišč msgr. dr. Radičevića, zastopnika centrale »Putnika« v Beogradu, ravnatelja dr. Štera iz Dobrne, tajnika SPD dr. Brileja, zastopnika TK Skale dr. Žumra, zastopnika Jugoslovenske zimskosportne zveze državnega pravobranilca dr. Souvana, predsednika Zveze gostilniških združenj in podpredsednika zbornice Majcna, zastopnika Avtokluba dr. Pavlina, zastopnika Aeroklub aPelana, predsednika Društva ostrostrelcev Schreya, magistratnega direktorja Šubica iz Celja za mariborsko, Zvezo za tujski promet pa še zastopnike tujsko-prometnih edinic iz Celja, Sv. Križa nad Jesenicami, Kranjske gore, Gorenje vasi, Bleda, Preddvora pri Kranju, Kamnika, Dolenjskih Toplic, Dol. Logatca, Tržiča, Jesenic in Laškega.

Nova uredba o turizmu

Dr. Marn je poudarjal, da pomeni nova uredba o turizmu, ki smo jo prejeli lansko leto, važen korak v napredku tujskega prometa v državi. Če se bo točno izvrševala, bo prinesla zlasti tujsko-prometnim organizacijam možnost uspešnega delovanja, zdraviliščem in letoviščem pa čim lepši razmah s podporo, ki jim jo bodo dajale krajevne in državne oblasti. Takse od tujcev se bodo morale poslej porabiti le v tujsko-prometne namene. Hkratu se je predsednik zahvalil banski upravi, ki je Zvezo gmotno in moralno podpirala. Banska uprava naj tudi v bodoče nadzoruje delo obeh zvez, jima daje pobude in gmotno pomoč. Zvezi pa naj bosta eksekutivna organa, ki naj od svoje strani opozarjata bansko upravo na potrebe in nedostatke. Tudi odsek za turizem pri trgovinskem ministrstvu je izdatno podpiral delo Zveze, čeprav ji ni nudil gmotne podpore. S centralno organizacijo tujskega prometa v državi s »Putnikom«, je bila Zveza stalno v najboljših odnošajih. Zbornica za TOI ji je bila prav tako zmerom naklonjena. Sodelovala pa je tudi s tujsko-prometnim svetom mestne občine ljubljanske. Z mariborsko Zvezo je skupno reševala vsa tujsko-prometna vprašanja, ki se tičejo cele banovine. V ta namen deluje poseben odbor, ki ima svoje sestanke v Celju. Toplo zahvalo je predsednik izrekel našemu dnevnemu tisku, še posebej pa se je zahvalil uradništvu Zveze, ki je silno marljivo in zmerom na svojem mestu.

Pozdravni nagovori

Med pozdravnimi nagovori je najprej msgr. dr. Radičević izrazil svoje priznanje delu, ki ga vrši ZTP in jo je stavljal za zgled vsem drugim tujsko-prometnim organizacijam v državi. Direktor Šubic je poudaril potrebo, da obe zvezi dosedanje sodelovanje še razširita in poglobita. Dr. Štor je v imenu centrale »Putnika« čestital zvezi k njenim uspehom. Narodni poslanec Mohorič je v imenu zadržanega predsednika Zbornice za TOI izrazil svoje veselje, da so v letošnjem poročilu ZTP tudi od kritične strani zajeta vsa pereča vprašanja tujskega prometa pri nas. Dravska banovina bi morala po svojem položaju uživati prednost v turističnem pogledu a med tem ko se v južnih pokrajinah grade ceste in železnice, so ceste v Sloveniji povsem razrujvane, da se posledice že čutijo v zastoju avtomobilskega prometa. Frekvenca tujih vozil se je na nekaterih obmejnih prehodih zmanjšala od leta 1935 do danes približno za polovico. Če bi hoteli imeti ceste, kakršne imajo v Franciji, bi bilo treba za modernizacijo okrog 66 milijard dinarjev. Nazadovanje v železniškem prometu pa se opaža v pojemajoči hitrosti vlakov, ki se j ena nekaterih progah po novem voznem redu še zmanjšala. Prav tako je vredno graje, da imajo nekateri letoviški kraji samo pogodbene pošte, kar nikakor ni tujskemu prometu v korist.

Pri ljudeh, ki često trpe na zapeki, zaradi česar nastajajo vrenja v želodcu in črevesju, pospešuje se temeljito čiščenje celotnih prebavnih organov s čašico naravne **»Franz-Josefove«** grenčice, zaužite zjutraj na tešč želodec. Z uporabo **»Franz-Josefove«** grenčice se naglo odpravi plast z jezika, ki je nastala zaradi zapeke, ravnotako pa se tudi doseže boljši apetit. Ogl. reg. S. br. 15. 485/35.

Lansko delovanje Zveze

Za tem je ravnatelj dr. Žižek v splošnih obrisih očrtal gibanje tujskega prometa in delovanje Zveze v preteklem letu. Lani je Slovenijo obiskalo skupno 179.387 gostov, ki izkazujejo 999.387 nočnin, predlanskim pa sta številki znašali 205.507 gostov in 1,019.851 nočnin. Pri tem je treba vpoštevati, da je statistika sestavljena na podlagi uradnih podatkov iz samo 73 priznanih tujsko-prometnih krajev, med tem ko se je predlansko poročilo tikalo 104 krajev; je pa brez dvoma še najmanj 100 drugih krajev, ki jih obiskujejo tujci. Zato ni pretirano, če h gornjim številkam prištejemo še kakih 50%. Na Jugoslovene odpade 72% vseh naših gostov (127.530), ostalih 28% (51.857) pa tvorijo inozemci, ki se vrste po višini izkazanih številk: Avstrijci, Nemci, Čehoslovaki, Italijani, Madžari, Angleži (1.968, Angleži so letos prvič obiskali naše kraje v tako obilnem številu), Francozi,, Poljaki, Švicarji, Rumuni, Norvežani, Grki, Nizozemci, Bolgari in Belgijci. Med letovišči in zdravilišči sta tudi lani prednjačila Bled, ki je presegel tudi najboljše obiskano leto pred krizo (19.318 gostov in 179.157 nočnin), in pa Rogaška Slatina (7.224 gostov in 97.449 nočnin).

Med drugim je ravnatelj navajal prizadevanje tujskoprometnih forumov in držav, da bi z mednarodnimi sporazumi omilili težke posledice, ki so jih prinesle devizne in valutne omejitve raznih držav. Iz kope propagandnega gradiva, ki ga je Zveza izdala lani, naj navedemo preglede letovišč in zdravilišč v Sloveniji, ki so izšli v srbohrvatskem, nemškem, češkem, francoskem in angleškem jeziku. Vsaka izdaja v 6000, nemška pa v 15.000 izvodih. Prav tako je izšel Badjurov »Kleiner Führer durch Slovenien« v nakladi 5000. V propagandne namene je Zveza potrošila v celem nad 150.000 din. Posebej se je ravnatelj pomudil še ob prometnih vprašanjih, nato pa je navajal statistiko članstva. V Zvezi je bilo včlanjenih 72 raznih tujsko-prometnih korporacij, zdravilišč, letovišč ter večjih planinskih tujsko-prometnih in olepševalnih društev. V celoti je imela Slovenija lani od tujskega prometa okrog 50 milijonov din dohodkov, a med tem ko so nekateri kraji bili deležni presenetljivo številnega obiska, je drugod občutno padlo število prenočnin. Tako je v Dolenjskih Toplicah, Rimskem vrelcu, Rimskih Toplicah in Šmarjeških toplicah in Boh. Bistrici padlo število prenočnin skupno za 3515, v drugih pa je naraslo za 19.975. Slovenija se upravičeno pritožuje zaradi zanemarjenih cest. Med tem ko je po drugih državah avtomobilski promet zmerom živahnejši, opažamo pri nas stalno večji zastoj. Velike težave delajo tujskemu prometu neurejena vprašanja denarnega odnosa z Nemčijo, med tem ko ima ČSR določenih okrog 80 milijonov za tujski promet z nami in so tudi izgledi za Avstrijo precej ugodni. Svoje poročilo je ravnatelj zaključil s poudarkom osrednje velike narodne zveze, ki naj s skrbnim smotrnim delom dvigne v bodočnosti Slovenijo, da bo vsa en sam tujsko-prometni kraj.

Potrebe naših krajev

Ravnatelj **Rus** je v imenu nadzornega odbora predlagal absolutorij upravi, nato pa je narodni poslanec inž. Zupančič opozoril na nekatere važne probleme, ki so bili po krivdi odgovornih činiteljev ponovno zamujeni. Po stanju svojih cest je bila bivša Kranjska na prvem mestu v alpskih deželah, danes pa je na zadnjem. Namesto, da bi bil za novo železnico Št. Janž—Sevnica v Sevnici projektiran triangel, kakor smo ga pred leti dobili v Zidanem mostu, bo priključek na zagrebško progo samo enosmeren, kar bo v ogromno škodo tujskemu prometu, saj bo preko Sevnice in Vrbovskega v bodočnosti po vsej priliki tekla nova zveza Maribor—Sušak. Od milijardnega posojila za javna dela je na dravsko banovino odpadlo samo 40 milijonov, kar pomeni 4%, med tem ko plačuje naša banovina 16% vseh državnih davkov. Inž. Miklav iz Čateža je dal še nekaj pobud o propagandnem gradivu, nato pa je skupščina soglasno odobrila razrešnico.

V debati je predsednik zdraviliške komisije Vovk z Bleda navajal, da so nove mednarodne konvencije precej ugodno vplivale na gibanje našega tujskega prometa, pred kratkim pa so se ponovno začele odpirati precej temne perspektive. Že aprila so imeli na Bledu do 300 nemških gostov. Po pogodbi z Nemčijo je za nemške letoviščarje v Jugoslaviji mesečno na razpolago pol milijona mark, a presežek, ki se v tej dobi ne bil konsumiral, se pribije kvoti za prihodnji mesec. Tako je bil v aprilu na razpolago poldrugi milijon mark, a že 22. aprila je bila vsota do kraja izčrpana. Naši tujsko-prometni interesenti so upali, da se bo v maju stanje kaj obrnilo na bolje, a kvota, določena za naslednji mesec, je bila že takoj 1. maja do kraja izčrpana. **Tako je samo na Bledu preklicalo svoja naročila okrog 400 gostov.**

Občni zbor je sklenil, naj se finančnemu in trgovinskemu ministru brzojavno odpošlje prošnja naj vlada izposluje, da se krediti brez odlašanja povečajo. Inž. Miklav je opozoril na potrebo, da bi pri razpravljanju o načrtu uredbe o kopališčih prišli do besede tudi predstavniki zasebnih ustanov. Izmed 10 zdravilišč v Sloveniji sta samo dve v banovinski posesti, ostalih 8 pa je v zasebnih rokah. Prav tako naj bi se zasebna kopališča pritegnila tudi k sodelovanju v krajevnih turističnih odborih. Zastopnik tujsko-prometnega društva iz Dolenjega Logatca je dal pobudo, naj bi poklicane instance posvečale nekaj več pozornosti povzdigi tujskega prometa na notranjsko stran.

In spet: železnice in ceste...

Vrsto konkretnih predlogov je stavil zastopnik tujsko-prometnega društva iz Rateč. Nedeljske karte naj bi o Veliki noči, Božiču in Binkoštih veljale za vse praznične dni. Ukrene naj se vse potrebno, da se hitrost vlakov pospeši vsaj do gotove brzine. Razmahu tujskega prometa nikakor ni v korist, da vozi gorenjec komaj po 26 do 30 km na uro. Vse graje so vredne nemogoče železniške zveze med dolinama obeh Sav. Nekaj časa so nam obetali motorne vozove, a kakor se čuje, so jih le v okolici Beograda nekaj stavili v promet, pa se niso kdovekaj obnesli in jih je neprestano treba pošiljati v reparaturo. Razen tega je vse premalo direktnih voz in potnik mora na naših železnicah prestopati na vsakih par postaj. Uvesti bi bilo treba direktne garniture, nele od Beograda do Ljubljane, temveč tudi do Rateč in Bohinjske Bistrice. Zveze med vlaki na Jesenicah so menda eno najbolj žalostnih poglavij vsega našega prometa. Po cele ure je treba včasih čakati od vlaka do vlaka. Potniške garniture naj bi dobile nekaj boljših voz, v vlakih pa naj bi bilo med propagandnimi slikami za tujski promet nekaj več slik iz Slovenije. Odhode in prihode bi bilo treba tako urediti, da ne bi bilo treba turistu v nedeljo bežati iz Rateč že ob 17., ko je še najlepše solnce. Vremensko poročanje je pogostokrat takšno, da je tujskemu prometu bolj v kvar kakor v korist. Zlasti za lanski božič so izletnike z juga zadržale doma vesti, da je na Gorenjskem dež, v resnici pa je bilo najlepše vreme.

Predsedniku ob upokojitvi

Župnik Krašnja od Sv. Križa nad Jesenicami je v toplih besedah slavil zasluge predsednika dr. Marna, ki se kot načelnik oddelka za trgovino in industrijo na banski upravi pripravlja na odhod v pokoj. Doba njegovega dela pomeni najbolj cvetočo dobo za razvoj naše nacionalne industrije in tujskega prometa, zato smo dr. Marnu dolžni mnogo globoke zahvale. Zborovalci so pri tej priliki priredili predsedniku živahne ovacije, dr. Marn pa se je kratko zahvalil za te izraze iskrenih simpatij. Predsednik Zveze gostilničarskih združenj in podpredsednik Zbornice za TOI Majcen je opozoril na vse graje vreden način, kako se rekonstruira in modernizira naša gorenjska cesta. Dela na odseku Št. Vid—Jeprca tako presenetljivo počasi napredujejo, da je ves postopek že v občutno škodo avtomobilizmu in našemu tujskemu prometu vobče. Namesto da bi cesto zaprli samo na kratkih odsekih po 200 do 300 metrov in da bi ob cestišču, ki je pravkar v delu, pustili še ozek pas za prehod, kakor to delajo drugod, so na Gorenjskem ves avtomobilski promet usmerili na ozko stransko cesto ki tolikšne obremenitve nikakor ne vzdrži in je bila v kratkem tako razvožena, da je v dežju prej podobna njivi kakor komunikaciji. Pri teh razmerah ni čudno, da je na poti od št. Vida do Smlednika ob slabem vremen uzmerom po dvoje, troje avtomobilov v obcestnem jarku. Če je načrt v resnici zamišljen tako, da bodo dela trajala še do leta 1938, bomo do prihodnje sezone odvrnili od naše Gorenjske že prav poslednji avtomobil, čeprav smo sicer v sezoni ob nedeljah videli na tej cesti po 500 do 1000 voz. Občni zbor je sklenil apelirati na odločujoče instance, naj se delo za modernizacijo gorenjske ceste v bodoče oddaja na drugačen način, oddana dela pa naj se kolikor mogoče pospešijo.

Ko je še zastopnik Bohinja poprosil, naj Zveza temu najlepšemu kotičku slovenske zemlje, posveti nekaj več pozornosti, je predsednik zaključil zbor.

Prva zapoved za lepo kožo

ELIDA mila

ELIDA BELI ŠPANSKI BEZEG omamljivega vonja snežnobele barve

Nj. Vis. knez-namestnik Pavle — častni doktor univerze v Oxfordu

Včeraj ob 18. je bil Nj. Vis. knez namestnik Pavle na univerzi v Oxfordu promoviran za častnega doktorja. Nj. Vis. knez namestnik je prvi Jugoslovan, ki je počaščen s tem naslovom slavne oxfordske univerze.

Pot kneza namestnika na svečanosti kronanja v London, kjer zastopa naš kraljevski dom in našo državo, spremljajo vse naše simpatije. Ni prvič, da je knez namestnik prevzel nase visoko dolžnost reprezentanta Jugoslavije. Vsi se spominjamo blagodejne aktivnosti, ki jo je že izkazal ob sličnih prilikah, skrbeč za to, da svoji državi pridobi simpatije tam, kjer še nedavno niso bili navajeni smatrati tudi naš del sveta za predmet svojega neposrednega zanimanja. Odkar so se mednarodne razmere izpremenile in se je težišče pozornosti preneslo na ves evropski kontinent, je prosvečeni duh kneza namestnika pomagal tolmačiti interese naše države z največjo prepričevalnostjo. Kot dober Evropejec, ki je doma v vseh manifestacijah evropskega življenja in duha, intenzivno spremlja vse pokrete v iskrenem zanimanju za usodo Evrope in njene probleme. V novi dobi mednarodnih in jugoslovanskih odnošajev pritiče knezu namestniku usodna vloga.

Sedanja pot kneza namestnika v Anglijo je bila včeraj kronana z osebnim priznanjem na način, kakršen je bil doslej izkazovan samo najbolj poznanim osebnostim. Sloveča univerza v Oxfordu, ki je nekoč štela kneza namestnika med svoje slušatelje, mu je podelila častni doktorat. To dejanje znamenite angleške univerze je izraz največje pozornosti in priznanja, ki ga ena izmed najslovitejših znanstvenih ustanov na svetu in ena izmed prvih nacionalnih ustanov Velike Britanije lahko izkaže posamezniku. V tem dejanju zremo izraz pozornosti in prijateljskih občutkov nasproti državi, ki jo knez namestnik zastopa, ter manifestacijo simpatij in priznanja knezu namestniku, ki si je kot mož posebne vneme za umetnost in za vse kulturne vrednote pridobil splošen ugled in spoštovanje.

Da bi obhajali stoletnico...

Delo Muzejskega društva za Slovenijo je treba podpreti

Ljubljana, 11. maja.

Eno najstarejših naših društev Muzejsko društvo za Slovenijo, je polagalo včeraj račune občnemu zboru o svojem delu. Čez dve leti bo obhajalo društvo stoletnico neumornega tihega in zelo plodonosnega prizadevanja, da otme pozabi važne okolnosti časov, ljudi in dogajanj v naravi na prostoru, ki mu pravimo slovenska zemlja.

Občni zbor je otvoril predsednik prof. dr. Milko Kos, zahvaljujoč se raznim oblastvom in korporacijam, ki so še v zadnjem letu podpirale društvo. Izrekel je priznanje našemu časopisju za poročila o društvu in zlasti o njegovih publikacijah. Odborniki so v izčrpnih izvajanjih orisali obširno delovanje društva v preteklem letu. Vsi so pa naglašali, da bi bili rezultati dela še mnogo povoljnejši, če bi društvu ne primanjkovalo glavnega. — denarja! Leto za letom se namreč ugotavlja žalostno dejstvo — kdo ve, kje so povodi za ta pojav — da so viri, ki pritekajo društvu, vedno skromnejši. Zlasti postaja vedno bolj pereče vprašanje nadaljnjega rednega izhajanja društvenega glasila »Glasnika Muzejskega društva za Slovenijo«. Letnik 1936. je končno le izšel, v tisku je pa prva polovica letošnjega letnika. Prav tako je v tisku obsežna, nad 400 strani obsegujoča znanstvena razprava dr. Žontarja: Zgodovina mesta Kranja, ki bo prinesla mnogo važnega gradiva v pogledu kulture naše gorenjske prestolnice. Mnogo korakov je že storilo društvo za repatriacijo arhivalij iz nasledstvenih držav, ki nam po senžermenski pogodbi pritičejo. Kakor vse kaže, bo po osemnajstih letih tudi to vprašanje zdaj vendar ugodno rešeno za nas.

Društvo zamenjuje svoje glasilo z 143 inozemskimi sorodnimi znanstvenimi društvi ter je dobilo preteklo leto v zameno 190 dragocenih publikacij, ki so nenadomestljive za znanstveno delo, ker si pač ne more nobeden naših znanstvenikov iz lastnih sredstev nabavljati to neobhodno potrebno gradivo. Žal pa je zamenjava čim dalje težja, ker so naše publikacije zlasti v primeru z razkošnimi izdajami drugih narodov naravnost beraško opremljene. Društvo ne prejema od države nobene podpore, druge pa so razmerno skromne. Zato je prav v skrbeh, če mu bo zaradi pomanjkanja sredstev sploh mogoče dočakati stoletni jubilej, ki bi ga obhajalo leta 1939. Če ne bo izdatnih podpor vse javnosti, ki se mora zavedati važnosti društvenega dela, bo menda moralo društvo celo tik pred petdesetletnico nepretrganega izdajanja društvenega glasila, ki bi jo učakalo že prihodnje leto, prenehati z delovanjem. Odbor je ostal v glavnem stari s predsednikom prof. dr. Milkom Kosom.

Licejke so pohitele na Jadran

V štirih dneh si ogledajo lep kos riviere

Ljubljana, 11. maja.

Sezona potovanja se je pričela, licejke so odpotovale na Jadran. Spremljajo jih naše najboljše želje, pa tudi upi, da bo še komu izmed nas v teku poletja dano pohiteti po njihovih sledovih... Smola je samo ta, da izletov ne znamo tako organizirati kakor naše pogumne licejke. Ko je njihov podmladek JS pred mesecem priredil v dvoranj Kazine lepo uspelo akademijo, je hotel na lep način pridobiti sredstev, da bi omogočil prav vsem gojenkam izlet na Jadran. Gmotni uspeh je k sreči bil tolikšen, da je danes lahko odrinila impozantna skupina 167 gojenk mestne ženske realne gimnazije. Podmladek JS je prispeval za ta izlet 14.000 din. Na vsako izletnico je za 5 dni odpadla majhna vsota 250 din, nekatere so plačale le po 10 din.

Nekatere mamice, ki so imele včeraj precej posla s kuho in pečenjem keksov pa še s prtljago (saj njihove preklicane hčerke ni- so imele več drugega v mislih, kakor samo slano morje in solnce), so danes proti poldnevu po malem otirale solzice, ko so spremljale vsaka svojega »otroka« na glavni kolodvor. Toda njihova briga je bila hitro razpršena, ko je komando nad razigranimi gojenkami prevzel preizkušeni vodja liceljskih izletov prof. Kuljiš, s katerim je tudi ravnatelj liceja dr. Tone Bajec. O, tudi za zdravstvo je odlično poskrbljeno. Vsi vemo, da kaj hujšega od majčkenega glavobola, zobobola ali morske bolezni ne bo. Vendar se je zdravnik dr. Ferenčak oborožil s takšnimi rekviziti, da se na njih umetnost razume samo on. Vožnja ne bo dolgočasna, to si lahko mislimo. A da bo še posebno veselo, so dekleta vzela s seboj harmoniko in kitare. Seveda bodo tudi prepevale in v tem jih bo krotil profesor petja na liceju dr. Dolinar.

Kar šest potniških voz, ki so jih priključili tržaškemu brzovlaku, so zasedle pogumne mladenke. Ob 12.55 se je približal trenutek slovesa. Mamice in papački (in kakor se še starši lepo imenujemo), so še enkrat stisnili desnice svojim hčerkam. Vlak je odrinil, zagrala je harmonika, 167 belih robčkov je zamahalo v pozdrav, iz mladih grl se je že oglasila pesem...

Popoldne so se licejke ustavile v Zagrebu, si ogledale znamenitosti in se lahko kar brezplačno vozile s cestno železnico. Zvečer jih je brzec ponesel skozi kršno Liko proti Splitu. Tu si odpočijejo, pojdejo na Bačvice naravnost v morje, potem si ogledajo Dioklecijanovo palačo in še toliko drugega. Z motornima jadrnicama »Sv. Ivan« in »Bog s nama« pohitijo v Trogir. Naslednji dan pa odpotujejo s posebnim parnikom iz Splita v Biševo ogledat znamenito sinjo jamo. Obiščejo Komižo na otoku Visu, da spoznajo konserviranje rib, potem prelepo Jelso na Hvaru, sloveči Bol na Braču. Ustavijo se v Supetru in Sutivanu, — in kakor bi obrnil, bodo naše mladenke v soboto že spet v Ljubljani, prerojene z neštetimi novimi vtisi jadranske lepote.

Manifestacija nacionalne srednješolske mladine v ponedeljek popoldne pred Narodnim domom v Ljubljani. O napadu »Slovenca« na našo mladino govorimo na drugem mestu

Pogreb dr. Marjana Bukovca

Ljubljana, 11. maja.

V ponedeljek so truplo ponesrečenega br. Marjana Bukovca prepeljali iz Bohinja v mrtvašnico splošne bolnice v Ljubljani. Danes je občinstvo hodilo vse dopoldne kropit mladega zdravnika v krasni srebrni krsti, med rdečimi rožami. Popoldne ob treh pa je bil iz mrtvašnice pogreb, katerega se je udeležilo številno občinstvo, kakor ga vidimo le ob velikih pogrebih. Kako globoko je ganila Marjanova smrt mnoge, je pričalo 24 vencev, ki so jih poklonili prijatelji in znanci. Planinski tovariši so položili na krsto venec iz resja z napisom »Zlatorog«, nadalje so poklonili vence in šopke (da omenimo vsaj nekatere) Zdravniška zbornica, zdravniki-volonterji in Marjanov šef primarij dr. Lavrič.

Šentjakobski župnik g. Janko Barle je blagoslovil krsto. Za mrtvaškim vozom je stopal sivolasi oče z materjo: smrt ju je globoko potrla, vendar sta oba z veličastno možatostjo prenašala bridki udarec. Sledili sta sestri in svaka, zdravniki splošne bolnišnice, zdravniki volonterji, potem pa številni prijatelji in znanci. Tihotni pogreb je bil ganljivo lep: Vsaka beseda — tako je bilo čutiti — ki bi bila izrečena v slovo pokojnemu Marjanu, bi bila odveč, kajti prav vsi so čutili, kako težka je ta izguba. Na pokopališču je g. župnik Barle opravil še poslednje molitve, nato pa je črna prst vzela v svoje naročje, kar je usoda tako kruto terjala od Bukovčeve družine.

NAJLEPŠE DARILO

za birmanko ali birmanca je fotoaparat katerega kupite najceneje pri

Foto Tourist Lojze Šmuc-u

LJUBLJANA — ALEKSANDROVA C. 8.

Cadet Box

Agfa

vel. 4.5 x 6 s tremi filmi

samo Din 99.—

Nenadna smrt uglednega gospodarja

Preserje, 11. maja.

Včeraj se je po Preserju in daleč na okrog po okolici razširila žalostna vest, da g. Andreja *Petelina*, po domače Erjavčka v Kamniku pri Preserjah ni več med živimi. Tudi »Jutro« je že kratko poročalo o njegovi smrti. Kljub svoji lepi starosti 75 let je bil Andrej Petelin že izredno krepak in je rad prijel za vsako težko delo. Pri takem napornem opravilu ga je po nesreči doletela smrt. Pomagal je sinu nakladati in razkladati hlode. Pri tem pa mu je padel težji hlod na prsi in na trebuh in ga pritisnil tako hudo, da je nesrečni gospodar brez glasu izdihnil.

Blagi pokojnik je bil tudi javno delaven mož. Daljšo dobo je bil župan in odbornik preserske občine, katere blagor mu je bil vedno pri srcu. Vse življenje je bil naprednih nazorov in zato tudi zvest član in podpornik naprednih društev v svojem kraju. Užival je splošen ugled kot skrben gospodar na svoji lepi domačiji in znan v svoji gostilniški obrti. Mnogoštevilni družini je bil najvzornejši oče in reditelj. Deležen je seveda bil polnega zaupanja pri raznih gospodarskih organizacijah v vrhniškem okraju ter je tudi še v pozni starosti zavzemal vedno svoje mesto v nadzorstvu vrhniške posojilnice. S svojim zgledom in značajem je dal najlepšo vzgojo sinovom in hčerkam. Kremenitemu naprednjaku in poštenjaku bo ohranjen trajen spomin. Družini izrekamo ob tako tragični izgubi dragega glavarja iskreno sožalje.

Za binkoštno številko Jutra

ki bo izšla v nedeljo zjutraj, naročite oglase čimprej. Ne odlašajte na zadnji dan. Uspeh oglasa zavisi v veliki meri od njegove učinkovite zložitve, ta pa zahteva časa, kakor ga zahteva vsako drugo dobro opravljeno delo

Domače vesti

* **Učitelj Franjo Lubej**, ki je bil od prosvetnega ministra stavljen na službo ministra za telesno vzgojo ter prideljen sokolskemu starešinstvu je vrnjen v resor prosvetnega ministrstva ter dodeljen šoli na Prulah v Ljubljani kot učitelj. G. Lubej je načelnik sokolske župe Ljubljana.

* **Večer slovenske lirike in proze v Zagrebu.** Slovensko akademsko društvo »Triglav« priredi v soboto 15. t. m. v Zagrebu ob 8. zvečer v beli dvorani Novinarskega doma večer slovenske lirike in proze. Kot se je to že udomačilo v Sloveniji, bodo recitirali avtorji sami ter bo tako imela zagrebška slovenska in hrvatska publika priliko, da spozna naše pisatelje in pesnike. Recitirali bodo iz svojih del naslednji: Miško Kranjec, Ludvik Mrzel, Bogomir Magajna, Edo Kocbek, Tone Seliškar, Bogomir Fatur, Božo Vodušek, Jože Šeligo. Ker bo to prvi primer, da recitirajo slovenski literati v večjem številu pred zagrebške publiko, pričakujemo te prireditve z največjim zanimanjem.

* **Otvoritev rednega zračnega prometa na progi Beograd — Sarajevo.** V ponedeljek zjutraj je bil otvorjen redni promet z letali med Beogradom in Sarajevom. Ob 7.18 se je spustil na sarajevski aerodrom prvi avion, da je potem ob 8.20 krenil proti Beogradu, kamor je prispel že ob 9.40.

* **Dovoljene so naslednje polovične vozne cene na državnih železnicah:** članom nacionalne zveze krščanskih zajednic mladih ljudi iz notranjosti, ki se udeleže konference te zveze v Beograd od 18. do 22. maja; popust velja od 17. do 23. maja; pooblaščencem okrajnih in krajevnih organizacij zveze vojnih prostovoljcev iz vse države, ki se udeleže skupščine glavne zveze v Beogradu dne 23. maja; popust velja od 19. do 27. maja; članom čebelarskih društev vseh banovin, ki se udeleže skupščine zveze jugoslovanskih čebelarskih društev in zadrug dne 23. maja v Vinkovcih; popust velja od 19. do 27. maja.

Proti zaprtju so Leopilule blago in zanesljivo učinkujoče odvajalno sredstvo iz samih rastlinskih sestavin, ki je popolnoma neškodljivo tudi pri trajni uporabi. Leopilule so se izvrstno izkazale celo v kroničnih slučajih. Dobiva se v vseh lekarnah. Oglas reg. S. br. 31.430 dne 24. XII. 1935.

Leopilule

* **Spomin na Branka Živkovića.** Iz Poljanske dolinе nam pišejo: Sobotno »Jutro« je poročalo o nenadni smrti zavednega Sokola Branka Živkovića, vpokojenega srednje šolskega ravnatelja v Zemunu, ki je bil do smrti požrtvovalno delaven kot starosta zemunskega Sokola in kot gospodar sokolskega starešinstva v Beogradu. Branko Živković ni bil Sokol današnje dobe, marveč čvrsta korenina še iz mladih dijaških let. Svoje jugoslovensko prepričanje je pogumno izpovedoval od mladih let, vedno je poudarjal, da bo le prava sokolska misel in vzgoja prekvasila ves jugoslovenski narod v mogočno skupino pravih zavednih požrtvovalnih Jugoslovenov ter jih povezala v pravem bratstvu in medsebojni strpnosti ne glede na pripadnost k temu ali onemu plemenu in konfesiji. Brez razlike stanu so ga vzljubili vsi. Rad in redno je zadnja leta prihajal poleti na Gorenjsko na počitnice. Seveda je ob takih prilikah obiskoval tudi naše sokolske prireditve. Tako se je udeležil 1935 30-letnice žirovskega Sokola, kjer se je pokazal med Sokoli kot pravi brat. Občudoval je napredek in lepoto Poljanske in Žirovske doline, zavednost obmejnih ljudi in napredek sokolske misli v krajih ob meji. Vsi, ki jim je kdaj bilo dano spoznati ta kristalno čisti značaj bodo Branka Živkovića ohranili v trajnem spominu.

Eno srce — ena RADENSKA.

* **Začetek pouka v novi šibeniški gimnaziji.** Slovesno so v nedeljo v Šibeniku otvorili novo gimnazijo, ki se lahko prišteva ne samo med najmodernejša šolska poslopja vsega Balkana, temveč tudi vse srednje Evrope. V ponedeljek se je v novem lepem šolskem poslopju pričel šolski pouk. Prve seje profesorskega zbora v novi gimnaziji se je udeležil tudi ban primorske banovine. Zvečer po seji pa so priredili v slavnostni dvorani akademijo z lepim sporedom.

* **Obisk direktorja Rdečega križa za Slovaško.** V Beograd je prispel direktor Rdečega križa za Slovaško, Fran Šmekal. Ugledni gost se je udeležil konference glavnega odbora našega Rdečega križa, na kateri je izčrpno poročal o delovanju Rdečega križa na Slovaškem.

* **Znanstveno društvo v Ljubljani** bo imelo letošnji občni zbor v petek 21. t. m. ob 17. v slovanskem institutu na univerzi.

* **Spominj na atentat na nadvojvodo Franca Ferdinanda.** Dopisnik beograjskega »Vremena« je te dni odkril v Skoplju člana zarote proti nadvojvodi Francu Ferdinandu. To je Andre Djordjević, ki ima zdaj malo gostilno. Djordjević je dopisniku pripovedoval, da je 24. maja l. 1914 dobil pismo od svojega starega prijatelja Anasta Kostića, ki je takrat živel v Bukarešti. Kostić je svojega prijatelja pozval, naj pride čimprej v Bukarešto in poslal mu je tudi denar za pot. Ko je Djordjević prispel k svojemu prijatelju, ga je ta seznanil z nekimi Rusi. Kostić in novi znanci so mu pripovedovali, da je pripravljen atentat na avstrijskega nadvojvodo Franca Ferdinanda in da mora tudi on v tej zaroti igrati določeno vlogo. Djordjevića so zaprisegli, dali so mu potne listine na Kostićevo ime in pismo, naslovljeno na Čabrinovića (Principovega tovariša) v Sarajevu. Djordjević je prispel v Sarajevo 23. junija. Našel je Čabrinovića ter mu izročil pismo. Pri Čabrinoviču je našel nekaj neznanih mladeničev, ki so mu naposled izročili samokres in rusko bombo ter odredili, naj čaka nadvojvodo pri železniški postaji. Izročili so mu tudi fotografijo Franca Ferdinanda in nekaj denarja. Djordjević je vedel samo to, da bo po mestu razpostavljenih več zarotnikov. Ko so odjeknili Principovi streli in zadeli svojo žrtev, je Djordjević vrgel svoje orožje proč in hotel odpotovati iz Sarajeva. Na kolodvoru so ga aretirali, a ker mu med dolgotrajno preiskavo niso mogli ničesar dokazati, se je spet pod Kostićevim imenom vrnil v Bukarešto.

* **Velika agrarna afera v Vojvodini.** V Somboru posluje poverjeništvo za likvidacijo igralnih zadev. Ko ni bilo več zemljišč za razdelitev, so bile vse prošnje interesentov odklonjene, interesenti pa so se še vedno priglašali s potrdili, da jim je bila zemlja že priznana. Prosili so, naj poverjeništvo ukrene, da bodo priznano zemljo dobili v kaki drugi pokrajini. Pri pregledu takih potrdil je postal uradnikom sumljiv podpis nekega višjega uradnika pri kmetijskem ministrstvu, o katerem je znano, da že nekaj let ni več v službi. Preiskava je ugotovila, da so listine ponarejene in tudi to je znano kje so se ponarejale. Za 5 tisoč do 10 tisoč dinarjev so dobivali interesenti ponarejene listine, ki jim določajo zemljišča od 8 do 10 oralov. Pri ministrstvu so ugotovili, da je bilo na podlagi ponarejenih listin razdeljenih že precej zemljišč. Izdan je bil nalog, naj se v vsem okolišu izvrši agrarna revizija.

* **Osijek kliče na pomoč netopirje proti zalegi komarjev.** Komarji predstavljajo v Osijeku problem, ki ga je treba na vsak način rešiti. Kako pereč je ta problem, vedo vsi, ki so obiskali kdaj Osijek v »sezoni komarjev«. Takrat se nad mestom in okolico zgrinjajo ogromni roji tega nadležnega in nevarnega mrčesa. V ogromnih množinah se komarji plodijo v lužah in močvirjih, ki nastajajo zaradi izliva vode iz neregulirane Dravine struge. Najuspešnejši boj proti nadlogi komarjev bi bila seveda temeljita regulacija Drave, a ker je to zvezano z velikimi stroški in dolgotrajnim delom, kliče zdaj mestni fizikat na pomoč netopirje. V raznih evropskih in ameriških deželah so tudi že pozvali netopirje v boj zoper komarsko nadlego. Za netopirje gradijo precej visoke lesene stolpe, v katerih se netopirji nastanijo in naglo razmnože. Mestni fizikat predlaga, naj bi za začetek zgradili tri take stolpe in sicer enega v mestu, dva pa preko Drave. Stroški za zgradbo enega stolpa znašajo od 25 do 30 tisoč dinarjev.

* **Zveza kulturnih društev,** odsek za prireditev ekskurzij na svetovno razstavo v Pariz javlja vsem prijavljencem in interesentom, da so priprave za potovanje že skoraj dovršene, pri čemer so tudi zagotovljene ekskurzije v juniju, juliju, avgustu in septembru. Vsem prijavljencem bomo sami priskrbeli **skupni potni list**, razen onim, ki izrečno žele potovati s svojim lastnim. Vsakdo nam bo moral poslati izjavo pristojnega sreskega načelstva, oziroma v mestih policijske uprave (razen Ljubljane), da za njegovo potovanje ni nobene zapreke, in končno tri fotografije. Posebej še obveščamo **vse državne uradnike, da rabijo za** to potovanje poleg gornjega samo še dovoljenje svojega predstojnika, oziroma stare šine. Vsi prijavljenci bodo prejeli v kratkem posebno okrožnico z vsemi podrobnimi podatki in navodili.

* **V Postojnsko jamo v nedeljo dne 23. maja 1937.** Velezanimiv izlet v Postojnsko jamo z ogledom te edinstvene jame. Vozimo se istočasno z motorno podzemsko železnico. Zaradi obsežnih priprav se prijavite takoj pri prireditelju: združenje železniških uradnikov v Ljubljani, Kolodvorska 43, vsak dan od 17. do 18. ure ali v trgovini Tičar, Ljubljana, Šelenburgova, Gorec, Tyrševa cesta. Izrabite to priliko prvega društvenega izleta, katerega se udeleži lahko vsakdo. Zaradi velikega zanimanja se naročite tudi na rezervirano kosilo. Vse prijavljence obveščamo, da se lahko na kosilo še naknadno naroče. Prijave se sprejemajo do 15. t. m.

* **Tovarna JOS. REICH** sprejema mehko in škropljeno perilo v najlepšo izdelavo. 3

Iz Ljubljane

u— **Jugoslovensko-češkoslovaška liga** priredi danes 12. t. m. ob 17. v mali filharmonični dvorani zaključek tečajev češkega jezika obenem s proslavo 100 letnice Kolarjeve Vzajemnosti. JČ liga vabi na to prireditev razen čeških tečajnikov tudi vse svoje članstvo in vse prijatelje čsl. naroda. Vstop prost. Odbor JČ lige.

u— **Občni zbor Slavističnega društva v Ljubljani** je bil dne 8. t. m. v Slovenski Matici. Iz poročil odbora je bilo razvidno, da je društvo v preteklem poslovnem letu priredilo več javnih strokovnih predavanj, zlasti pa usmerilo svoje delo v zbiranje sredstev za ustanovitev lastnega strokovnega glasila. Pri volitvah je bil izvoljen nov upravni odbor, ki ga tvorijo: predsednik dr. Mirko Rupel, odborniki: prof. Vida Vrtovčeva, prof. Marja Boršnikova, prof. Alfonz Gspan, dipl. fil. Kraigher Uroš, prof. Fr. Pacheiner, dr. Anton Slodnjak, prof. Jakob Šolar, ravn. Janko Glaser in prof. Janez Logar. Med drugimi nalogami si je nadel odbor zlasti nalogo izdajanja glasila, ki naj bi začel izhajati že letošnjo jesen.

Če ste skupili solnčarico, hitro TSCHAMBA FII bolečine prenehajo in koža porujavi. Drogerija Gregorič dr. z o. z. Ljubljana, Prešernova ul. 5.

u— **Spored javne produkcije komorne šole ljubljanskega državnega konservatorija:** 1) Tartini: Sonata v g-molu za violino in klavir. 2) Corelli: Sonata v d-duru za violino in klavir. 3) Beethoven: Sonata v a-duru (Kreutzerjeva) za violino in klavir. Spored izvajajo violinista Prevoršek in Burger ter pianista Osterčeva in Adamič. Nastop komorne šole prof. Jana Slaisa bo v počastitev spomina ravnatelja Mateja Hubada. Produkcija bo v petek 14. t. m. ob 6.15 zvečer v veliki filharmonični dvorani. Spored se dobi v knjigarni Glasbene Matice.

u— **Mestna počitniška kolonija.** Mestni socialno politični urad bo sprejemal prijave za mestne počitniške kolonije do 30. maja t. l. Prosilci naj se zglase med uradnimi urami v mladinskem oddelku socialnega urada, Mestni dom, soba št. 5, da izpolnijo prijavno tiskovino.

u— **Občni zbor Zveze gospodinjskih pomočnic** bo v nedeljo 23. t. m. ob pol 17. v Čopovi 3. Vse članice in naročnice lista so vljudno vabljene, da se zbora udeleže.

u— **Jnak Edinstvo.** Danes ob 20. bo na članskem sestanku predaval br. Glebov Peter o »Mladi Poljski«. Po predavanju bo kratek izreden sestanek plenuma izvršnih članov.

u— **JNAD Jadran.** Drevi ob 20. redna seja CO. Vsi in točno! V četrtek 13. t. m. predava v društveni čitalnici g. dr. Stanko Jug o temi: Akademska mladina drugod. Udeležba strogo obvezna!

u— **Poštna hranilnica** razpisuje licitacijo za dobavo steklenih blagajniških pregrad. Načrt in pogoji so na razpolago v tajništvu podružnice.

u— **Jutri zadnji dan za prijave** za posebni vlak v Trst in Postojno. Cena samo Din 100. Informacije pri biletarnicah »Putnika« in Izletni pisarni »Okorn«.

u— **Nazorno kuhanje** na električnem rešoju bo danes ob pol 17. v prostorih Zveze gospodinj, Gradišče 14. Gospodinje vabljene!

Točno plačuj »Jutru« naročnino
Varuj svojcem zavarovalnino

Iz Celja

e— **Tombola Jadranske straže,** ki je bila v nedeljo popoldne pred Narodnim domom, je privabila veliko množico občinstva. Prvo tombolo (prost nakup za 2500 Din) je zadel Matija Intihar, kovač v celjski cinkarni, drugi in tretji dobitek (moško in žensko kolo) učenec okoliške deške narodne šole Karel Pangerl in Karel Skoberne, delavec v Westnovi tovarni, oba iz Gaberja. Kuhinjsko opravo je dobila Roza Höjzlova, nameščenka v tiskarni Rode & Martinčič iz Gaberja, vožnjo na progi Sušak—Kotor in nazaj Marija Boletova, učenka narodne šole. Tombola je v vsakem pogledu zadovoljila občinstvo.

e— **Zveza brivskih pomočnikov v Celju** bo imela danes ob 20. uri članski sestanek v Delavski zbornici v Celju. Ker je dnevni red zelo važen se vabijo vsi člani in nečlani, da se sestanka sigurno udeleže. Odbor.

e— **Ribarsko društvo v Celju** bo imelo v petek dne 28. maja t. l. ob pol 20. uri v klubovi sobi Celjskega doma svoj redni letni občni zbor z v pravilih predvidenim dnevnim redom.

e— **Regulacija Savinje pri Orli vasi.** V prostorih tehničnega razdelka sreskega načelstva v Celju bo v ponedeljek 24. t. m. javna licitacija za dobavo 800 kubičnih metrov kamna lomljenca za vsoto 56.800 Din za regulacijska dela na Savinji pri Orli vasi. Pogoji so na vpogled pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Celju.

e— **Kino Union.** Danes ob 16.15 in 20.30 velefilm «Beštijac s Fredricom Marchem in tednik, ob 18.30 matineja.

KINO METROPOL, danes ob 16.15, 18.15 in 20.30 **»EJ UHNJEM«.**

Iz Maribora

a— **Mladina JNS Marjbor desni breg je zborovala.** Sreska organizacija mladine JNS za Marjbor desni breg je imela v nedeljo dne 9. t. m. v Hočah svoj občni zbor. Predsednik Filip Primec je pozdravil številne zbrane delegate krajevnih organizacij. Poudaril je, da mladinske organizacije JNS vrše svoje delo v izredno težavnih prilikah. Izpostavljene so klevetam in napadom od vseh strani. Toda vse te ovire niso v nas uklonile prepričanja, da je naša pot pravilna. Občni zbor je dokazal, kako globoko je vkoreninjena ideja jugoslovenskega nacionalizma v mladini, ki ve, da zamore privesti v našo domovino lepšo bodočnost le prava jugoslovenska politika. Ne plašimo se nikakih bojev in naporov, pa tudi nikakšnih žrtev. Držimo organizacijo v zavesti, da je to najboljši in najmočnejši kader mladih borcev za naše ideje.« Po poročilu predsednika so sledila poročila posameznih funkcionarjev sreskega odbora in delegatov, iz katerih je razvidna pridnost krajevnih organizacij. Sledile so volitve v sreski odbor, nakar je bil izvoljen za predsednika Filip Primec. Po izčrpnem dnevnem redu je predsednik zaključil lepo uspelo zborovanje, ki je pokazalo, da vlada v organizaciji mladostna borbenost, disciplina in sloga.

a— **Literarni večer.** V ponedeljek je bil v Ljudski univerzi II. letošnji literarni večer, na katerem so recitirali svoja dela štirje predstavniki naše moderne in sicer Magajna Bogomir, Edvard Kocbek, Božo Vodušek in Peter Donat. Literarni večer je lepo uspel in je bil tudi obisk za mariborske razmere prav dober.

a— **Smrt blage žene.** V Renčah pri Gorici je preminila v 83. letu svoje starosti blaga, narodno zavedna gospa Jožefa Stepančičeva, mati višjega kontrolorja drž. žel. v Mariboru g. Franceta Stepančiča. Težko prizadeti rodbini naše iskreno sočutje!

a— **Slabi živci so ga pognali v smrt.** V Marenbergu so našli obešenega 46 letnega upok. finančnega preglednika Rudolfa Pešla iz Ljubljane, stanujočega v Hrenovi 17. v poslovilnem pismu se poslavlja od obeh sinov in navaja, da je šel v smrt zaradi slabih živcev.

KINO

TEL. 21-24 **MATICA**
Premijera vesele filmske komedije
DVOJČKE V ENI OSEBI
Adela Sandrock, Ralph, Artur Roberts

TEL. 27-30 **SLOGA**
Prekrasna ljubezenska romanca
DEMON LJUBEZNI
Loretta Joung, Robert Taylor

TEL. 22-21 **UNION**
Premijera filmske zgodbe iz življenja malega dečka
ULICA DO RAJA
Hans Moser, Peter Bosse

Predstave ob: 16., 19.15 in 21.15 uri

a— **Ustanovitev biljardnega kluba v Mariboru.** V Astoriji je bil ustanovni občni zbor Mariborskega biljardnega kluba, ki ga je otvoril in vodil znani propagator biljarda v Mariboru g. F. Bender. Po sprejetju klubovih pravil je bil izvoljen naslednji odbor: Ivančič Edo predsednik, Florijan Bender podpredsednik. Odborniki: prof. Šila Drago Klobučar, Jožko Trobej, Adalbert Koser, Zvonko Poš in Andrej Korenčan. Namestniki: Milan Ribar, Rudolf Saršon Merctal Obren, Andrej Jug, inž. Burger in Oskar Potočar. Razsodišče: dr. Ivo Danev, Josip Ošlak in Stanko Koštomaj.

a— **V mestnem gradbenem uradu** se počenši od 12. t. m. sprejemajo stranke samo od 10. do 12. ure, dopoldne.

a— **Prve češnje na trgu.** Včeraj so se pojavile na mariborskem trgu dalmatinske češnje, ki so jih prodajali po 16 dinarjev za kg.

a— **Kriminal.** Posestniku Josipu Stromajerju pri Sv. Petru niže Maribora so že neizsledeni storilci odnesli razne predmete, obleke, perilo in čevlje v vrednosti okoli 2000 dinarjev. Na Javorniku pri Guštanju pa so se pojavili vlomilci ter odnesli mlinarju Kališniku za 500 dinarjev prekajenega mesa.

a— **Za binkoštj otvoritev kopalne sezone na otoku.** V primeru lepega vremena bo na binkoštno soboto otvoritev letošnje kopalne sezone na Mariborskem otoku.

Dolenjske Toplice

železniška postaja Straža-Toplice pri Novem mestu. Radioaktivno termalno kopališče. Sijajni uspehi pri zdravljenju revmatizma, sklepov in mišic, bolezni živčnega sistema, ženskih bolezni, raznih težav v dobi mene, organičnih motenj srca in krvnega obtoka, raznih poškodb, zlomljenih kosti itd. Predsezonske cene do 15. junija: 10 dni Din 600.—, 20 dni Din 1.100.—. Polovična vožnja. Pojasnila daje uprava.

Iz življenja na deželi

LESCE. Te dni je umrl obče spoštovani krojaški mojster in posestnik g. Rudolf Vidic iz znane Rjbčnekove rodbine. Zapustil je užaloščeno vdovo Jerico in osem otrok, ki jokajo za svojim dobrim očetom. Pokojnik ki je bil zvest naš somišljenik, bodi ohranjen časten spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Sokolsko društvo Bled priredi drevi ob 20. v svojem domu predavanje »O Japonski« s slikami. Predavala bo predavateljica ZKD ga. Tsuneko Skušek Marija Kondo.

Rogaška Slatina

širom sveta znano zdravilišče za obolenja na želodcu, črevesih, obistih, jetrih, mehurju, žolču itd.

Vas vabi na zdravljenje in oddih.

Najmoderneje urejeni hoteli Vas bodo zadovoljili v vsakem oziru. Idealno letovišče. Vsakovrstne zabave. Povsem na novo urejeno plavalno kopališče na prostem.

Sloviti vrelci:

TEMPEL STYRIA DONAT

Zahtevajte prospekte od zdravilišča — ROGAŠKA SLATINA.

Kulturni pregled

U. Urbani o slovenskih pisateljih

V drugem zvezku svoje knjige **»Scrittori jugoslavi«**, ki je izšla v Zadru s predgovorom prof. Artura Cronie, obravnava tržaški slavist in publicist **Umberto Urbani** tudi nekatere slovenske pisatelje. Tu so študije o Prešernu, Gregorčiču, Aškercu, Cankarju, Tavčarju, Župančiču, Gradniku in Ksaverju Meško (str. 43—109). Nastale so v večjih časovnih presledkih, kar čutimo pri živečih pesnikih kot pomanjkljivost, ker njihovo delo ni moglo biti upoštevano do najnovejšega časa. Oporekati bi bilo tudi nesorazmerju obsega, ki ne ustreza vedno resničnemu pomenu obravnavanega pesnika. Urbanijeve študije so v nekaterih primerih priložnostne, vendar pa pričajo o piščevem živem in poglobljenem zanimanju za našo literaturo in kažejo, da italijanski pisec vedno zajema iz prvega vira. Umberto Urbani je na široko razgledan po naši lituraturi in pozna tudi našo kritiko. Same študije pa so bolj publicistične in esejistične kakor znanstveno-metodične in največkrat le informirajo o pesnikih in njih delu. Ponekod pa hodi pisec samostojno pot in skuša ta ali oni problem osvetliti po svoje.

Francetu Prešernu je posvetil Urbani dobrih enajst strani. Zgoščeno je prikazal njegovo življenje in s krepkimi potezami orisal ves njegov pesniški razvoj. Če pravi, da Prešeren še ni našel »svojega klasičnega kritika in globokega razčlenjevalca svojega življenja in dela«, smemo upati, da bo ta vrzel z drugim delom Kidričeve izdaje Prešerna že kmalu izpolnjena tako temeljito in objektivno, kakor si vsi želimo. Iz prešernian navaja pisec zanimivo in pri nas malo znano italijansko študijo prof. Kušarja, ki je izšla l. 1926 v Trstu. Tu presenečajo nekatere trditve o Juliji Primčevi, ki jih doslej še nismo čitali; takisto je značilen Kušarjev očitek, češ, čemu ni Prešeren ubogal Vraza in posnemal njegovega primera. Kdor pozna dosmrtno borbo St. Vraza z jezikom, ki je liriku najsubtilnejši instrument, ve, koliko svojega genija bi bil žrtvoval Prešeren, če bi bil ubogal Vraza. — V ostalem karakterizira Urbani Prešernovo dozorevanje in se (tendenca, ki jo sicer opažamo v vsej knjigi in ki se nam zdi umljiva) zlasti zaustavlja pri stikih Slovencev odnosno Prešerna z Italijo. Posebej se dotika problema Prešernove Lavre Julije kot pesnikove največje inspiratorice, nakar prehaja k vplivom. Če pravi, da Prešeren ni posebno srečno imenovan »slovenski Petrarca«, ga v kazalu sam označuje tako, v ostalem pa dobro zatrjuje, da Prešernovega petrarkizma ni tako lahko dokazati, kakor ga je Cronia dognal v »Roži stolisti«, delu Prešernovega češkega zaščitnika in kritika Čelakovskega. Obširneje označuje italijanski avtor vsebinske in formalne odlike Sonetnega venca in se dotika tudi ostalih pesnitev, zlasti »Krsta pri Savici«. Svoj sestavek končuje s poudarkom Prešernove vere v človeštvo in v narod. Stavek »Poezija velikega pesnika je rešila njegov mali narod« aforistično zaključuje Urbanijevo študijo.

Simona Gregorčiča karakterizira italijanski kritik kot najpristnejšega izpovedovalca čustev svojega naroda in primerja njegovo poezijo s trobenticami, saj je zrasla prav iz narodovega srca in iz domače zemlje. V njegovi pesmi je slovensko ljudstvo našlo samega sebe in občutilo vse glasove svojega rodu od najmočnejših do najrahlejših. Od najbolj blagodušnih do najbolj impulzivnih. V nadaljnjem označuje Gregorčičevo rodoljubje, ki pa se mu po krivici zdi čez mero avstrijsko. Na preroško pesem »Soči«, ob kateri se spominja Carduccijeve ode »Alle fonti del Clitumno«, gleda preveč enostransko. Gregorčič ni tu dogledal samo spopada dveh sosednih držav, marveč je z bolestjo občutil in anticipiral tudi narodnostni konflikt čigar posledice je elegično opisal v pesmi »Na potujčenih tleh«. Iz tega primarnega občutja je šele zrasla zares preroška vizija vojne ob Soči. Gregorčičev pesimizem karakterizira pisec s prevodom pesmi »Cloveka nikar«, omenja Mahničevo kritiko in navaja ob koncu sodbo češkega proučevalca Gregorčiča dr. D. Stříbrnega.

Tudi **A. Aškercu** je U. Urbani posvetil strani, ki so polne toplega umevanja za njegovo poezijo. Izhajajoč od simbolnega lika Ahasverja, ki označuje pesnika, se predvsem bavi z revolucionarnim preokretom njegovega svetovnega nazora in prihaja do sklepa, da ni bil oznanjevalec ali vernik drugih religij, čeprav je napadal rimsko Cerkev; »njegova religija je bila vedno le svoboda človeške misli; njegovi ideali: resnica, pravica, napredek; njegov najljubši Bog: Kristus.« Utemeljeno opozarja Urbani na Aškerčev odnos do srbskohrvatske poezije, ko pravi, da noben slovenski pisatelj ni bil tako blizu srbski narodni pesmi in da noben nima toliko stičnih točk s Silvijem Strahimirom Kranjčevićem. Vsekako bi, Aškerčev odnos do Kranjčevića zaslužil podrobnejšo študijo. Zanimivo je tudi Urbanijevo mnenje, da noben slovenski pisatelj ne govori bolj od Aškerca v prilog tistih, ki pobijajo Cankarjevo tezo o trajnosti slovenskega jezika; »Aškerčevo delo«, sodi italijanski kritik, bi, »kakor se zdi, dokazovalo nasprotno; da se bo srbsko-hrvatsko-slovensko edinstvo v bližnji bodočnosti dopolnilo z jezikovnim edinstvom,« vendar pa Urbani svojega mnenja ni podprl s tehtnejšimi dokazi. V ostalem se pisec zaustavlja pri nekaterih pomembnejših Aškerčevih pesmih, zlasti pri ciklu »Stara pravda« in pri Aškerčevi obdelavi slovenskega mita o kralju Matjažu.

Po dveh prodornih študijah, ki jih je posvetil posameznim spisom Ivana Cankarja njegov italijanski prevajalec B. Calvi, si Urbani prizadeva v svoji študiji o Ivanu Cankarju, da bi ga prikazal kar moči celotno in označil značilnosti vsega njegovega dela. To mu je tudi uspelo, in italijanski čitatelj bo ob Urbanijevi študiji dovolj jasno spoznal pesniški obraz našega največjega pisatelja izza prvega četrtstoletja tekočega stoletja. To tembolj, ker pisec pri nekaterih važnejših delih navaja tudi nekatera značilna mesta.

Prevajalec »Visoške kronike« je v posebni študiji na petih straneh posrečeno orisal literarni profil **Ivana Tavčarja**; najzrelejše in najkarakterističnejše Tavčarjevo delo vidi prav v »Visoški kroniki«.

Študija o **Otonu Župančiču**, ki v njem tudi Urbani priznava največjega slovenskega pesnika po Prešernu, je prav zaradi pesnikovega pomena za našo moderno slovstvo preveč priložnostna in prekratka. Sicer pa imajo Italijani o Župančiču podrobno in obsežno knjigo izpod peresa prof. A. Cronie, ki je pa Urbani začudo ne omenja. Župančičevo »Dumo« stavi Urbani v isto vrsto s Foscolovo znamenito pesnitvijo »Sepolcri«, ob koncu pa označuje kvalitete »Veronike Deseniške«.

V **Alojzu Gradniku** vidi Urbani »un poeta dall' anima italo-slava«, to pa zato, ker mu je bila mati italijanskega rodu; svojih laških prvin se je pesnik izpovedal v krasnem sonetu, ki ga navaja Urbani v delnem prevodu na str. 95. Študija je zaobsegla Gradnikovo delo do zbirke »De profundis«, ki je nedvomno pokazala višek dosedanjega Gradnikovega ustvarjanja. Pri tej študiji nas preseneča, da italijanski kritik ne posveča večje pozornosti italijanskim literarnim vplivom na Gradnikov pesniški razvoj.

Serijo Urbanijevih študij o slovenskih pisateljih zaključuje nad 10 strani obsegajoči članek o **Ksaverju Meško**, ki ga šteje poleg Župančiča, Finžgarja in Preglja med naše najpomembnejše pisatelje. Po veščem orisu njegovih poglavitnih del navaja ob koncu študije Meškove italijanske motive in simpatije.

Literarno-kritične metode Umberta Urbanija imajo v Jugoslaviji naliko v delu hrvatskega kritika Ante Petravića, ki je tudi na glasu kot poznavalec italijanske literature. Te metode so trdnejše v analizi kakor v sintezi, vendar lahko mnogo pripomorejo k umevanju posameznih pisateljev in njihovega dela. U. Urbani je s svojimi študijami iz slovenske literature doprinesel lep delež k poznavanju in priznavanju slovenske kulture pri sosednem italijanskem narodu. Njegovim »Scrittori jugoslavi« bo samo želeti čim večjo publiciteto, tem bolj, ker lahko prav take študije še bolj zrahljajo tla za uspešni razvoj slavistike v Italiji — razvoj, ki bo samo koristil vzajemnemu razumevanju in zbliževanju. —o.

Gospodarstvo

Konjunktura v rudarstvu

V zvezi z naglim dvigom cen na svetovnem trgu kovin se je razvila pri vseh rudnikih kovinskih rud izredna konjunktura, ki se kaže tudi pri rudnikih v naši državi, ki pa so žal po večini v rokah inozemskega kapitala. Najnovejša rudarska statistika za našo državo nam pove, da je znašala v prvem četrtletju letošnjega leta produkcija bakrene rude 157.000 ton nasproti 131.000 v istem četrtletju lanskega leta. Tu gre v glavnem za produkcijo borskega rudnika, ki ga eksploatira francoski kapital. — Produkcija svinčeno-cinkove rude se je povzpela na 200.000 ton nasproti 185.000 tonam v lanskem prvem četrtletju Tu pa gre v glavnem za produkcijo rudnika v Trepči, ki je last angleškega kapitala. V največjem obsegu pa se je dvignila produkcija železne rude, ki je znašala letos v prvem četrtletju 130.000 ton nasproti 62.000 tonam v lanskem prvem četrtletju in 28.000 tonam v predlanskem prvem četrtletju. V skoraj enakem razmerju se je povzpela produkcija bavksita, ki je narasla na 105.000 ton nasproti 41.500, odnosno 16.600 tonam v prvem četrtletju zadnjih dveh let.

Izredno ugodna konjunktura je dala povod za novo ustanovitveno gibanje. Letos je bilo ustanovljenih že večje število novih rudarskih družb, zlasti pod okriljem angleškega kapitala. Pa tudi mnoge že obstoječe družbe so povečale glavnico. Tako je Francoska družba borskih rudnikov dvignila svojo glavnico od 15 na 60 milijonov francoskih frankov, družba Kopaonik Mines pa od 275.000 na 400.000 funtov (od 55 na 92 milijonov Din).

Ogromni zaslužki Trepče

Družba Trepča Mines Ltd objavlja pravkar svoje podatke o poslovanju v prvem letošnjem četrtletju, ki nam dajejo, sluti, kako ogromne dobičke imajo pri sedanjih visokih cenah rudarske družbe, ki eksploatirajo naše rudnike. Dohodki družbe so v prvem četrtletju znašali 433.000 funtov, izdatki pa le 136.200 funtov, in so bili dohodki skoro trikrat večji nego izdatki. Družba je v *prvem letošnjem četrtletju zabeležila čisti dobiček v višini 296.800 funtov, kar predstavlja več nego eno četrtino družbene glavnice.* Če bo čisti dobiček družbe tudi do konca leta tako visok, kakor je bil v prvem četrtletju, (kar je zelo verjetno, ker v prvem četrtletju cene niso bile višje, nego so danes in je bilo najvišje stanje cen zabeleženo sredi aprila) tedaj bo družba v letošnjem letu zaslužila 1,200.000 funtov (285 milijonov Din); to pa je toliko, kolikor znaša njena glavnica.

V zadnjih letih se je čisti dobiček družbe gibal tako-le:

	v funtih	v milj. Din
1933/34	161.000	38.5
1934/35	307.000	73.0
1935/36	402.200	96.0
I. pol. 1936/37	559.800	134.0

V prvem polletju tekočega računskega leta 1936/37 (t. j. od 1. oktobra lanskega leta do 31. marca t. l.) je znašal čisti dobiček družbe 560.000 funtov, t. j. 134 milijonov Din, kar je skoro polovica delniške glavnice te družbe, ki znaša 1,125.000 funtov. Če zasledujemo gornje številke, tedaj vidimo, kako nespametni smo, da sami ne izkoriščamo našega rudnega bogastva. Res je treba za to poleg izkušenj precej kapitala, toda če bi si kapital, potreben za otvoritev rudnika v Trepči, izposodili po oderuških obrestih, bi ga lahko samo v zadnjih treh letih in pol v celoti povrnili iz čistega dobička, saj je znašal čisti zaslužek družbe Trepča v teh treh in pol letah 1.430.000 funtov pri vloženi glavnici 1,125.000 funtov.

Gospodarska stran kronanskih svečanosti v Angliji

Ugledna londonska borzna tvrdka je napravila zanimiv proračun glede izdatkov domačinov in tujcev v zvezi s kronanjem angleškega kralja. Kakor je znano je že več mesecev pred kronanjem ta dogodek izzval znatno oživljenje konjunkture v številnih gospodarskih strokah. Strokovnjaki cenijo, da pride v London h kronanju 200.000 inozemcev, od tega 100.000 z evropskega kontingenta in 80.000 iz ostalih držav angleškega imperija. Izdatki teh 200.000 inozemcev se za časa bivanja v Angliji cenijo na 25 milijonov funtov t. j. na 6 milijard dinarjev. Ta znesek predstavlja približno polovico dohodka celotnega tujskega prometa v Anglij. V tem znesku pa niso všteti izdatki Angležev samih. Največje dohodke pričakujejo od posetnikov iz ostalih delov angleškega imperija, ki bodo dolgo pot v London izkoristili za daljši poset Anglije. Dobiček od tujcev bo imelo vse gospodarstvo, tako hoteli in zabavišča kakor tudi trgovci in prevozna podjetja. Tako bo kronanje dalo vsemu angleškemu gospodarstvu znaten gospodarski impulz. Še večji dotok tujcev pa pričakujejo iz Anglije same, saj računajo, da pride h kronanju iz Anglije okrog 300.000 ljudi. Na današnji dan se bo mudilo v Londonu okrog 1 milijon tujcev (200.000 inozemcev in 800.000 Angležev). Oni, ki bodo na pripravljenih sedežih sledili kronanskemu sprevodu, so plačali za te sedeže približno 1 milijon funtov t. j. 238 milijonov Din. Tri londonske agenture so za kronanske svečanosti najele okna in balkone 50 hiš, kjer so pripravile 25.000 sedežev. Najcenejši sedež je stal 2 funta (480 Din), za dobre sedeže pa je bilo treba plačati 20 do 25 funtov (4800 do 6000 Din). Na ugodnih mestih pa je najemnina za eno okno oziroma 4 sedeže pri oknu dosegla ceno 100 funtov (24.000 Din).

Gospodarske vesti

= **Trgovinski sporazum z Dansko.** Poročali smo že o sklenitvi trgovinskega sporazuma z Dansko, ki je bil preteklo sredo podpisan v Köbenhavnu. Sedaj poročajo danski listi, da so bili s tem sporazumom priznani naši državi kontingenti za uvoz v Dansko v skupni vrednosti 1 milijon danskih kron (9.6 milijona din). Polovica tega zneska odpade na suhe češplje. Manjši kontingenti pa so odobreni za pekmez, grozdje, vino, hmelj, konopljo, perje in puh, itd. Na podlagi tega sporazuma računajo, da se bo uvoz jugoslovenskega blaga v Dansko nasproti lanskemu letu podvojil.

= **Pred podpisom trgovinske pogodbe z Rumunijo.** Jutri pričakujejo v Beogradu prihod rumunskega trgovinskega ministra Popasa, ki bo 15. t. m. podpisal tri važne gospodarske pogodbe, namreč trgovinsko pogodbe med Rumunijo in Jugoslavijo, sanitetno-veterinarsko konvencijo in konvencijo o rumunsko-jugoslovenskem obmejnem prometu. V zvezi s tem posetom poročajo danajski listi iz Bukarešte da se bodo ob tej priliki vršili tudi razgovori glede regionalnega preferenčnega sporazuma med državami Male antante, h kateremu bi lahko pristopile tudi druge države.

= **Jugoslavija in mednarodni sladkorni pakt.** Poročali smo že o podpisu mednarodne sladkorne konvencije, sklenjene v Londonu. Tudi delegat naše države je konvencijo podpisal s pridržkom pristanka naše vlade. Konvencija bo stopila v veljavo 1. septembra t. l. in določa predvsem kontingente za izvoz na svobodna tržišča. S to konvencijo naši državi niso dani nikaki izvozni kontingenti, ker mi v zadnjih letih sladkorja sploh nismo izvažali. Predvideno je le, da naši producenti ne smejo držati večjih zalog sladkorja nego 1.000 vagonov. V bodočih petih letih torej Jugoslavija ne bo izvažala sladkorja in bo jugoslovenska sladkorna industrija omejila svoje delovanje na potrebe notranjega trga. Na to ureditev so pristale naše sladkorne tvornice. V teku dolgotrajnih pogajanj glede zastopstev v centralnem odboru je bilo na koncu določeno, da se v zadnjem, t. j. v petem letu trajanja konvencije prepusti en sedež na polovico Madžarski in Jugoslaviji.

= **Prekmursko trgovstvo zopet v Zvezi trgovskih združenj.** Nedavno se je vršila v Murski Soboti letna skupščina tamošnjega Združenja trgovcev, pod vodstvom dolgoletnega predsednika g. Frana Čeha. Skupščina je soglasno sklenila, da se uprava pooblasti, da sklene zopetni pristop k Zvezi trgovskih združenj, ker so se razmere spremenile in so odpadli razlogi, ki so lani v decembru dovedli do tega, da je združenje izstopilo iz zveze.

= **Perforiranje obveznic 7% stabilizacijskega posojila.** Lastniki obveznic 7% mednarodnega stabilizacijskega posojila kraljevine Jugoslavije v zlatu iz l. 1931. — jugoslovenske tranše — se ponovno opozarjajo, da izroče svoje obveznice zaradi perforiranja z označbo »Plačljivo v dinarjih« glavni podružnici Državne hipotekarne banke v Ljubljani najkasneje **do 15. t. m.** Kuponi se bodo v bodoče izplačali samo, če bodo obveznice perforirane.

= *Licitacije.* Dne 13. t. m. bo v intendanturi štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani ofertna licitacija za dobavo 12.000 kg svinjske masti.

= **Licitacije:** Dne 1. junija bo pri ekonomskem oddelku gen. direkcije državnih železnic v Beogradu licitacija za dobavo električnih kablov ter žice za električne vode. 4. junija za dobavo električnega inštalacijskega materijala. 5. junija za dobavo elektromotorjev in transformatorjev, 7. junija za dobavo električnih razvodnih doz, 8. junija za dobavo orodja za električne svrhe in brusilnih plošč, 9. junija za dobavo električnih vozičkov in kalcijevega karbida. Dne 25. t. m. bo pri komandi mornarice kr. Jugoslavije v Zemunu licitacija za dobavo 70.000 kg mila za pranje, 5. junija za dobavo večje množine platna, 7. junija za dobavo vrvic za mornarske kape in 9. junija za dobavo značk za mornarje.

Borze

11. maja.

Na ljubljanski borzi so se danes v privatnem kliringu trgovali avstrijski šlingi po 8.13, za angleške funte pa je bilo povpraševanje po 238. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šlingih po 8.12, v angleških funtih po 238 in v grških bonih po 31.77. Nemški kliriški čeki so nekoliko popustili in stanejo v Ljubljani 12.12, v Beogradu 12.1466 in v Zagrebu 12.1550.

Na zagrebškem efektnem tržišču je vojna škoda pri slabi tendenci notirala 404 — 405.50 (v Beogradu je bil promet po 405 — 405.50). Do zaključka pa je prišlo v 8% Blairovem posojilu pri nižjem tečaju 93.50.

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2392.16 — 2406.76, Berlin 1750.02 — 1763.90, Bruselj 735.19 — 740.26, Curih 996.45 — 1003.52, London 214.71 — 216.76, Newyork 4323.51 — 4359.82, Pariz 195.07 — 196.51, Praga 151.73 — 152.83, Trst 228.65 — 231.73.

Curih, Beograd 10, Pariz 19.55, London 21.5775, Newyork 436.75, Bruselj 73.7250, Milan 23.02, Amsterdam 239.9750, Berlin 175.70, Dunaj 81.30, Stockholm 111.25, Oslo 108.40, Kobenhavn 96.30, Praga 15.23, Varšava 82.90, Budimpešta 86, Atene 3.90.

Efekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 404 — 405.50, 4% agrarne 52.52.75, 6% dalm agrarne 73.50 den., 7% Blair 84.50 — 85.50, 8% Blair 93.25 — 93.50; delnice: Nar. banka 7180 — 7280, PAB 194 — 197, Trboveljska 250 — 280, Šečerana Osijek 200 bl., Našice 550 den., Dubrovačka 380 bl., Oceania 300 den., Jadranska 420 den.

Beograd. Vojna škoda 405 — 406 (405 — 405.50), 4% agrarne 52.50 den. (52.50), 6% begluške 76 — 76.25 (76), 6% dalm. agrarne 74 — 74.25 (74), 7% invest. 88 bl. (88), 7% Drž. hip. banka, 99 den., 7% Blair 86.25 bl., 8% Blair 95.50 bl., Narodna banka 7200 — 7250 (7220), PAB 196.50 — 197.25 (196.75 — 197.50).

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Chicago** 11. maja. Začetni tečaji: **pšenica:** za maj 124.25, za julij 115.75, za sept. 114.75; **koruza:** za maj 129.75.

+ **Winnipeg,** 11. maja. Začetni tečaji: **pšenica:** za maj 129, za julij 127, za kot. 117.

+ **Novosadska blagovna borza** (11. t. m.) tendenca nespremenjena. — **Pšenica** baška, sremska 173 — 175, slav. 172 — 174, banatska 172 — 174, baška, potiska 177 — 179. **Oves:** baški, sremski, slav. 102.50 — 105. **Rž,** baška 144 — 146. **Koruza:** baška in sremska 94 — 95, banatska 92 — 93. **Moka:** baška in banatska »0g« in »0gg« 250 — 260, »2« 230 — 240, »5« 210 — 220, »6« 180 — 190, »7« 150 — 160 »8« 115 — 120. **Otrobi:** baški, banatski 91 — 96. **Fižol:** baški bel, brez vreče 240 — 245.

BOMBAŽ

+ **Liverpool,** 10. maja. Tendenca stalna. Zaključni tečaji: za maj 7.17 (7.22), za dec. 7.12 (7.17).

+ **Newyork,** 10. maja. Tendenca stalna. Zaključni tečaji: za maj 12.88 (13.03), za okt. 12.70 (12.88).

Vrtanja na Ljubljanskem barju

Zanimivi izsledki o plasteh barjanskih tal

Ljubljana, 11. maja.

V zadnjih dveh letih je bilo na Ljubljanskem barju izvršenih več vrtanj, katerih izsledki bodo brez dvoma zanimali tudi našo širšo javnost, zlasti pa naše Barjane. Ljubljansko barje gotovo še ni tako daleč raziskano, da bi mogli misliti že na kakšno izboljšanje barskih tal, o katerih gre po pravici glas, da bi utegnila postati s primernim osušenjem ali ob letnem času tudi z namakanjem velikega pomena za naše narodno gospodarstvo, saj bi utegnila postati velika ravninska ploskev ob pravilnem uravnanju prava žitnica.

Nekatera stavbna dela večjega obsega so zahtevala natančnejše raziskavanje barskih tal. Pri tem je šlo za ugotovitev trdnosti tal, v koliko bodo mogla prenesti obtežitev takih masivnih zgradb, kakor je zgradba mostu čez Ljubljanico pri Podpeči, drugič zgradba univerzitetne knjižnice, tretjič pa je tu bilo velike važnosti vprašanje gradnje avtoceste Ljubljana—Sušak.

Stavbna družba, ki je je dala most čez Ljubljanico pri Podpeči od 18. marca do 1. aprila lani napravita na tistem kraju tri sondaže. V ta namen so navrtali zemljo na desnem bregu Ljubljanice v bližini Kavčnikove gostilne in sicer 25 metrov globoko. Pri tem vrtanju so inženjerji opazili, da so zgornjo, kake 3 metre debelo plast tvorile posamezne skale, pomešane s peskom in zemljo, nato je prišla na vrsto plast barske zemlje do globine 5 metrov, potem pa 9 m debela plast sive gline, in še 4 metre debela plast trše gline, pod katero so opazili mastno sivo glino, ki je segala prav do dna. Pri vrtanju na desnem bregu, toda že bliže strugi Ljubljanice, so napravili sondo 20 metrov globoko. Pri tem je bila zgornja plast, sestoječa iz posameznih skal, pomešanih s peskom in zemljo, debela 2.5 m, nato tanjša plast barske zemlje, pod katero je bila debela plast sive gline, pomešane z mivko. Pri tretji sondi, ki so jo napravili na levem bregu Ljubljanice, pa je bila vrhnja plast iz črne barske zemlje, pod katero je bila 16 metrov debela plast sive gline.

Pri ugotavljanju temeljev za univerzitetno knjižnico je bilo prav tako potrebno napraviti sonde na prostoru (v dneh od 30. novembra do 31. decembra lani) med Gosposko in Vegovo ulico. Delo je vodil prof. Nikitin, ki je pri vrtanju preiskal material. Izvrtali so v globino na vogalu Vegove in Knežje ulice 24 m, na vogalu Knežje in Gosposke pa 27 m globoko. Obe vrtanji sta pokazali zanimiv rezultat: naleteli so na 2.5 m debelo nasipino, pod katero je bila 4 m plast rjavkaste ilovice, ob Vegovi in Knežji ulici so ugotovili v vrhnjih plasteh te ilovice droben apnenčev pesek, katerega je bilo za pol metra višine in ki je prešel nato v 40 cm debelo plast proda. Pod rjavkasto ilovico je bila debela plast sive fino zrnate apnenčeve ilovice s precejšnjo primesjo sljudnih lusk in redkimi apnenčevimi prodniki. V tej so se večkrat pojavile tanjše plasti drobnega peska, mivke in proda, ki se je sestojal iz peščenjakov, škrilavcev, dolomitov in apnencev.

Potrebno je bilo pregledati barska tla tudi pri ugotavljanju tal za trasiranje avtoceste Ljubljana—Sušak. Tu je terenska sekcija te ceste napravila lani v juliju več sondaž in sicer najprej na mestu, kjer so bili določeni mostovi in to pri Cornovem kanalu, pri Lahovem grabnu in pri Ljubljanici, nato pa še v trasi nove ceste Ljubljana—Ig. Pri vrtanju so ugotovili, da je v vseh navedenih primerih bilo opaziti pri vrhu najprej bolj ali manj tenko plast prsti, pod katero je ležala plast šote, nato precej debela plast čiste sive ilovice, na dnu izvrtane luknje pa že precej sprijet oster pesek, pomešan s prodcem ali z glino.

Iz izsledkov naših geologov, vseuč profesorjev Ivana Rakovca in dr. Nikitina, je razvidno, da je najvažnejše podatke dalo vrtanje ob Ljubljanici, kjer je bilo pričakovati največjo debelino naplavljenih plasti .V profilu izvrtane luknje je videti, da se pojavljata dve šotni plasti v različnih globinah in sicer najprej v globini 17 m, nato pa še v globini 25 m. To dvojno plast opazimo v profilu med Žalostno goro in Notranjimi goricami, na Vrhniki so naleteli samo na eno zgornjo šotno plast, značilno in zanimivo z geološkega stališča pa je, da pri vrtanju ob Ljubljanici pri Podpeči niso do globine 25 metrov naletele na nobeno šotno plast, kakor tudi ne pri vrtanju na stavbišču univerzitetne knjižnice. O novih izsledkih vrtanj na Ljubljanskem barju prinaša nekaj zanimivih podatkov pravkar izišli Geografski vestnik izpod peresa našega geologa Rakovca.

Z Jesenic

Natečaj

za napravo idejnih načrtov mestnega zavetišča na Jesenicah.

OBČINA JESENICE razpisuje nagradni natečaj za napravo idejnih načrtov na novogradnjo mestnega zavetišča na Jesenicah in to po naslednjih pogojih:

1. Natečaja se lahko udeleži vsak državljan Kraljevine Jugoslavije.
2. Ocenjevalna komisija se sestavi iz 6 članov, ki jih odobri uprava občine Jesenice.
3. Za ta natečaj se določajo naslednje nagrade:

Prva nagrada Din 2.500.—
Druga nagrada Din 1.500.—
Tretja nagrada Din 1.000.—

Nagrajeni načrti ostanejo izključna last občine, nenagrajeni načrti se pa vrnejo lastnikom.

4. Nagrade se izplačajo nagrajencem v roku 10 dni.
5. Skrajni rok za predložitev idejnih načrtov v občinski pisarni je 15. junij 1937.
6. Vsa pojasnila, kakor tudi situacijski načrt 1 : 500 se dobi med uradnimi urami pri občinskem tehničnem oddelku na Jesenicah.

Jesenice, dne 10. maja 1937.

Uprava občine Jesenice.

SPORT

Velik lahkoatletski miting

Izbirna prireditev za sestavo najboljših proti Češkoslovaški

Še tri tedne nas loči od meddržavnega lahkoatletskega dvoboja s Češkoslovaško v Zagrebu (29.—30. maja), pa nismo doslej imeli nobene večje lahkoatletske prireditve. Da bi mogli lahkoatletski forumi JLAS in zveza pregledati vrste lahkoatletov v dravski banovini in ugotoviti njihovo kondicijo, sta obe nadrejeni organizaciji določili nacionalni miting ASK Primorja kot izbirni za določitev atletov dravske banovine v državno reprezentanco.

Ker je nacionalni miting ASK Primorja prvi pripravljen v večjem obsegu v letošnji sezoni in je za dosedanje državne reprezentante iz dravske banovine kakor tudi za nove kandidate zelo velikega pomena, pričakujemo polnoštevilno udeležbo najboljših lahkoatletskih moči predvsem vseh državnih reprezentatov in rekorderjev: Krevsa, Bručana, Srakarja Ivana, Gorška, Czurde, Gabrška, Pleterška, Skuška, Zupančiča in drugih.

Sodelovanje mnogih novih talentov iz vse banovine bo nudilo sportnemu občinstvu obilo zanimivih in dramatičnih borbenih momentov, razen tega pa bo tudi tehnična stran na višku.

Ker bo povrh vsega tudi vstopnina propagandno nizka, računa prireditelj zanesljivo, da bo sportno občinstvo s polnim obiskom kvitiralo idealna stremljenja naših lahkoatletskih pionirjev.

Razpis

medklubske cestne krožne dirke

Kolesarska sekcija Hermesa razpisuje za nedeljo 30. t. m. medklubsko cestno krožno dirko za glavno in juniorsko skupino na običajni progi: Zgornja Šiška — Koseze — Podutik — Glince — Dolnice — Dravlje — Zgornja Šiška s startom in ciljem pred restavracijo »Čarman«. Progo ki je dolga 8 km, morajo prevoziti juniorji petkrat (40 km), prvorazredni dirkači pa desetkrat (80 km). Nagrade s te dirke bodo naslednje: za **juniorje:** 1. pokal, 2., 3. in 4. praktične nagrade, 5. in 6. spominske diplome, s spominsko kolajno; za **glavno skupino** pa: 1. krasen pokal, 2. tabular in spominska diploma 3., 4. in 5. praktična darila, 6. in 7. spominska kolajna.

NAVODILA

Pravico startati ima vsak dirkač, ki ima pravilno legitimacijo za leto 1937. Vsak dirkač vozi na lastno odgovornost in se mora strogo ravnati po cestno-policijskih predpisih. Kolesa morajo biti zaradi nevarne proge opremljena s sigurnimi zavorami (na sprednjem in zadnjem kolesu. Dirkač, ki se v teku dirke posluži vodstva tretje osebe (motorista, avtomobilista ali kolesarja) razen sotekmovalca, bo diskvalificiran. Morebitni protesti se morajo vložiti najkasneje pol ure po končani dirki (za vsako skupino ločeno) z vlogo Din 25.— prireditveni komisiji. Taksa se v primeru, če pritožnik dokaže upravičenost pritožbe, vrne, sicer pa znesek zapade v korist prireditelja. Vpisnina za dirko je določena na Din 5.— za garancijo številke se razen vpisnine pobere še 10 din, ki se pa po oddaj številke povrnejo. Dirkači se morajo javiti prireditveni komisiji najmanj eno uro pred pričetkom dirke. Vsak dirkač se mora pokoriti odredbam prireditvene komisije, sicer ga izključi od tekmovanja in preda v nadaljnji postopek. Vse razpisane nagrade se razdelijo na družabni zabavi, ki bo po končani dirki v Čarmanovi restavraciji.

V nekaj vrstah

Nedeljski uspeh naše nogometne reprezentance v Budimpešti in zmaga naše druge garniture nad enakim nasprotnikom iz Madžarske polni še vedno kolone naših in tujih listov, ki vsi objektivno priznavajo, da so v resnici minili časi inferiornosti jugoslovenskega nogometa nasproti srednjeevropskemu. Madžari sami priznavajo, da so naši sigurno stopili na pot modernega nogometa in so to nedeljo tudi dobili zadoščenje za dolgoletno prizadevanje. Brez dvoma ima jugoslovenski nogomet veliko bodočnost, če bo nadaljeval svoj polet po tej poti. Kakor se zatrjuje, je bila z Madžari že kar zdaj sklenjena revanžna tekma, ki bo prve dni junija prihodnjega leta v Beogradu.

Minulo nedeljo bi se morala na igrišči SK Ilirije vršiti teniška tekma med Ilirijo in TK Radeče za drugo kolo državnega klubskega prvenstva. Ker pa moštvo TK Radeče ni prispelo v Ljubljano, je proglasil vrhovni sodnik tekmo brez boja v korist Ilirije. JTS je naknadno odredil, da mora TK Radeče odigrati še tekmo za prvo kolo z nekim novoustanovljenim klubom, vendar o tem ni obvestil SK Ilirije, zaradi česar je postala odločba vrhovnega sodnika pravomočna. S stvarjo se bo najbrže še bavil savez. Mesto tega turnirja se je vršila tekma med dvema ekipama Ilirije. Drugo moštvo je tesno podleglo prvemu z rezultatom 2:3. Najzanimivejše partije so bile: ing. Murko—šivic 6:3, 6:2; dr. Bleiweis—Thuma 6:3, 3:6, 6:4; Smerdu—Dacar 6:4, 6:4.

Preteklo nedeljo so imeli v Ptuju prvenstveno tekmo med moštvoma Mure in Drave, ki se je končala z 2:1 za Muro. Tekma je bila z obeh strani zelo dobra in je bilo občinstvo zelo zadovoljno. Moštvo Drave kaže viden napredek in bo gotovo v doglednem času lahko igralo važno vlogo v mariborskem okrožju. Zmagonosni gol je padel iz enajstmetrovke. Tekmo je sodil ljubljanski sodnik Mrdjen zelo objektivno in z veliko avtoriteto.

Zagrebški listi poročajo, da je sarajevski zimskosportni podsavez v zvezi z znano jahorinsko afero izključil planinsko društvo »Romanija« iz vrst članstva, češ ker smučarskega zleta na Jahorino ni smatralo zgolj za sportno, temveč tudi za donosno prireditev in ni izpopolnilo obljub nasproti zletnemu odboru glede na nastanitve tekmovalcev. Počasi bodo torej vendarle prišli na vrsto še nekateri krivci onih mučnih dogodkov v letošnji zimski sezoni. Treba je pa vedno, da se najprej nekoliko pozabijo in se pozneje za takšne kazni ne briga nihče več razen neposredno prizadetih.

Plavalna sekcija SK Ilirije. Jutri v četrtek bo ob 18.30 v klubskem lokalu članski sestanek. Na sporedu »Ustmene sportne novosti št. 2.« Vabimo vse člane in prijatelje plavalne sekcije k obilni udeležbi.

Zveza slovenskih lahkoatletskih klubov, (7. seja t. o. in 6. seja u. o. 30. IV.) Čitajo se: za **Amater:** Gosak Martin, za SK Celje: Kragl Josip, Koželj Marij, Lesjak Franjo, Prekoršek Branko Božič Janko (1922), Ložar Rado (1921), Černe Ivo in Stavbe Ivo (oba prej Primorje) vsi s pravico takojšnjega nastopa in Marinček Miloš (prej Primorje) z zabrano nastopa do 1. jan. 1938. Za Černe Iva, Stavbo Iva in Marinček Miloša se opozarja Primorje na čl. 2. t. p. p. za SK Planino: Nadrah Jože in Ahačič Metod. oba s pravico takojšnjega nastopa. **Verificirajo se naslednji rezultati kot rekordi zveze:** skok ob palici: 3.50 m Zupančič Neli (Ilirija), troskok: 13.77 m Perpar Gabrijel (Primorje), skok v viš. brez zal.: 1.42 m Lojk L. (Jadran), skok v dalj. brez zal.: 3.06 m Perpar Stanko (Primorje), disk: 42.74 m inž. Stepišnik Milan (Ilirija), kopje: 53.66 m Franci Slapar (Primorje), Krogla: 13.19 m inž. Stepišnik Milan (Ilirija) in 13.22 m Ostič Rudolf (Jugoslavija, Celje), 300 m: 37.0 sek. Skušek Marjan (ASK Primorje).

Iz 2. sestanka t. o. 7. t. m. Ugovor Maratona proti verifikaciji Rachle Franca za Železničarja se vzame na znanje in izreče zabrana nastopa do poravnave klubskih obveznosti nasproti Maratonu. Slednji je po JLAS verificiran z zabrano nastopa do 1. jan. 1938. Klub naj precizira ugovor. — Verifikacije: čitajo se s pravico takojšnjega nastopa: za Elan: Vovk Franc, Hočevar Silvo (1919), Gunde Milan (1922), Küssel Smiljan (1922). Preželj Jože (1921), Žibert Fr. — Sloga, Ilirija, Železničar, Maraton, Rapid, Amater, Trbovlje, Kranj, Svoboda in Planina se glede tečaja pozivajo, da do prihodnje seje v izogib posledicam po k. p. zadostijo pozivu. — Opozarjajo se vsi klubi, naj v bodoče dodajajo v razpisih, zapisnikih in poročilih juniorskih tekmovanj vselej še juniorsko kategorijo in težino orodja. — JLAS opozarja vse klube, da bo odslej priporočal prošnje za podporo pri MFVN le za potrebe njihovih lahkoatletskih sekcij. — Cross-country prvenstvo zveze z dne 14. III. za seniorska moštva se razveljavi, ker ni na cilj prispelo določeno število pravilno verificiranih in prijavljenih tekmovalcev. Verificira se seniorsko cross-country prvenstvo zveze za poedince takole: 1. Germovšek (Mar.) 17:51, 2. Podpečan (Ž) 18.12, 3. Končan (Jugoslavija) 18:13.1, 4. Struci (Mar.) 18:22.3, 5. Herič (Ž) 18:27.3, 6. Hoš (Mar.) 18:37, 7. Trop (Ž) 19:12.3, 8. Kangler (Ž) 19:18, 9. Straub (Ž) 19:57.1, 10. Seršen Jože (Mar.) 20:14.3, 11. Gril (Mar.) 20:15.4, juniorsko prvenstvo za poedince pa takole: 1. Schmiderer (Rapid) 8:37, 2. Stojnšek (Mar.) 8:43.1, 3. Košir (Planina) 8:56, 4. Rotner Viljem (Ž) 8:57.1, 5. Pukl (Mar.) 9:05, 6. Sodec (Mar.) 9:14.3, 7. Šurkalovič (Mar.) 9:21.3, 8. Štenn (Ž) 9:56.4, 9. Klugler (Mar.) 10:31.1. Tajnik I.

Tekmo v slalomu priredi SPD Celje na binkoštni ponedeljek pod Ojstrico v Savinjskih Alpah. Dohod na severno pobočje Ojstrice, kjer se prične ob 10. sluško tekmovanje ,je najprikladnejši iz Logarske doline. Tekmovalci naj se prijavijo prireditelju. Prijave se bodo sprejemale do nedelje zvečer tudi v Aleksandrovem domu v Logarski dolini, ki je že oskrbovan in nudi vsem gostoljubno streho. — O praznikih bo odprt tudi Frischaufov dom na Okrešlju, kamor bodo pohiteli mnogi izletniki. Korošica je še vsa v zimskem razpoloženju, pokrita s 400 cm debelo snežno odejo. Smučarji imajo sedaj tam pravi raj, idealen sneg in solnčno nebo.

Teniški dvoboj SK Celje : SK Atletik. Dvoboj med SK Celjem in SK Atletiki v I. kolu državnega prvenstva moštev v tenisu se bo pričel v četrtek 13. t. m. ob 17. na teniških igriščih SK Celja v mestnem parku v Celju. Za ta »derby« vlada živahno zanimanje, ker sta kluba stalna rivala v vseh sportnih panogah. Za vsak klub bodo nastopili štirje gospodje in dve dami. Višek bo match med znanima teniškima igralcema Toplakom in Skobernetom.

Članstvo moto-sekcije Hermesa in njih gostje za motocikl. izlet v Italijo se morajo prijaviti pismeno tajništvu Ljubljana, Aleksandrova cesta 5. — Vsaka oseba: Ime in priimek, rojstni dan in kraj, poklic, točno bivališče in prispevek a Din 20.— Vsako vozilo: Ime vozника, voznška izkaznica štev., izdana od, dne, znamka motorja ccm evid. štev. prometna knjižica štev., na motorju tovarniška štev., štev. okvirja, HP štev. sedežev, dimenzija pnevmatike, teža vozila kg, barva vozila, premer bata mm dvig bata mm, prispevek Din 50, Vstopnina v Postonjsko jamo Lit. 6. — Odhod skupen v nedeljo zjutraj, povratek vozilu poljuben v teku treh dni. Rok prijave v četrtek do 11. Plačajte članarino za leto 1937. Zaradi kratkega roka brez posebnega obvestila. Po možnosti ogled moto-cikliстične dirke v Trstu.

ASK Primorje, (Lahkoatletska sekcija. Za nastop na klubovem nacionalnem mitingu, ki je obenem izbirni za določitev reprezentance proti Češkoslovaški morajo biti atleti v slačilnici v soboto najpozneje ob 17.30, v nedeljo pa ob 15. — V soboto po mitingu bo na igrišču obvezen sestanek vsega aktivnega članstva lahkoatletske sekcije. Atleti! Prinesite s seboj vso opremo-čisto! Načelstvo.

ŽSK Hermes (uprava igrišča). Drevi ob 20. pri Keržiču (Belič) seja odbora uprave igrišča. Naprošajo se sekcije, da pošljejo svoje zastopnike.

Srednješolka:

V šoli cvek. — Pojem ČOKOLADNO KOLO,* pa je zopet vse pozabljeno.

V čokoladnem kolu* so 3 kosi različnih čokolad (mlečna, mlečna s kavinim okusom, mlečna z lešniki), vsaka v posebnem stanijolu. Prijetni in različni okusi zadovolje vsakokratno razpoloženje in priliko. — Zavitki po Din 3.—, 6.—, 12.—.

MÍRÍM KRALJICA ČOKOLADE

Veličasten praznik britskega imperija

Danes se začnejo kronanske svečanosti v Londonu

Kralj Jurij VI.

Komaj vsako generacijo enkrat doživi London slavnosten dan, kakor ga bo praznoval danes: dan kronanja angleškega suverena. Eden izmed nenapisanih principov angleške ustave namreč določa, da mora mož, ki vlada narodom britanskega imperija, biti kronan z vsem sijajem, ki ga premoreta država in cerkev. Kronanje se izvrši vselej v Westminsterski katedrali po starodavnem ceremonijelu. Obred kronanja je poverjen nadškofu iz Canteburryja ter doseže višek v maziljenju vladarja in njegove soproge.

Balzam in olivno olje

Za maziljenje se uporablja mešanica iz balzama in olivnega olja, ki je v navadi samo pri svečanem ustoličenju najvišjih cerkvenih dostojanstvenikov in kraljev. Prej nego stopita kralj in kraljica v cerkev, napolnijo v katedrali zlato ampulo z mazilom. Nato pristopi nadškof s petimi škofi, ki blagoslovijo mazilo. Zbor v cerkvi poje posebne pesmi. Začne se služba božja, kateri prisostvujejo najvišji državni funkcijonarji in predstavitelji cerkve, člani kraljevega doma, peeri s soprogami in gosti iz dominionov. Med mašo se odpro velika zapadna cerkvena vrata in v katedralo stopi kraljica. Pred njo korakajo častniki dvorne garde in glasniki, ki nosijo kraljičino žezlo, palico s podobo goloba iz slonovine in krono.

Kraljica je oblečena v hermelinast plašč, na glavi ima klobuk iz velurja. Polagoma stopa kraljica s spremstvom na svoj prostor in ko dospe na mesto, vstopi tudi kralj. Pred njim gre dijakon in duhovniški zbor Westminsterske cerkve z vsemi vidnimi znamenji kraljevega dostojanstva: z meči, grbom in krono sv. Edvarda, z jabolkom, diskom in biblijo. Kraljico sprejmeta pri oltarju dva škofa. V tem trenutku stopi tudi kralj na vzvišeni prostor, kjer sta postavljena dva stola.

Nadškof predstavlja kralja

Nadškof, ki mu stoji ob stran šest visokih cerkvenih dostojanstvenikov, izpregovori: »Gospoda, predstavljam vam kralja Jurija. Ali mu hočete izkazati spoštovanje?« Mladi duhovniki odvrnejo v zboru: »Bog čuvaj kralja!« Njih besede povzame vsa cerkev. Nadškof se obrne proti jugu, zapadu, vzhodu in severu ter ponavlja svoje vprašanje na vse strani, kralj pa mu sledi z obratom telesa in sprejema s tem dobrodošlico.

Fanfare in prisega

Kadar utihnejo klici »Bog čuvaj kralja!«, zatrobi devetdeset fanfar, nato zabuči godba orkestra s cerkvene galerije. Nadškof sprejme v varstvo jabolko, disk in biblijo ter jih izroči v varstvo svojemu dijakonu. Kralj sede poleg kraljice. Začenjajo se molitve, ki jih vsa cerkev opravi kleče na tleh. Sledi obhajilo. Najprej čitajo psalme, dejanja apostolov in pojejo cerkvene pesmi, molijo vero, nakar nadškof vpraša kralja, je li voljan izvršiti prisego.

Kralj vstane, odkoraka proti oltarju, položi roko na biblijo in svečano priseže: »Kar sem tukaj obljubil, bom držal! Tako mi Bog pomagaj!« Po teh besedah poljubi biblijo in podpiše prisego.

Maziljenje

Po tem opravilu se kralj vrne na prestol sv. Edvarda pred oltarjem in poklekne, nadškof pa poje in kliče svetega Duha. Napočil je trenutek maziljenja. Zbor še vedno poje, kralj pa vstane, sleče škrlatni plašč ter odkoraka v spremstvu dveh škofov k oltarju. Štirje vitezi ogrnejo kralja z zlatim plaščem ter ga za nekaj časa skrijejo očem gostov v cerkvi. Dijakon prinese zlato posodo z miro v desnici, v levici pa drži žličko. Iz ampule kane nekaj kapljic olja v žličko in jo poda nadškofu, ki pomoči svoje prste v mazilo ter prekriža kralja na čelu, prsih in rokah. Potem blagoslovi kralja in moli, da bi ga sveti Duh navdihnil. Maziljenje kralja je s tem končano.

Kraljeva poroka z narodom

Zdaj pride na vrsto kronanje po državnem ceremonijelu. Kralj vstane. Dijakon mu pomaga obleči plašč iz finega platna s čipkami. V platno so uvezene rdeče rože (simbol Anglije), vresje (simbol Škotske), in zelena detelja (simbolj Irske). Potem se kralj opasa z resastim pasom. Prinesejo mu znake posvetnega dostojanstva: zlate ostroge (simbol viteštva) in državni meč (simbol oborožene vojske). Nadškof pozove kralja, naj pravično vlada. Meč potegnejo iz nožnice. Nato obleče kralj svileno obleko, ki simbolizira iskrenost in modrost.

Kmalu zatem pristopi h kralju nadškof in mu položi v roko jabolko s križem, ki pomeni posvetno oblast pod Kristusovo zaščito. Angleži smatrajo to za najvišji izraz cerkvenega in državnega ceremonijela, kajti zdaj se kralj »poroči« z narodom. Na prst desne roke mu nataknejo prstan, v desnici drži žezlo in goloba, simbol milosti in miru. To je višek kronanja.

Kralj drži v vsaki roki po eno žezlo in se vsede na prestol sv. Edvarda. Dijakon prinese z oltarja krono sv. Edvarda ter jo izroči nadškofu. V svečani tišini položi nadškof krono na kraljevo glavo. Pri tem opravilu govori besede: »Bog Te krona s krono slave in pravičnosti da s pravo vero in z mnogimi dobrimi deli dosežeš večno kraljestvo Onega, čigar kraljestvo je večno«.

Zadonijo fanfare, soproge peerov si polagajo na glave vence in vsa cerkev kliče: »Bog čuvaj kralja!« »Topovi v Hyde parku in Toweru grmijo .

Čestitanja in poklonitve

Kralj zdaj vrača biblijo, na katero je bil prisegel nadškofu, ta pa ga še enkrat blagoslovi. Zdaj prihajajo vsi kralju čestitat in nadškof govori: »Stoj čvrsto in hrani kraljeve dobrine ter čuvaj svoje dostojanstvo!« S temi besedami poklekne pred kralja in se mu pokloni. Za nadškofom pokleknejo tudi vsi škofje in cerkveni dostojanstveniki. Ko nadškof vstane, poljubi kralja na levo lice. Isto ponovijo vsi škofje, nato pa peeri. Ceremonija se končuje s petjem na koru in s klici »Bog živi kralja!«

Kralj Jurij VI. s svojo družino na sprehodu v okolici Londona

Kronanje kraljice

Šele zdaj pride na vrsto kraljica. Nadškof se poda k oltarju, za njim stopa kraljica v spremstvu dvornih dam, ki nosijo vlečko njenega plašča. Kraljica poklekne pred oltarjem, kjer jo nadškof pomazili z mazilom iz iste posodice kakor je prej pomazilil kralja. Po dovršenem maziljenju posadijo kraljici na glavo krono in ji dado v desnico žezlo, v levico pa slonokoščeno palico z golobom. Kraljica nato krene izpred oltarja h kralju in sede na prestol poleg njega.

Obhajilo

Čez nekaj časa odložita kralj in kraljica žezla in kroni. Pristopita dva škofa s kruhom in vinom iz kapele sv. Edvarda. Kralj pokloni kruh in vino nadškofu, ki položi oboje na oltar. Kralj poklekne k oltarju, kjer ga obhaja nadškof s kruhom in vinom. Za kraljem prejme obhajilo tudi kraljica. Po obhajilu si kralj in kraljica zopet nadeneta kroni, zbor na koru pa poje »Te Deum«.

Povratek domov

Ko je to končano, podeli nadškof iz Canterburryja kralju in kraljici svoj blagoslov. Kralj in kraljica se umakneta v garderobo za oltarjem, kjer se opravita za sprevod iz Westminstra v Buckinghamsko palačo. Kralj se odene v purpur. S kronami na glavah in z žezli v rokah se suverena pojavita pred cerkvenimi dostojanstveniki ter kreneta proti izhodu. Prva odhaja kraljica, za njo odkoraka kralj. Vsi odidejo skozi zapadna vrata na prosto.

Pri maziljenju je zanimivo posebno to, da pomazili nadškof kralja po glavi, prsih in rokah, kraljico pa samo po glavi.

Obleka kraljice Elizabete

Obleka, ki jo bo nosila kraljica Elizabeta pri kronanju, se le neznatno razlikuje od obleke kraljice Mary pri kronanju pred 26 leti. Blago za obleko, ki jo bo nosila danes kraljica Elizabeta, pa je čisto angleški izdelek. Angleži to močno poudarjajo. Pod škrlatnim plaščem bo nosila kraljica Elizabeta večerno obleko rumenkaste barve, bogato izvezeno z zlatimi šivi. Purpurni plašč kraljice je tako težak, da ga bodo morale držati dame iz spremstva. Purpurne obleke iz velurja bosta nosili pri kronanskih svečanostih samo dve dami iz najvišjega kraljičinega spremstva, in sicer vojvodinja Gloucesterska ter vojvodinja Kentska. Soproge angleških peerov bodo imele obleke tako narejene, da bodo nosile pri sebi skrite torbice s hrano. Na svojih mestih bodo morale biti že tri ure pred začetkom kronanja, kar jim bo gotovo povzročalo slabosti. Znano je, da v Angliji kakor nikjer drugje pazijo na čin plemstva. Po tem vidiku bodo tudi razporejeni gostje.

Potrpežljivi gosti

V London se je zadnje tedne pripeljalo toliko ljudstva, da bodo ljudske množice morale prenočevati v Hyde parku na prostem. Za gledalce so napravili, kar se je dalo. Pripravili so 85.000 stojišč na tribunah in 30.000 javnih stojišč za uradnike in goste. Poleg teh ljudi pa bo imelo še nadaljnjih 250 tisoč oseb možnost slediti ogromnemu sprevodu od Buckinghamske palače do Westminstrske katedrale in nazaj. V Londonu so oddali za drag denar vse prostore ob oknih. Seveda bodo morali imeti gledalci obilno mero potrpežljivosti. Večinoma bodo morali zavzeti svoje prostore 16 ur pred začetkom sprevoda.

Poskusni sprevod na poti čez Trafalgar Square

Malo zgodovine pojedin

Red med odličniki in gosti kraljeve družine bo vzdrževalo 300 ceremonijarjev pod vodstvom Norfolškega vojvode. Posebno težke naloge bodo morali te dni premagati kuharji, kajti kronike pripovedujejo o silnih pojedinah vselej ob kronanju angleških kraljev. Ko so n. pr. kronali Edvarda I., so pojedli 380 volov, 430 ovac, 450 prašičev in 20.000 piščancev. Dva tisoč kuharjev je kuhalo, cvrlo in peklo na dvoru! Banket Henrika VI. se je začel z »rdečo juho«. Kosi divjačine so bili tako garnirani s slanino, da se je lahko čitalo, ko so prinesli pečenko na mizo: »Veliki Bog, vsi Te hvalimo!« Toda vse pojedine je zasenčil menda banket pri kronanju Jakoba II. Ta kralj se je potrudil, da so imeli njegovi gosti na mizi nič manj ko 1245 jedi. Kuhar Patrick Lamb je pripravil samo 99 vrst mrzlih jedi. Moral je že imeti lepo fantazijo, da je iznašel toliko variant. Gostija na kronanju Jurija IV. je stala 70 milijonov Din. Pospravili so tedaj 17.000 funtov mesa, 6.900 kosov perutnine in 18.000 jajc, popili pa so nad tisoč sodov najboljšega vina iz Bordeauxa.

Podpora za brezposelne Oda v 5 milijonih izvodov

Tudi topot gosti ne bodo lačni, toda v skladu s časom, v katerem živimo, prejmejo na današnji dan angleški brezposelni posebno doklado v znesku 2 šilingov in 6 pencev. In našel se je tudi poet, ki je spesnil za letošnje kronanje novo odo. Pesem je bila prvotno napisana za Edvarda VIII., njen avtor John Masefield pa jo je za Jurija VI. nekoliko spremenil in prilagodil njegovi osebi. Masefield računa, da bo razpečal odo v najmanj pet milijonih izvodov in bo postal s tem bogat mož.

Ogromni stroški . . .

Stroški za kronanske svečanosti ne bodo majhni. Preračunani so na 321 tisoč funtov. Največ bodo stali zvočniki, ki bodo prenašali ceremonijo. Poznavalci razmer pravijo, da bodo stroški za tokratno kronanje najvišji od vseh dosedanjih. Že sto let niso Angleži toliko potrošili ob slični priložnosti. Neka statistika navaja vsote, ki jih je izdala angleška vlada ob priliki zadnjih petih kronanj. L. 1821., ko je bil kronan Jurij IV., so stroški dosegli vsoto 238.000 funtov šterlingov. Ob kronanju Viljema IV. l. 1831. so potrošili 42.000 funtov, za kronanje kraljice Viktorije l. 1938. blizu 70.000 funtov, pri kronanju Edvarda VII. l. 1902. 193.000 funtov, za kronanje Jurija V. leta 1911. pa 185.000 funtov. Stroški za današnje kronanje ne bodo torej najvišji. Ne sme pa se pri tem pozabiti, da bodo imeli od tega izdatka dobiček in korist samo Angleži.

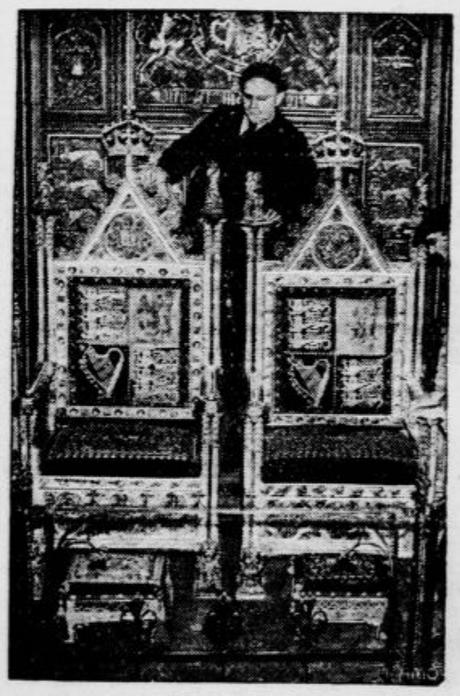

Zlati prestol za kralja in kraljico

Pogled iz aeroplana na Buckinghamsko palačo (desno spodaj) in Pall Mall, kjer se bo začel kronanski sprevod

ANEKDOTA

Ko so kronali angleško »deviško kraljico« Elizabeto se je zgodila stvar, ki je navdala vse priče kronanja z ogorčenjem. Nadškof je ravno vzel v roko posodo z oljem, ko ga je kraljica zavrnila z besedami: »Olje je žaltavo in smrdi!« Kraljica se je na vso moč upirala, da bi jo nadškof pomazilil. Da se izognejo javnemu škandalu, so morali iz cerkve poslati v najbližnjo trgovino po sveže olje, s katerim je nadškof mogel dovršiti kronanski obred do kraja.

Iz Julijske Krajine

Aretacije v tržaški okolici

Kakor poroča »Istra« v svoji poslednji številki, so bile v Trebčah nad Trstom pred dnevi izvršene neke aretacije v zvezi s komunistično propagando. Zaenkrat pa še ni nobenih dokazov, da bi bili prijeti fantje kakorkoli v zvezi s to afero. Aretiranih je bilo sedem ljudi, med jimi tudi cerkovnik v Trebčah, ker so izvesili rdečo zastavo. Kakor smo naknadno izvedeli, se je prapor pojavil na cerkvenem zvoniku.

List domneva, da *gre za provokacije zainteresiranih elementov, ki bi radi preprečili priznanje verskih svoboščin prebivalstvu v tej vasi.* Dejansko kažejo na to tudi že znani dogodki v Barkovljah, kjer so neke rdeče madeže, ki so se preko noči pojavili v tamkajšnji cerkvi, smatrali za komunistično demonstracijo, zaradi česar tam še vedno ni obnovljeno slovensko bogoslužje. Zato se verniki tudi še zmerom abstinirajo od vsega bogoslužja v barkovljanski cerkvi.

Aretacije v Trebčah so vzbudile med ljudstvom veliko pozornost prav zaradi tega, ker je med aretiranimi tamkajšnji cerkovnik in ker je skoraj neverjetno, da bi se tudi resnični komunisti poslužili cerkve za svoje demonstracije. Ni znano, ali je preiskava, ki je bila uvedena proti aretiranim mladeničem, dovedla do ugotovitve njih krivde.

Drobne novice

Pregnanci se vračajo. Že zadnjič smo poročali o pregnancih, ki so se pričeli vračati domov. Omenili smo, da je bilo med njimi tudi več Istranov. Naknadno smo izvedeli za njihova imena. To so: *Aleksander Brajič, Nikola Vučetič in Lazo Brajič iz pravoslavnega Peroja,* ki jih je puljska konfinacijska komisija poslala v pregnanstvo že l. 1935, ter *dva Kuhariča, Ribarič in Ravnič iz Lepoglave. Niko Popovič* iz Peroja pa je bil oproščen policijskega nadzorstva.

Po Trstu so se te dni razširili letaki s podpisom »Unione popolare italiana«, ki so jih pričeli neznanci pošiljati po pošti posameznim ljudem. Letaki jih pozivajo, naj se pridružijo novi snujoči se enotni ljudski fronti. Kakor poroča »Istra«, se italijanska ljudska fronta pravkar ustanavlja tudi med italijanskimi emigranti, posebno v Franciji. K tej zvezi so zaenkrat pristopile le ekstremne politične skupine. Italijanska ljudska fronta namerava izdajati tudi svoj dnevnik »La voce degli italiani«.

V bližini Tolmina so fašistovski obmejni miličniki pred nekaj dnevi aretirali 40-letnega Avgusta Petroviča z Banjščice. Aretacija je bila izvršena na zahtevo goriške kvesture. Trenutno še niso znani njeni vzroki.

Na Cerkljanskem je bil tik za mejo aretiran 35-letni Anton Bogataj iz Kopačnice nad Trato. Prijeli so ga, ker ni imel nikakega dovoljenja za prehod čez mejo.

V Cerkno se je vrnil pretekli četrtek Josip Primožič, star 28 let, doma iz bližnje Planine. Pred dobrimi 9 leti je zbežal čez mejo, najprej v Jugoslavijo, od koder pa se je zaradi nezaposlenosti preselil v Avstrijo. Karabinjerji so ga takoj po begu prijavili pristojnim oblastem, ki so ga proglasile za dezerterja. Sedaj se je s posebnim dovoljenjem, ki mu je bilo izstavljeno v Pontablju na italijansko-avstrijski meji nenadoma, vrnil domov in prijavil karabinjerjem, ki so ga pa pridržali v zaporih.

Tržaški mestni svet je imel pretekli ponedeljek sejo, na kateri se je izrekel za novo posojilo, ki ga namerava podestat najeti pri rimskem zavodu za socialna zavarovanja. Posojilo znaša 3 milijone lir. Obrestovalo se bo po 6%, amortiziralo pa v 25 letih. Z novim posojilom nameravajo kanalizirati manjši del mestnega centra in urediti nadaljnji del starega mesta. Posojilo spada v okvir finančnih transakcij, s katerimi namerava mestna občina izvršiti svoj gradbeni program v tekočem in prihodnjih dveh letih. Izdatki za ta dela bodo znašali skupno 30 milijonov lir. Za približno toliko se namerava tržaška občina tudi še zadolžiti.

V Cerknem je pretekli petek dve leti stari Vito Jurman utonil v domačem vodnjaku. Z 9-letno sestrico se je igral okrog njega in nenadoma omahnil vanj. Njegovi starši so bili med tem na polju.

Naše gledališče

Drama

Začetek ob 20. uri

Sreda, 12.: Peter in Aleksej. Premiera. Premierski abonma.
Četrtek, 13.: Rivala. Red Četrtek.
Petek, 14.: Peter in Aleksej. A.
Sobota, 15.: Rivala. B.

Premiera tragedije »Peter in Aleksej«, katere pisec je slavni ruski pisatelj Merežkovski bo v sredo 12. t. m. V delu sodelujejo sledeče osebe: car Peter—Levar, carjevič Aleksej—Jan, carična Marja—Mira Danilova, carica Marfa—Maria Vera, grof Tolstoj—Skrbinšek, Dolgoruki—Drenovec, Kikin—Cesar, Blumentrost—Debevec, Rumjancev—Jerman, Otec Jakov—Pfut, Afanasjič—Bratina, Sunduleja—Rakarjeva, Dokukin—Potokar, Jefrozina—Boltarjeva, Arenheim—Gregorin, Daun—Daneš. Režija je Debevčeva. Ta tragedija v petih dejanjih slika razkol med pristaši dveh idejnih smeri, katerih glavna predstavnika sta car Peter in carjevič Aleksej. Predstava je za premierski abonma.

Proslava 25letnega umetniškega udejstvovanja g. Ivana Levarja, odličnega dramskega igralca in bivšega opernega pevca, bo konec tega meseca v operi. Jubilant bo kreiral vlogo Cyrano de Bergeraca v istoimenski Rostandovi igri. Cyrano spada med največje umetniške vloge svetovnega klasičnega repertoarja. V tej vlogi je žel pred leti g. Levar svoj nedvomno največji uspeh, zato bo tem zanimiveje videti našega umetnika ponovno v tej vlogi. Mojstrski prevod dela, ki zrcali vse lepote in finese originala, je O. Župančičev. Uprizoritev genialnega Rostandovega dela bo zopet velik praznik v našem gledališču.

Opera

Začetek ob 20.

Sreda, 12.: Veseli studenček. Red Sreda.
Četrtek, 13.: Plamen. C.
Petek, 14.: Zaprto.
Sobota, 15.: Car Kalojan. Premiera. Premierski abonma.

Premiera prve bolgarske opere na našem odru. Libreto opere »Car Kalojan«, katere komponist je najslovitejši bolgarski glasbenik Pančo Vladigerov, je posneto iz bolgarske zgodovine, ter vsebuje dramatične in močno razgibane scene. Premieri bo prisostvoval komponist g. Vladigerov. Nosilci glavnih partij so g. Janko, ki poje carja Kalojana, gdč. Oljdekopova v vlogi carice, ter gg. Gostič in Francl. Dirigent dr. Švara. Režiser prof. Šest.

Uprava gledališča vljudno prosi p. n. abonente, da poravnajo deveti obrok abonmaja do 16. t. m.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 12.: Zaprto.
Četrtek, 13.: Dolarska princesa. B.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda ljubljanske univerze

9. maja

Ljubljana 7. 767.4, 5.0, 95, O, 0, —, —;
Maribor 7. 766.5, 8.0, 80, NW1, 3, —, —;
Zagreb 7. 762.8, 12.0, 80, SE1, 0, —, —;
Beograd 7. 763.0, 15.0, 70, O, 0, —, —;
Sarajevo 7. 765.0, 6.0, 95, O, 10, —, —;
Skoplje 7. 762.7, 12.0, 80, O, 3, —, —;
Kumbor 7. 762.3, 15.0, 80, SE2, 1, —, —;
Split 7. 762.4, 16.0, 70, O, 3, —, —;
Rab 7. 762.8, 13.0, 50, SSW2, 0, —, —.

Temperature: Ljubljana 22.0, 2.0; Maribor 16.0, 5.0; Zagreb 17.0, 10.0; Beograd 18.0, 9.0; Sarajevo 17.0, 5.0; Skoplje 18.0, 6.0; Kumbor —, 14.0; Split 22.0, 13.0; Rab —, 7.0.

10. maja

Ljubljana 7. 762.2, 10.8, 77, NE1, 0, —, —;
Maribor 7. 759.7, 11.0, 80, W1, 0, —, —;
Zagreb 7. 761.6, 12.0, 70, SW2, 0, —, —;
Beograd 7. 761.9, 16.0, 60, O, 0, —, —;
Sarajevo 7. 764.7, 13.0, 90, O, 0, —, —;
Kumbor 761.3, 14.0, 90, NW2, 0, —, —;
Split 7. 762.3, 16.0, 70, ESE1, 0, —, —;
Rab 7. 763.6, 12.0, 50, O, 0, —, —.

Temperature: Ljubljana 22.2, 7.0; Maribor 21.0, 8.0; Zagreb 24.0, 10.0; Beograd 23.0, 10.0; Sarajevo 20.0, 5.0; Skoplje 23.0, —; Kumbor —, 13.0; Split 22.0, 14.0;

11. maja

Ljubljana 7. 763.4, 10.4, 82, NE2, 1, —, —;
Maribor 7. 761.7, 10.0, 90, NW1, 0, —, —;
Zagreb 7. 763.1, 13.0, 80, SW2, 3, —, —;
Beograd 7. 763.2, 16.0, 60, SE2, 0, —, —;
Sarajevo 7. 764.0, 10.0, 90, O, 0, —, —;
Kumbor 7. 763.1 15.0, 80, NE2, 0, —, —;
Split 7. 764.0, 16.0, 70, E1, 2, —, —;
Rab 7. 764.3, 14.0, 40, O, 0, —, —.

Temperature: Ljubljana 23.0, 8.8; Maribor 19.0, 8.0; Zagreb 24.0, 11.0; Beograd 26.0, 12.0; Sarajevo 20.0, 5.0; Skoplje 23.0, —; Kumbor —, 13.0; Split 22.0, 13.0;

Kakor **umetnik** na svojem **KLAVIRJU**

Môč pravi ton za svoje glasbeno delo, tako morete tudi Vi madam, iz barvnih vzorcev rdečil za lice od Bourjois izbrati pri svojem dobavitelju ono nijanso rdečila za lice, ki se poda najbolj vaši lepoti. Nikar se ne zanesite samo na približno izbero. Zahvaljujoč barvnim vzorcem od Bourjois vam je omogočeno, da takoj pri nakupu izberete ono rdečilo, ki je najbolj primerno Vašemu obrazu. Fard pasteli od Bourjois so ročni izdelki, sterilizirani v pari in ostanejo na kvasti stalno mehki in puhasti do končne uporabe ter nikdar ne postanejo trdi.

Fards Pastels BOURJOIS

93-G. A.P.

MALI OGLASI

Edinstveno priliko Vam nudi

IZREDNA PRODAJA

približno **3000** parov prvovrstnih

čevljev JARA

po silno znižanih cenah

JARA ČEVLJI Ljubljana, Sv. Petra 20 Zagreb, Ilica br. 61

Službo dobi

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifre ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pisarniško moč
mlado, moško, katolika, s perfektnim znanjem hrvatskega in nemškega jezika, obeh stenografij, veščega strojepisja, sprejmemo — Prednost imajo s znanjem slovenskega jezika. Nastop takoj. Obširne, s roko pisane ponudbe s sliko in ev. navedbo dosedanje prakse, zahtevo plače, poslati pod 46197 na Publicitas, Zagreb. 11765-1

Mesarskega pomočnika
izvežbanega sekača, vojaščine prostega in neoženjenega sprejmem. Naslov Ivan Javornik, Ljubljana, Wolfova ul. štev. 12. 11661-1

Frizerko
dobro, mlajšo moč, sprejme takoj v stalno službo večji salon v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Frizerka«. 11800-1

Plačilno natakarico
nemščine zmožno, s kavcijo, sprejme takoj Hotel Lovec, Bled. 11816-1

Frizerko
sprejmem v Ljubljani za nekaj dni v tednu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Železna ondulacija«. 11817-1

Samostojno gospodinjo
dobro kuharico, ki opravlja vsa hišna dela, z dolgoletnimi spričevali, sprejmem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalna služba«. 11802-1

Kuharico
prvorazredno in samostojno, staro od 30—35 let, zdravo, prijetne zunanjosti, iščem za gostilno. Začetna plača 600 Din mesečno, hrana in stanovanje v hiši. Nastop takoj. Kraus Oskar, gostilna Rački, Delnice. 11487-1

Kmečko dekle
zdravo, pošteno, delavno, dobi stalno službo za vsako delo, zraven kuharice v trgovski hiši na deželi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »34 Metlika«. 11798-1

Drugo natakarico (servirko)
mlajšo, solidno, veščo nemščine, sprejme kavarna in mlekarna v trajno službo pri Dubrovniku. Ponudbe na gospo Lang, Zdravljak, Ercegnovi. 11803-1

Mesarski pomočnik
mlad, dobi službo. Peternel Ivan, mesar, Begunje pri Lescah. 11815-1

INSERIRAJ V „JUTRU“!

Službe išče

Vsaka beseda 50 par, davek 3 Din. za šifre ali dajanje naslova 3 Din; najmanjši znesek 12 Din

Boljša natakarica
želi dobro mesto za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Boljše mesto«. 11840-2

Mesto za natakarico
želim. Imam 4 leta prakse, stara sem 23 let. Nastopim lahko takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Mlada natakarica«. 11837-2

Frizer
za dame in gospode, vešč trajne, vodne in železne ondulacije, in barvanja las, prvovrsten delavec, išče dobro službo. Cenj. ponudbe s pogoji na: Vucinić, frizer, Skuštec, Delnice, Gorski Kotar. 11797-2

Vajenci(ke)

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifre ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Brivskega vajenca
sprejmem za takoj v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11814-44

Vajenca
za tapetništvo, takoj sprejmem. Franc Sajovic, Stari trg 6. 11801-44

Potniki

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifre ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Večji mlin v Bački
išče zastopnika, ki je dobro uveden pri odjemalcih v Ljubljani in okolici, odnosno v južni Sloveniji. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Bačka«. 11828-5

Pouk

Strojepisni pouk
Večerni tečaj za začetnike in izvežbance. Vpisovanje dnevno od 6. do pol 8. ure zvečer. — Učna ura 2 Din. Christofov učni zavod, Domobranska cesta 15. 11816-4

Prodam

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifre ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Ure za birmo
nudi najceneje P A K I Z IVAN, Ljubljana, Pred škofijo 15. 11806-6

Kopalci na Ljubljanici
Prodam kopalno lopo, stoječo ob bregu Ljubljanice pri izlivu Malega grabna. Kupec bi jo moral odpeljati na drug svet. Poizvedbe pri Dr. Peršinu Alešu, advokatu v Ljubljani. 11835-6

Vsakovrstna birmanska darila
od priprostih do najfinejših, po znatno znižanih cenah, v najboljši kvaliteti, dobite pri tvrdki
F. M. SCHMITT
Pred škofijo 2, Ljubljana, Lingarjeva 4. Botri, botrce, starši, Pozor! 193-6

15—17 m lepe železne ograje
naprodaj. Vprašati v župnem uradu frančiškanske cerkve. CS-6

Športni voziček
dobro ohranjen, prodam. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11804-6

Trgovska oprava
lepa, naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11841-6

Brivnico
na prometnem kraju, ugodno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11829-6

Avto, moto

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifre ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Motorno kolo
»Diamant«, popolnoma novo, prodam. Lombar, Celovška št. 53. 11773-10

Kolesa

Moško kolo
novo, zelo ugodno prodam. Šušteršič, Frankopanska 21. 11839-11

Dirkalno kolo
malo rabljeno, po možnosti nemške znamke, kupim. Ponudbe z opisom in ceno pod »Gotovina 1.500« na ogl. odd. Jutra. 11833-11

Obrt

Gumbi - plise
entel, ažur, predtisk, monograme, hitro izvrši Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Štrukelj. 85-30

Kupim

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifre ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Bršljan
lepo in gosto raščen (sadike) kupim. Gostilna »Lovšin«, Gradišče 13. 11834-7

Vrtne cvetlične zaboje
za bršljan, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bršljan«. 11807-7

Borovo smolo
v vsaki količini, kupuje domača kemična tovarna. Samo resni reflektanti, kateri imajo izkustva v nakupovanju smole, naj stavijo pismene ponudbe pod »Unosan posao« na Propaganda d. d., Zagreb, Jelačićev trg 5. 11794-7

Kapital

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifre ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Posojila
dobe državni in samoupravni uslužbenci v Ljubljani v gotovini in blagovnih bonih. — »HERMES«. Informacije Tavčarjeva 3. 87-16

Hranilne vloge
raznih denarnih zavodov, delnice in vrednostne papirje
nakup in prodajo
izposluje najboljše proti gotovini takoj koncesijonirana tvrdka
AL. PLANINŠEK
Ljubljana, Beethovnova ul. 14/I. Telefon 35-10. 39-16

Bančno kom. zavod Maribor
Aleksandrova ul 40.
Vam izvrši prodajo ali nakup
hranilnih knjižic
vseh denarnih zavodov najboljše in najvestnejše. Samo pišite na naš naslov in mi Vam pošljemo gotovino po pošti naprej. Za odgovor priložiti Din 3 znamk. 181-16

Hranilne knjižice
kupite ali prodaste potom moje pisarne najbolje
RUDOLF ZORE
Ljubljana, Gledališka 12. Telefon 38-10 11838-16

Naročniki »JUTRA« so zavarovani za 10.000 Din.

Lokali

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lokal
v centru v zelo prometnem industrijskem kraju za brivnico, oddam. Osobito damski salon. Prvovrstnemu je bodočnost zasigurana. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »En sam brivec«. 11423-19

Lep lokal
vzamem v najem takoj ali pozneje. V poštev pride neposredna bližina Nebotičnika, Marijinega trga, Figovca, Aleksandrove, Wolfove, Prešernove ulice in glavnega kolodvora. Cena lokala lahko doseže do 4.000 Din mesečno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Lepi prostori«. 11819-19

Mesarijo in klavnico
oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11835-19

Posest

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifre ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Parcelo
946 kv. m, Podrožnik, po 75 Din. proda Žirovnik, Tavčarjeva 6. 11568-20

Parcelo
878 kv. m v Livarski, Za Strojnimi, proda Žirovnik, Tavčarjeva 6. 11567-20

Stanovanje odda

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Enosob. stanovanje
oddam. Glince, Cesta IX., Glince št. 21. 11833-21

Stanovanja išče

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

2—3 sobno stanovanje
s plinom, kopalnico in pritiklinami išče mirna družina 3 članov s 1. avgustom v središču mesta ali v neposredni bližini, najraje v frančiškanskem okraju. Pon. na ogl. odd. Jutra z navedbo cene pod »Solidnost«. 11562-21a

Enosob. stanovanje
solnčno in suho, iščeta zakonca brez otrok. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Blizu centra«. 11799-21a

Sobo odda

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobico
oddam takoj ali 15. t. m. Beethovnova 9/I. 11811-23

Opremljeno sobo
prijazno, solnčno, na Tyrševi cesti, blizu kolodvora oddam za 1. junij. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11818-23

Prazno sobo
ali opremljeno, oddam takoj. Bleiweisova 3, salon Mary. 11796-23

Opremljeno sobico
čisto, solnčno, s posebnim vhodom, oddam boljšemu gospodu ali gospodični v bližini sv. Krištofa. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11792-23

Lepo sobo
oddam eni ali dvema osebama. Vhod separaten. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11681-23

Boljša gospa
odda 1. VI. starejšemu gospodu, upokojencu, sobo z oskrbo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Doma si želim«. 11830-23

Opremljeno sobo
lepo, separirano, oddam eni ali dvema solidnima osebama. Žibertova ulica 33, pri gorenjskem kolodvoru. 11837-23

Informacije

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifre ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opozorilo!
Gosp. J. Svetic in Ed. Matschnigg z današnjim dnem nista več upravičena izvrševati v mojem imenu kakršnokoli delo. — T. Korn, Ljubljana. 11838-31

Razno

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifre ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Šofer s tritonskim avtom
bi prevzel vožnje za daljšo dobo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prevoz«. 11806-37

Trenškoti, veterni suknjiči
Novosti,
lepe vzorce za pumparice, sportne obleke nudi ceneno
Presker,
Sv. Petra c. 14.

Najboljši trboveljski
PREMOG
brez prahu, koks, suha drva
I. Pogačnik
BOHORIČEVA 5, Telef. 20-59

KOLESA za vsakogar!
Najugodneje kupite le pri »Tehnik« J. Banjai, Ljubljana Miklošičeva c. 20.

Častna beseda! Žulj je izginil s korenino vred.

Bolečine in težave prenehajo v nekaj minutah. Iznajdba, ki dela čudeže.

Žulj je grd žebelj v Vašem prstu. Če odrežete njegovo površje, ostane korenina in kmalu se žulj povrne še hujši, kakor je bil. Sigurni, sodobni, znanstveni način pa je ta, da se žulji odstranijo s korenino vred brez vsake nevarnosti in sicer tako, da svoje bolne noge namočite v vroči vodi, superoksigenirani z malo količino Saltrat Rodella. Ta posebno učinkovita kopel za noge omehča tudi najstarejše ter najtrše žulje in trdo kožo. Bolečine takorekoč naenkrat prenehajo. Noge nič več ne bole, ne srbijo in tudi niso vnete ali otečene. In novi čevlji so Vam takoj prikladni in Vas prav nič ne tiščijo. Zahtevajte še danes v svoji lekarni Saltrat Rodell in jutri boste rešeni vseh bolečin na nogah. Hoja Vam bo užitek.

Oglasi v „Jutru“ imajo vedno največji uspeh!

JAVNA ZAHVALA

Podpisani se najiskreneje zahvaljujem g. primariju dr. Lavriču, šefu II. kirurg. odd. sploš. drž. bolnice v Ljubljani za spretno operacijo, s katero me je rešil sigurne smrti in mi ob enem vrnil preljubo zdravje.

Enako se zahvaljujem tudi zdravnikom istega oddelka za ves njihov trud in požrtvovalnost.

S hvaležnim spoštovanjem. GABERC JOŽE, pošt. zvan.

ZAHVALA! TRGOVSKI SAMOPOMOČI v Mariboru

izrekam iskreno zahvalo za takojšnje in izdatno izplačilo posmrtnine po mojem umrlem soprogu BUTOLEN ANTONU.

Dovoljujem si, predvsem trgovcem, kakor tudi obrtnikom priporočati pristop k tej kulantni in dobrodelni instituciji, ki nudi posmrtninsko zavarovanje proti jako nizkim prispevkom.

BUTOLEN REGINA s. r., vdova po obrtniku.

MARIBOR, dne 11. V. 1937.

G. Th. Rotman:

Profesor Bizgec gre na potovanje okoli sveta

102

Ko je pa nazadnje profesor povedal še svoje ime, je častnik od zavzetosti vrgel roke kvišku!

Najmodernejša in idealna barva za lasje!
IMEDIA № 2
Hitra! Štedna! Zanesljiva!
Naravne barve v 22 niansah!
IMEDIA pri vsakem frizerju!
IMEDIA JE ODOBRENA PO MINISTARSTVU NARODNEGA ZDRAVJA ŠTEV. 20902 OD 16. XI. 1936

Stavbeni materijal
izolacije vseh vrst, heraklith, keramika, šamot, mavec, cevi, beli cement, se kupi najceneje pri
„Material“ LJUBLJANA, Tyrševa c. 36 a

RABIM DENAR
zato bom **prodala** približno
2000 parov prvovrstnih
ČEVLJEV
deloma izpod nabavne cene.
TRGOVINA ČEVLJEV **FRANJA SNOJ** Prešernova ulica 32

Radio

Sreda, 12. maja.

Ljubljana 12: Po čeških logih in poljih (plošče). — 12.30: Vreme, poročila. — 12.45 Čas, spored, obvestila. — 13: Reportaža o kronanju angl. kralja Jurija VI. (prenos iz Londona). — 14: Vreme, borza. — 18: Naši hroščj (g. Peter Gilly). — 18.20: O počitniški zvezi — Ferjalni savez (g. Drašček Stojan). — 18.40: Občine skrbite za otroka (g. Vojko Jagodič). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura Naša zunanja politika (Frano Kuluncjč iz Beograda). — 19.50: Šah. — 20: Prenos iz Londona: govor kralja Jurija VI. — 20.10: Koncert. Sodelujeta g. Julij Betetto in radijski orkester. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Za zabavo in za ples (Cimermanov trio.

Četrtek 13. maja

Ljubljana 12: Pomlad v glasbi (plošče) 12.45: Vreme, poročila — 13: Čas, spored, obvestila — 13.15: Moderni plesni zvoki (Bojan Adamič in njegovi solisti). — 14: Vreme, borza — 18: Koncert radio orkestra — 18.40: Slovenščina za Slovence (dr. R. Kolarič). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30: Nac. ura: Savez Sokola kr. Jugoslavije — 19.50: Zabavni kotiček — 20: Klavirski koncert skladb Pavla Vladigerova (igra skladatelj) — 21: Lucienne Boyer poje (plošče) — 21.10: Nekoliko operne glasbe (Radio orkester) — 21.45: Čas, vreme, poročila, spored — 22: Naša letovišča (esperantska oddaja).

Beograd 18: Narodne pesmi — 19.50: Orkestralen violinski in pevski koncert — 21.10: Skladbe Grynskega — 22: Plošče. **Zagreb** 17.15: Koncert orkestra. — 20: Prenos iz Beograda — 22.20: Plesna muzika — **Praga** 19.25: Glasbena štafeta — 20.25: Veseloigra — 22.25: Koncert operne glasbe — **Varšava** 19.45: Lahka in plesna muzika — 21: Poljski skladatelji. 22: Godba za ples — **Dunaj** 12: Koncert orkestra — 15.45: Plošče — 16.05: Šlagerji — 17.30: Pevska ura — 17.45: Klavirske skladbe — 19.25: Štajerske pesmi. 20.25: Zabaven program — 21.50: Finske narodne pesmi — 22.30: Plesna muzika. 23: Nadaljevanje plesa. — **Berlin** 18.30: Koncert malega orkestra — 20.10: Plesni večer iz Hamburga — 22.30: Nemška lahka in narodna glasba. — **München** 18.20: Koncertna ura — 19.15: Pester program s plošč — 20.10: Venček starih in modernih melodij — 22.45: Prenos iz Stuttgarta — **Stuttgart** 19: Kmečka godba — 19.30: Koncert vojaške godbe — 20.15: Kakor Berlin — 21.15: Orkestralen koncert — 22.30: Lahka in plesna muzika — 24: Nočni koncert

Kromirana
KODAK »RETINA«
s priborom
na odplačilo
dobi se pri
JUGOAGENCIJA, Zagreb, Ilica 43/I.
Zahtevajte brezplačne prospekte.

Dame-potnice

z dobro garderobo, za nov damski predmet, ki se zelo dobro razpečava, dobe dober zaslužek. — Predstaviti se je z dokazilom dosedanjega delovanja v hotelu »Metropol«, soba 73, od 9. do 11. ure dopoldne.

Rudniku Rtanj

je potreben nadzorni organ z absolvirano rudarsko šolo. — Ponudbe na adreso: **Rudnik Rtanj Braće Münch, Boljevac Timočki.**

Ob vsaki priliki — se spomnite

da so „Jutrovi" „Mali oglasi" v Sloveniji najuspešnejša, najcenejša in najhitrejša posredovalnica za službe vseh vrst, za prodajo in nakup vseh stvari, za nepremičnine, lokale, podjetja, kapital, ženitve in za vse drugo

ZA BINKOŠTI

K NOVI OBLEKI, NOVE ČEVLJE

45302-4804

Da omogočimo vsakomur, da se dobro in poceni obuje, smo izdelali te platnene čevlje z elastičnim gumijastim podplatom. Stanejo po velikosti od 15 — 29 dinarjev.

1405-00

Lahke copate za dom iz finega mehkega usnja. Najpripravnejše na potovanju.
Iste za moške 49.— dinarjev.

45422-1108

Za deklice lepi čeveljčki iz močnega belega platna z elastičnim podplatom in z zaponko.

2405-23425

Ugodni platneni polčevlji na zapono z gumijastim podplatom in z nizko peto. Izdelani v drap, sivi in beli barvi.

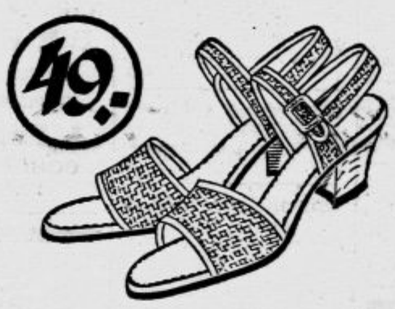

68895-8195

Čeveljčki za lepe dneve iz močnega lanenega platna, drap barve z belimi paspulami. Stanejo 49.— dinarjev.

43337-2206

Udobni čevlji za vroče dni iz močnega sivega platna z gumijasto peto in podplatom. Izborni so za šport, izlete in za delo na prostem. Stanejo le 39.— dinarjev.

4975-46547

Močni in lahki troter čevlji iz boksa z usnjenim podplatom, nizko peto in zaponko. Stanejo samo 69.— dinarjev.

45847-4400

Za poletje ugodne, trajne in cenene moške sandale iz močnega platna z gumijastim podplatom. Stanejo samo 35.— dinarjev.

1437-2727

Elegantni letni moški čevlji iz sivega platna, kombiniranega z lakom. Pristojajo k vsaki obleki in so za poletje ugodni. Stanejo samo 69.— dinarjev.

1937-64842

Močni moški polčevlji iz krepkega črnega ali rjavega boksa z gumijastim podplatom. Brez okraska 79.— dinarjev.

2927-44872

K vsaki poletni obleki perforirani čevlji iz rjavega boksa z usnjenim podplatom. Isti iz semiša v beli barvi 99.— dinarjev.

Bata

A. POLTZER: 26

Kaminski napušč

Prigode Patricije Holmove **št. 13**

Sir William je presenečen poslušal besede mladega nadzornika, ki je sicer dvomil o pravilnosti poročila. Vstal je, stopil k nadzorniku in prisedel k njemu. Oba sta kazala vratom hrbet.

»In na kaj opirate svojo domnevo, da je »Expressova« razlaga napačna?« je hotel vedeti.

»Sir William, poročilo sem natanko prebral, in »Expressova« razlaga stoji v marsičem na šibkih nogah. Sicer sem pa tudi sam ...«

Whinstone je mahoma obmolknil. Dasi ni bil njegov tanki sluh ničesar ujel, se mu je vendar zdelo, da je razen njega in šefa še nekdo v sobi. Po bliskovo je okrenil glavo.

V naslednjem trenutku je planil kvišku. Zgrabil je dekle za zapestje. Alice Bradfordova je vzkriknila. Zdaj je stal tudi šef pred njo.

»Kako ste prišli v sobo in kaj iščete tu?« jo je Whinstone nahrulil.

Alice Bradfordova je bila bleda. Vendar je popolnoma mirno odgovorila: »Sir William mi je naročil, naj pretipkam ta spisek ...«

Nadzornik je šele zdaj opazil, da je držala miss Bradford nekaj listov v roki. A to ni razpršilo njegovega suma.

»Zakaj ne potrkate, preden stopite v sobo? In kdo vas je naučil tako neslišno odpirati vrata?«

Sir William je začuden pogledal nadzornika. Njegova razburjenost mu je bila docela nerazumljiva.

»Ali, dragi Whinstone, prihod gospodične Bradfordove sva kratka malo preslišala! Saj veste, da ne maram trkanja. Gospodično Bradfordovo sem s spiskom pričakoval ...«

Whinstonu je bilo nekoliko nerodno; obrnil se je k dekletu in prisiljeno delaj:

»Ne zamerite, prosim, zelo nervozen sem! Vso noč nisem spal ...« Pri teh besedah jo je napeto opazoval.

Toda na obrazu Alise Bradfordove je videl le službeno vnemo. Podoba je bilo, da ne prisoja Whinstonovemu čudnemu sprejemu nobenega pomena.

»Tudi jaz moram prositi za zamero, ker sem vas prestrašila s svojim nenadnim prihodom,« je rekla s svojim tihim, mirnim glasom.

Ko je sir William vzel pisanje, je rekel tajnici nekaj prijaznih besed in jo odslovil. Nadzornik je gledal za njo, in čelo se mu je zgubančilo.

»Hoteli ste mi razložiti vzroke, zakaj ne verjamete »Expressovemu« poročilu,« je rekel sir William.

Whinstone je še vedno mislil na Duffyjevo tajnico. Zdaj je pregnal to misel in začel:

»Odkod ima list svojo modrost? Po njegovem bi bil Garrick kupil rokopis od nekega statfordskega zakotnega advokata, ki bi ga bil spet izmaknil iz neke zbirke starih listin. Garrick — tako poroča list — je bil strasten zbiralec rokopisov, in je obdajal ta Shakespearov rokopis z veliko skrivnostjo. Zakaj kot mož, ki ga je ves narod visoko spoštoval in ki je bilo o njem že za živih dni znano, da bo po smrti ležal v Westminstrski opatiji, se nikakor ni mogel pokazati ljudem lastnika ukradenega blaga. Po drugi strani mu je bil pa rokopis toli drag — v razgovoru s Palmerjem ga je imenoval največjo dragocenost, ki jo premore na svetu — da se za živih dni ni mogel ločiti od njega. Zato ga je imel neprestano skritega v tajnem predalu kaminskega napušča ... Sir William, tu je mojega razumevanja konec! Vse, kar je bilo doslej, sprejmem v božjem imenu za suho zlato, čeprav bi bilo danes pač nemogoče dokazati, da je Garrick res imel tisti Shakespearov rokopis; a nikoli me ne bo mogel nihče prepričati, da bi bil hranil »svojo najdragocenejšo last na svetu« prav v kaminskem napušču! Pomislite, prosim: tu gre za star papir, ki je bil bržkone že takrat ves krhek!

Ali bi bil Garrick mogel najti nepripravnejše skrivališče od kaminskega napušča? Hraniti toli dragocen papir v najbližnji soseščini ognja bi bilo vendar blaznost! Saj ne bi bilo niti treba, da bi prišel rokopis v dotiko z ognjem: že trajna vročina bi ga bila kmalu uničila. Ako ne za Garrickovih živih dni, pa gotovo v naslednjih 155 letih, ki so minila od Garrickove smrti!

In prav zato e verjamem, da bi tat iskal izvirnega zapisa »Rikarda III.«! Ali bi mu pa morali prisoditi prostodušnost, ki se ne bi ujemala z njegovim ostalim ravnanjem. Mož, ki je porabil pet let čas aza to, da je — z včerajšnjim vred — ukradel trinajst kaminskih napuščev! In ki je pri tem vsakikrat tako spretno ravnal, da ni ostala za njim niti najmanjša sled — ne, sir William, temu človeku ne prisojam toli debele računske napake!«

»In jaz vam moram pritrditi, nadzornik Whinstone — na žalost! Zakaj veliko ljubše bi mi bilo vedeti, da se ta strah podi za Shakespearovim rokopisom ...«

»Kako to, sir William?«

»Zato, ker zdaj sploh ničesar ne vem! Ali ste morda vi našli rešitev, Whinstone?«

Nadzornik ni mogel drugega, kakor zmajati z glavo.

Prihod višjega nadzornika Duffyja je zmotil sira Williama v njegovih težkih mislih. Višji nadzornik se je vračal iz hiše lorda Kingsleya.

»Moža bomo dobili šele, kadar najde Shakespearov rokopis! Tedaj bo v svojem veselju gotovo napravil kako neumnost ...« je v posiljenem optimizmu menil višji nadzornik.

»Bojim se le, da tega zaman čakate, višji nadzornik,« je rekel šef in se potrto nasmehnil. »Poslušajte, kako sodi o tem nadzornik Whinstone ..«

Whinstone je poročal brez navdušenja. Ko ga je Duffy do konca poslušal, je nekoliko pomolčal in dejal:

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Aloja Nepali — Vsi v Ljubljani.